

Stadsmonografie **Roeselare**

2004

Uitgave van

Project Stedenbeleid
Administratie Binnenlandse Aangelegenheden
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Markiesstraat 1
1000 Brussel
tel. 02 553 40 38
fax 02 553 40 31

Opgemaakt door

Administratie Planning en Statistiek
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Boudewijnlaan 30
1000 Brussel
Auteur Steven Valcke

Verantwoordelijke uitgever

Guido Decoster
Directeur-generaal

Depotnummer

D/2004/3241/009

Productie

LS Communication, Sint-Niklaas

Druk

Enschedé Van Muysewinkel, Evere

Stadsmonografie **Roeselare**
2004

Leeswijzer	1
1 Inleiding	5
Historische situering	5
Geografische situering	9
Demografische evolutie	11
2 Een bereikbare stad?	13
Mobiliteit	15
Bestaande lijninfrastructuur	15
Openbaar vervoer	15
Parkeren in Roeselare	17
Verkeerstellingen	19
Diensten	21
Fysieke bereikbaarheid van de stadsdiensten	21
Flexibele openingsuren en virtuele bereikbaarheid	21
De website en het digitale loket	23
3 Een bruisende stad?	25
Demografisch	27
Natuurlijke loop	27
Migraties	29
Loop van de bevolking	33
Verhoudingen van de leeftijdscategorieën	35
Vreemdelingen	39
Economie	41
Nijverheid	41
Diensten	43
Startende bedrijven en faillissementen	45
Tewerkstelling in ICT-sectoren	47
Toerisme	49
Overnachtingen	49
Passanten in de Ooststraat	51
Sport en cultuur	53
Sport	53
De jeugd	53
Culturele participatie	57
Culturele ontmoetingsruimten	59
4 Een veilige en gezonde stad?	63
Verkeersveiligheid	65
Verkeersongevallen	65
Ernst van de verkeersongevallen	65
Zachte weggebruikers	69
Zachte weggebruikers per categorie	71
Criminaliteit	75
Aantal geregistreerde feiten	75
Criminaliteitsgraad	77
Criminaliteit naar hoofdruimten	77
De brandweer	81
Gezondheid	83
Mortaliteitsratio's	83
Druggebruik	85

5 Een leefbare stad?	87
Wonen	89
Verkoopprijs bouwgrond	89
Verkoopprijs woningen	89
Kwaliteit van de buurt	93
Inkomen	95
Mediaaninkomen	95
Inkomensverdeling	97
Spreidingsmaten	99
Leefloners (bestaansminimumtrekkers)	101
Werkloze jongeren	101
Jongeren en problemen	103
Milieu	105
Groene ruimte en recreatief groen	105
Afval	107
Milieuklachten	109
Cultureel erfgoed	111
6 Een leidinggevende stad?	113
Economie	115
De economic decision power	115
De REO veiling	119
De haven van Roeselare	119
Onderwijs	121
Secundair onderwijs	121
Hoger onderwijs	123
Verzorging	127
7 Een participatieve stad?	129
Participatie	131
Samenstelling gemeenteraad	131
Aantal blanco en ongeldige stemmen	133
Rechtstreekse inspraak voor de bevolking	135
Gender in de gemeente	139
Vrouwen in stedelijke diensten	139
Verkozen vrouwen	139
Bijlage: facetbenadering	141
Verklarende woordenlijst	182
Bibliografie, bronvermelding	184

Leeswijzer

Deze stadsmonografie is een cartografische en sociografische weergave van de economische en sociaal-culturele situatie in Roeselare. Deze weergave gebeurt vanuit het oogpunt van de bewoners en de gebruikers. We maken hierbij gebruik van cijfers, statistieken en indicatoren. Meestal zijn deze gebaseerd op objectief meetbare omgevingsfactoren, maar soms zijn ook opinies en belevingen opgenomen.

Roeselare wordt zowel doorheen de tekst als in de cijfergegevens vergeleken met Vlaanderen in zijn geheel en met de groep van de dertien Vlaamse centrumsteden: Aalst, Antwerpen, Brugge, Genk, Gent, Hasselt, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas en Turnhout. Deze centrumsteden telden op 1 januari 2003 1.478.542 inwoners. Roeselare neemt met zijn 55.140 inwoners 3,7% van het inwoneraantal van de centrumsteden voor zijn rekening.

Behalve met Vlaanderen en de centrumsteden worden de cijfergegevens in de opgenomen tabellen ook vergeleken met een stad met een gelijkaardig profiel. In het geval van Roeselare is deze vergelijkingsstad Kortrijk met zijn 74.340 inwoners (5,0% van de inwoners van de centrumsteden).

De meeste opgenomen cijferreeksen beschouwen een periode van twaalf jaar: 1991-2002. Alle cijfergegevens zijn samengevat rond kwaliteitstrefwoorden zoals bereikbaarheid, veiligheid en leefbaarheid. Elk hoofdstuk draait rond een trefwoord en gaat uit van de vraag in welke mate Roeselare aan deze kwaliteit beantwoordt. Hierna worden de thema's die in deze stadsmonografie aan bod zullen komen kort overlopen.

Deze monografie maakt deel uit van een reeks van 13 monografieën over de Vlaamse centrumsteden. Een monografie geeft van een stad een samenhangend beeld en situeert haar ten opzichte van de andere Vlaamse steden en ten opzichte van Vlaanderen in zijn totaliteit. Diverse cijfers en statistieken worden gebundeld in één leesbaar document en de trends die daarin vervat zitten, worden verduidelijkt via aangepaste grafieken, toelichtingen en synthetische beschrijvende statistiek.

Deze reeks is een initiatief van de Vlaamse overheid en wordt aangeboden aan de betrokken steden. De monografieën zijn bedoeld voor zowel beleidsmensen, investeerders, middenveld als geïnteresseerde burgers.

Inleiding

In een inleidend hoofdstuk wordt de stad gesitueerd op historisch, geografisch en demografisch vlak. Hierbij beperken wij ons niet tot de laatste tien jaar, maar gaan we verder terug in de tijd, zo mogelijk tot aan het ontstaan van de stad. Dit stelt ons in staat om de huidige gegevens in de juiste context te plaatsen.

Een bereikbare stad?

Steden worden gemaakt en kapot gemaakt door hun bereikbaarheid, wegeninfrastructuur en transport¹. Enerzijds is de ontwikkeling van de stad niet zonder gevolgen voor mobiliteitskeuzen en anderzijds bepalen de mobiliteitskeuzen de toekomstige ontwikkeling van de stad. Hoe bereikbaar zijn onze steden? Hoeveel verkeer maakt dagelijks gebruik van de toegangswegen tot de stad? Hoe groot is de bereikbaarheid in de steden zelf? Zijn de verschillende transportsystemen op elkaar afgestemd, onder andere via een goed openbaar vervoer en een consequent parkeerbeleid?

¹ P. Hall & U. Pfeiffer, *Urban future* 21, London, 2000, p. 261-262, 327-329

Een heel andere vorm van bereikbaarheid betreft de toegankelijkheid van de stedelijke diensten. Zijn de openingsuren klantvriendelijk? Is de kwaliteit van de dienstverlening gegarandeerd? Heeft de stad een ombudsman of kan de bevolking ergens anders met haar klachten terecht? Is de stad ook virtueel toegankelijk? Beschikt de stad over een website? Zijn de stadsdiensten bereikbaar via e-mail?

Een bruisende stad?

In een bruisende stad hoor je kinderstemmen, is er economische bedrijvigheid, ontmoeten mensen elkaar, doet men samen aan sport en cultuur. Een stad is aantrekkelijk omdat er verrassingen zijn op elke hoek van de straat. Er is niets zo doods als stilte in de stad.

Mensen zijn voortdurend in beweging. De stad is de plaats bij uitstek waar mensen verhuizen: ze komen in de stad wonen en trekken weer weg. Per saldo hebben we lange tijd een stadsvlucht vastgesteld: er trekken meer mensen weg dan er binnenkomen. Sinds kort is die trend echter gekeerd. De huishoudens in de stad zijn doorgaans klein. De stad oefent bovendien een grote aantrekkingskracht uit op nieuwkomers allerhande: allochtonen, asielzoekers en illegalen. Hoe groot zijn de migratiebewegingen in de stad? Hebben deze een grotere impact op de bevolkingsevolutie dan de natuurlijke loop van de stadsbevolking? En wat zijn de gevolgen van deze bevolkingsevoluties voor de doorstroming op de arbeidsmarkt?

De stad is het centrum van de economische activiteiten van een regio. Voortdurend starten nieuwe bedrijven op, maar gaan er ook failliet. De tertiaire sector wint aan belang ten nadele van de secundaire sector. De stad wordt meer en meer een centrum van de diensteneconomie. Dit zijn zowel diensten aan bedrijven (verzekeringen, banken) als diensten aan personen (horeca, toerisme). Maar is de stad ook economisch klaar voor de toekomst? Wat is de evolutie van de tewerkstelling in nieuwe economische sectoren?

Wie de nieuwe trends in het culturele leven wil kennen, moet in de stad zijn voor podiumkunsten, tentoonstellingen en educatieve activiteiten. Waar mensen samen wonen, vindt men verenigingsleven, sportactiviteiten en sociale ontmoetingsruimten. Welke accommodaties vinden we hiervoor in de stad? Hoe actief is de stad in het culturele veld?

Een veilige en gezonde stad?

2 A.O. Verwey e.a., *Jaarboek
Grootstedenbeleid, Assen, 2000,*
p.81-83

Veiligheid is een belangrijk maatschappelijk probleem². Wanneer de burgers gevraagd wordt met welk probleem de overheid zich zeker zou moeten bezighouden, scoort veiligheid al een aantal jaren erg hoog.

Steden worden traditioneel gezien als haarden van criminaliteit en onveiligheid. Dit heeft natuurlijk te maken met armoede, met uitgesproken sociale ongelijkheid, met gebrek aan sociale controle en samenhangingsgevoel, met de aanwezigheid van marginale en illegale groepen, met de centrumfunctie van steden, ...

Hoe hoog ligt de criminaliteitsgraad in de steden? Is er een verandering waar te nemen in de frequentie van verschillende delictvormen? Is er bijvoorbeeld een verschuiving van de vermogensdelicten naar de gewelddelicten?

Een tweede belangrijk aspect van veiligheid is de verkeersveiligheid. Hoeveel verkeersongevallen gebeuren er in de steden? Neemt dit aantal toe of af? Hoe ernstig zijn deze ongevallen? Hoe veilig zijn de zachte weggebruikers, namelijk de voetgangers, fietsers en bromfietzers?

We gaan ook de gezondheid na van de mensen in de stad. Aan welke ziekten sterven ze?

Een leefbare stad?

De ene stad is 'leefbaarder' dan de andere. Een leefbare stad is in de eerste plaats een stad waarin het aantrekkelijk is om te komen wonen en te blijven wonen. Belangrijke stimuli hiervoor zijn de bouwgrondprijzen, de prijzen van de woningen en de kwaliteit van de buitenruimten. Daarnaast heeft een leefbare stad heel wat te bieden aan recreatief groengebied en cultureel-historisch erfgoed.

Binnen de steden is de ene buurt ook leefbaarder dan de andere. Toen de mensen zich nog te voet verplaatsten, woonden de rijken en de armen in elkaars buurt, want ze waren afhankelijk van elkaar. De armeren werkten in de huishoudens, tuinen en stallingen van de rijken. Een van de kenmerken van de moderne steden is de ruimtelijke segregatie van kansarmen in zogenaamde achterstandsbuurten. Deze segregatie zien we met het blote oog wanneer we door de stad wandelen, maar we stellen ze ook vast wanneer we de inkomensverdeling over de verschillende buurten bestuderen.

Een leidinggevende stad?

De ruimtelijke structuur is de neerslag van sociaal-economische processen, en het zijn de steden die de Vlaamse ruimte structureren, omdat zij de concentratiegebieden zijn van de economische activiteiten. Steden hebben een enorme aanzuigkracht op de omliggende gebieden. Aan de andere kant gebeurt vanuit de steden een uitzwerming over de omliggende gebieden. Deze uitzwerming geldt zowel voor het wonen (suburbanisatie), als voor economische activiteiten³. De motor van deze bewegingen is steeds de stad. Wat is de concrete aantrekkingskracht van de stad?

3 Ruimtelijk Structuurplan
Vlaanderen, Brussel, 1998, p. 35
en volgende, p. 129 en volgende

Hoe groot is de economische slagkracht van de steden? Hoe aantrekkelijk is de stad als onderwijsverstrekker voor onderwijs? Welke centrale rol neemt de stad op zich als zorgverstrekker?

Een participatieve stad?

De Blijde Inkomst, Vrijheden, Burgers, Revolutie: het zijn begrippen die samenhangen met de stedelijke ruimte. "Stadslucht maakt vrij". Nieuwe politieke bewegingen ontstaan in de steden.

Voelen de inwoners van de stad zich nog steeds de burgers van hun stad? Brengen zij een geldige stem uit bij de verkiezingen? Stemmen zij niet blanco?

Hoe verloopt de bottom-up en top-down communicatie: hoorzittingen, adviesraden?

En hebben de burgers gelijke kansen? Hoe zit het met de aanwezigheid van vrouwen in de leidinggevende functies van de stedelijke administratie en de stedelijke politiek?

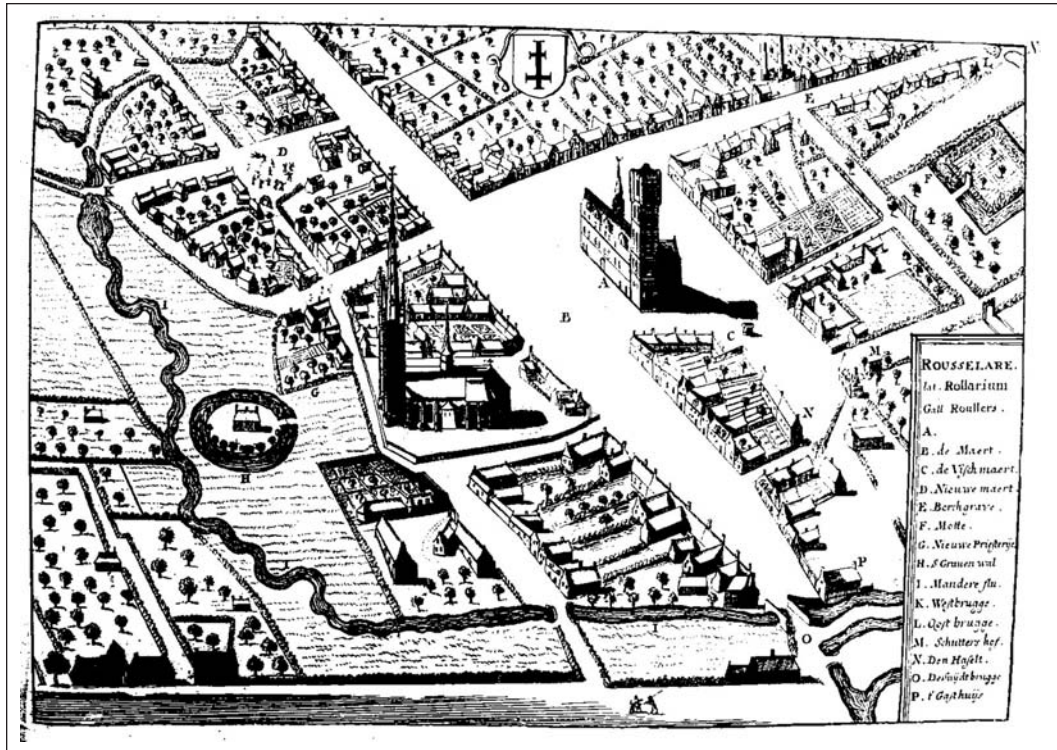
Bijlage: facetbenadering

De facetbenadering geeft cijferreeksen weer die kunnen gebruikt worden in een kwantitatieve analyse van de stad. Samen met de integrale benadering geven deze cijferreeksen een goed beeld van de economische, fysieke en sociaal-culturele aspecten van de stad. Hiermee kan van de stad in kwestie een totaalanalyse gemaakt worden en kan ze ook vergeleken worden met een vergelijkbare stad, met het totaal van de dertien steden en met Vlaanderen in zijn geheel.

De cijferreeksen zijn gegroepeerd volgens de volgende elf facetten: bestuur, cultuur, demografie, dienstverlening, economie, huisvesting, jeugd, milieu, onderwijs, sport en recreatie, tewerkstelling en welzijn. Binnen een facet geeft de cijferreeks per jaartal het cijfer voor de betrokken stad en, voor zover de gegevens beschikbaar zijn, voor de vergelijkende stad, voor het totaal van de dertien steden en voor Vlaanderen in zijn geheel. De facetbenadering bevindt zich achteraan.

1 1 Kaart van Roeselare uit de Flandria Illustrata (Sanderus, 1644)

Bron: Stad Roeselare

1 Inleiding

Historische situering

De naam Roeselare verwijst naar alle waarschijnlijkheid naar een 'vochtige, open plaats in het bos, begroeid met riet' (Roes en Laar). De plaats lag inderdaad in een waterziek, moerassig gebied.

De streek van Roeselare werd zeker al bewoond in het Nieuw Steentijdperk, daarvan werden sporen gevonden. De geschreven geschiedenis start eigenlijk pas vanaf de 9e eeuw. Dank zij een document uit de 13e eeuw leren we dat de 'villa Roslar' rond 821 door de Franse koning werd geschonken aan een abdij uit Noord-Frankrijk. De documenten over Roeselare blijven schaars tot de 15e eeuw, zodat niet helemaal duidelijk is hoe dit domein uitgroeide tot een stad in de loop van de 12e en 13e eeuw.

Deze evolutie startte in 957 toen de graaf van Vlaanderen toeliet dat Roeselare een markt kreeg. In 1377 verkocht de graaf van Namen, de toenmalige heer van Roeselare, zijn rechten op de hal en de markt aan de stadsoverheid van Roeselare voor een jaarlijkse cijns.

Alhoewel het toen dus al een centrum van handel en nijverheid was, was het stadje niet groot. In 1469 telde het 137 huizen. Op het einde van de Middeleeuwen was Roeselare een stadsheerlijkheid. De belangrijkste stadsinkomsten waren aanvankelijk de bieraccijnzen.

Roeselare Schependom omvatte het huidige centrum van Roeselare dat behoorde tot de heerlijkheid van Wijnendale, een van de voornaamste heerlijkheden van Vlaanderen. De eerste heren van Wijnendale waren de graven van Vlaanderen, doch het goed kwam in de zestiende eeuw, na het huwelijk van Maria van Bourgondië met Adolf van Kleef in handen van het geslacht van Kleef. In de 17e eeuw behoorde het toe aan het geslacht von Neuburg.

Daar de heren van Roeselare steeds belangrijke families waren, werd de stad regelmatig meegeleurd in internationale conflicten. In 1488 werd ze bijna helemaal verwoest door de troepen van Maximiliaan van Oostenrijk, die daarmee de heer van Roeselare, Filips van Kleef wou treffen.

Maar ook religieuze strijd had verstrekkende gevolgen in het kleine stadje. De beeldenstorm in 1566 veroorzaakte hier gelukkig weinig materiële schade. Maar de harde onderdrukking van de hervormers door de Spanjaarden en de volledige vernieling van de stad door de Malcontenten in 1582 zorgde voor een leegloop van de stad in de richting van de protestantse landen, zoals de Noordelijke Nederlanden en Engeland.

Midden 17e eeuw werd de stad regelmatig bezet door Franse troepen. Uiteindelijk ging Roeselare in 1678 naar Frankrijk. De Franse overheersing betekende een nieuw dieptepunt voor de stad die nu een noordelijke grensstad geworden was van het Franse Koninkrijk. Door gebrek aan financiële middelen kon zelfs de belfortoren niet hersteld worden, zodat hij in 1704 instortte.

In 1713 braken voor de stad voorspoedige tijden aan toen Roeselare onder Oostenrijks bestuur kwam. In 1754 realiseerde de toenmalige heer van Roeselare Karl Theodor von Neuburg met eigen middelen twee derden van de steenweg van Brugge over Roeselare naar Menen. Voor de eerste keer sinds eeuwen was Roeselare met andere gemeenten verbonden via een verharde weg. Von Neuburg deed dit om de ontginning van zijn bossen rond Wijnendale te bevorderen. Ook werd in die periode een nieuw stadhuis gebouwd ter vervanging van de vernielde lakenhalle. De Oostenrijkse periode eindigde samen met het ancien régime in 1795 toen Roeselare door de Franse republiek werd ingelijfd.

De Fransen schaften in Roeselare, net zoals elders, de feodaliteit af. De heerlijkheden verdwenen en werden vervangen door gemeenten die rechtstreeks onder het toezicht van de Franse staat stonden. De omvang van de nieuwe gemeente Roeselare was nu veel groter. In de buurt van Roeselare werden ook de gemeenten Rumbeke, Oekene en Beveren, thans deelgemeenten van Roeselare, opgericht.

De Franse bezetter sloot ook hier de kloosters en de kerkgebouwen. Zo werden de paters Augustijnen en de Grauwzusters uit hun kloosters verdreven. De antiklerikale houding van de Fransen leidde tot verzet bij de boeren, onder de vorm van de Boerenkrijg, waarvan Oekene een van de hardnekkigste verzetshaarden werd. Deze situatie verbeterde toen Napoleon in 1801 een concordaat met de paus sloot, waardoor de kerken en kloosters weer konden geopend worden.

De Hollandse periode (1815-1830) bracht geen beterschap. De protestantse koning slaagde erin om het katholieke landsdeel met impopulaire maatregelen tegen zich in het harnas te jagen. Zo moest in 1825 het Klein Seminarie van Roeselare de deuren sluiten omdat de leerkrachten geen diploma hadden van een rijkshogeschool. Na de Belgische revolutie in 1830 werd de orangistische burgemeester De Laere vervangen door Karel de Brouckere, de eerste burgemeester van Roeselare in het onafhankelijke België.

De jaren veertig en vijftig waren bijzonder moeilijk voor de bevolking. In 1846 was meer dan 25 % van de bevolking behoeftig. Veel structurele maatregelen werden niet genomen. Er ontstonden wel caritatieve genootschappen om de ergste nood te lenigen, zoals het Sint-Franciscus Xaveriusgenootschap. Kerk en staat gingen hand in hand.

Een eerste deuk kreeg de kerk er in 1874, toen nijveraer Henri Tant protestantse arbeiders monsterde voor zijn textielbedrijf in Roeselare. Er mag niet uit het oog verloren worden dat hard werken en soberheid, lees: geen gebruik van alcohol, twee belangrijke protestantse deugden zijn waarmee een bedrijfsleider zijn voordeel kon doen. Er werd een protestantse kerk gebouwd in 1879 en er werd een schooltje gesticht, eerst in de Henri Horriestraat en later rond de eeuwwisseling in de Mandellaan.

De kerkelijke hegemonie kreeg een tweede speldenprik in 1875, toen de jonge Albrecht Rodenbach het Frans aan de kaak stelde op het Klein Seminarie te Roeselare. Het incident ging de geschiedenis in als de 'Grote Stoorringhe'. De dichter-studentenleider Albrecht Rodenbach zette zich in voor de ontvoogding van Vlaanderen. Samen met Guido Gezelle en Hugo Verriest, priesterleraars aan het Klein Seminarie, verbindt hij Roeselare met de Vlaamse Ontvoogdingsstrijd.

De economische problemen werden wel structureel aangepakt. In 1847 werd te Roeselare de Kamer van Koophandel opgericht, die ook de belangen van Izegem verdedigde. Datzelfde jaar werd de spoorlijn Brugge-Roeselare-Kortrijk ingehuldigd. Rond die tijd werden tal van mechanische spinnerijen en weverijen opgestart. Om te vermijden dat de stoommachines en de textielmachines in de droge zomers zonder water zouden vallen, werden waterkommen gegraven op de Mandel en de Sint-Amandsbeek, waarrond zich heel wat textielbedrijven vestigden. De textielindustrie kende in de tweede helft van de 19e eeuw een ware boom en stelde heel wat arbeiders tewerk tegen een hongerloon. Voor de Eerste Wereldoorlog zou het lot van de arbeiders niet drastisch verbeteren.

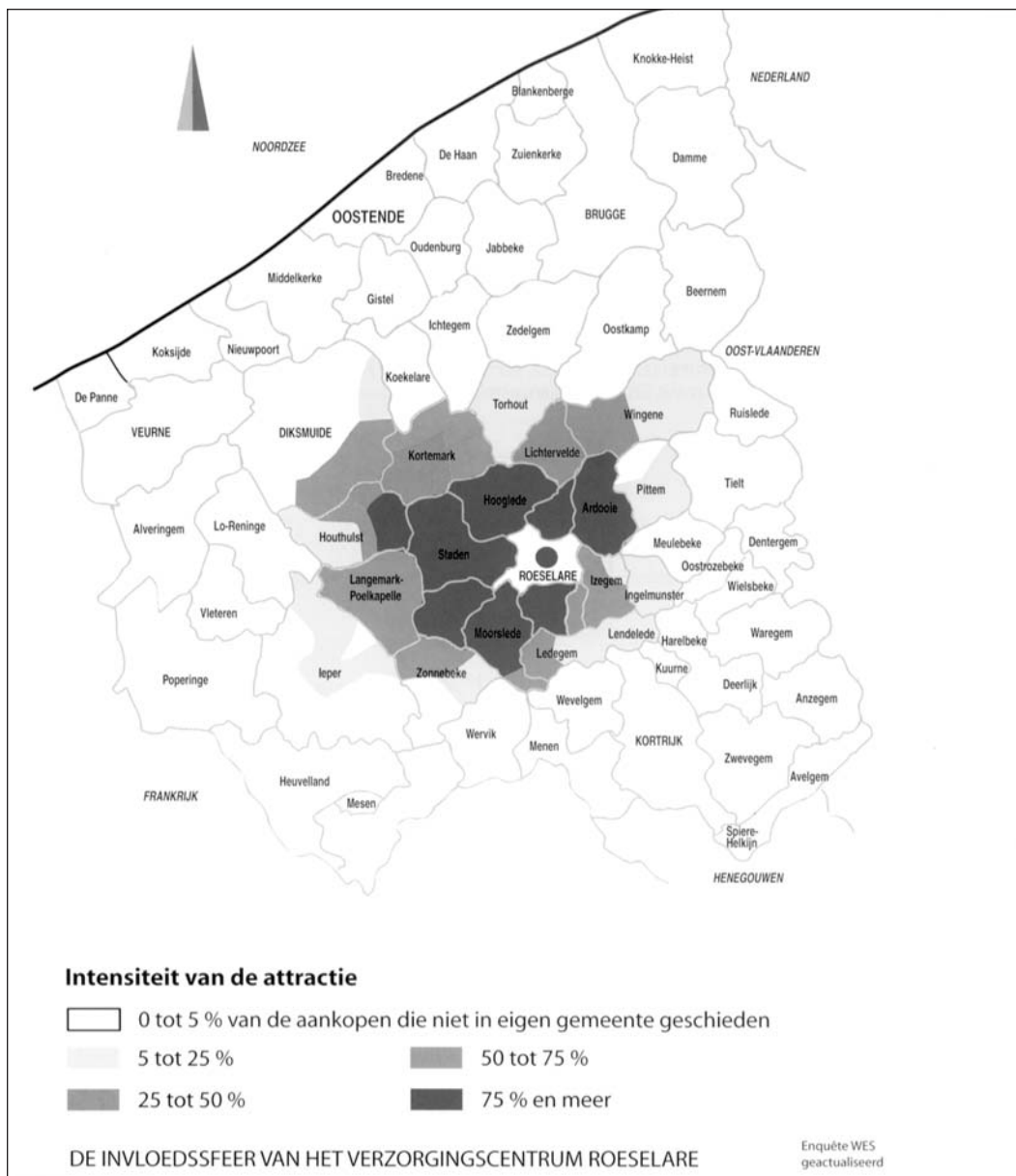
In januari 1872 werd het kanaal Roeselare - Leie gerealiseerd. Het eerste schip vervoerde een lading Waalse steenkool. Steenkool zou lang het belangrijkste product blijven dat per schip werd aangevoerd. Pas later ontstonden andere ondernemingen, vooral verbonden met agrarische activiteiten of met de bouwnijverheid. Voor hen werden o.a. cichorei, bier, vlas, arduin, marmer, cement en kasseien aangevoerd.

De Eerste Wereldoorlog betekende een nieuw dieptepunt voor de stad. In 1917 waren de oorlogsverrichtingen zo dichtbij gekomen dat alle burgers geëvacueerd werden, zodat de stad overgelaten was aan de bezettende soldaten. Bij de bevrijding in oktober 1918 was twee derden van de Roeselaarse woningen vernield. De eerste taak na de oorlog was dan ook de heropbouw organiseren. De stad kreeg een nieuw gezicht, ringlanen werden ontworpen, straten verbreed, huizen werden heropgebouwd en nieuwe wijken werden aangelegd. Het valt op hoe de stad werd opgesplitst in villa- en arbeiderswijken.

Op economisch vlak zette de crisis zich in op het einde van de jaren twintig. De textielproductie slabakte en de werkeloosheid nam toe. De Roeselarenaars namen verschillende initiatieven om het tij te keren. De veevoederfabrieken verzezen aan de haven. De Middenstandsbank, later bekend als de Bank van Roeselare en West-Vlaanderen, werd gesticht. De kleinhandel kreeg een duw in de rug met de eerste batjes in 1932. In 1937 werd op het Wapenplein, nu Polenplein, de eerste Handelsbeurs geopend.

1 2 Invloedssfeer van Roeselare

Bron: Jaarverslag Stad Roeselare, 2000

Na de Tweede Wereldoorlog kwam de textielindustrie steeds meer in het gedrang door concurrentie met de lageloonlanden en verdween ze bijna helemaal. Tijdens de 'golden sixties' vormde Roeselare zich echter om tot een belangrijk economisch centrum. Tijdens en na de economische recessie van midden jaren 70 diversifieerde de industrie en werden er steeds meer KMO's opgericht. De aanleg van de A17 langs de stad zorgde onder meer voor de ontsluiting van het nieuwe industrieterrein De Pilders. In de landbouw was de overschakeling op intensieve tuinbouw van cruciaal belang. De lokale veiling, REO, werd de tweede grootste van het land.

De fusies in 1965 met Beveren en in 1977 met Rumbeke en Oekene maakten van Roeselare een centrumstad met ongeveer 50.000 inwoners. In de laatste 25 jaar is de bevolking langzaam, doch gestaag, toegenomen. Ondertussen is de stad binnen de grote ring bijna volgebouwd en werden talrijke kleine arbeiderswoningen vervangen door appartementen.

Deze evolutie vergroot de druk op het milieu en op de landbouw: twee knelpunten, die sedert de jaren 70 de politieke agenda meer en meer bepalen.

Geografische situering

Roeselare is gelegen in het midden van West-Vlaanderen, aan de de Mandel, een zijrivier van de Leie. Ten noorden van Roeselare liggen Hooglede en Lichtervelde. Aan de oostelijke zijde grenst de stad aan Izegem en Ardooi. In het zuiden ligt Ledegem en aan de westelijke kant liggen Moorslede, Zonnebeke en Staden.

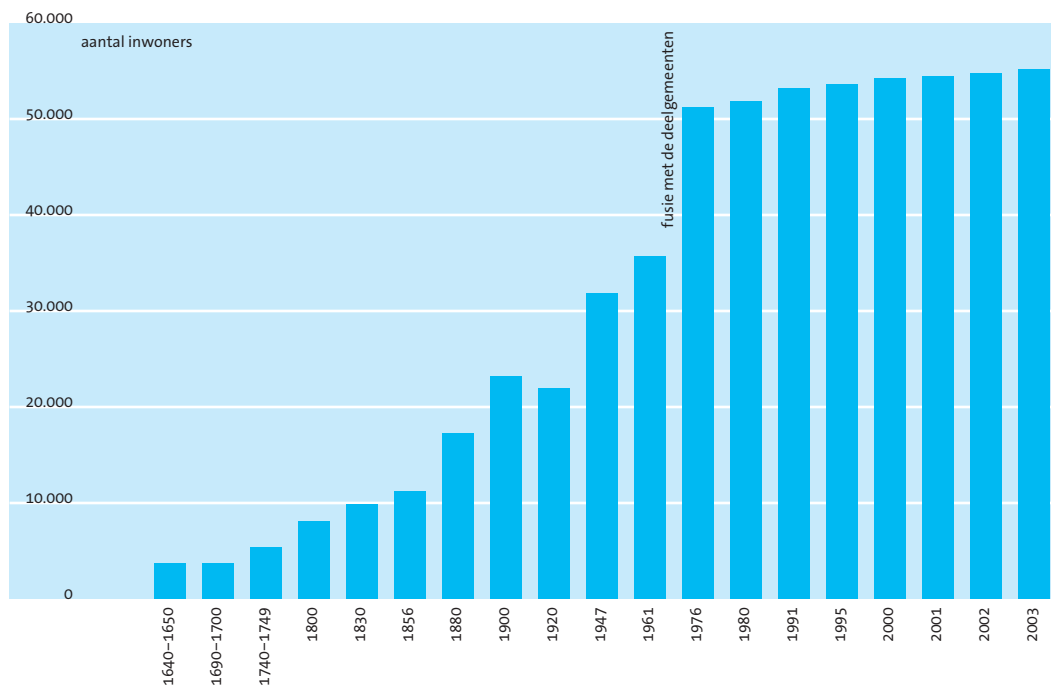
De oppervlakte van de stad heeft de laatste decennia een aantal veranderingen ondergaan. In 1965 fusioneerde Roeselare met Beveren en in 1976 met Rumbeke en Oekene. In 1983 ten slotte waren er een aantal kleine grenscorrecties. Roeselare beslaat momenteel een oppervlakte van 5.979 ha. Op 1 januari 2003 telde de stad 55.140 inwoners. De bevolkingsdichtheid bedroeg 922 inw./km². Dit is 20% minder dan gemiddeld voor de 13 steden (1.225 inw./km²).

Roeselare wordt volgens het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen geklasseerd als een 'regionale stad'. Ze is zo de enige in West-Vlaanderen. In de jaren 60 was Roeselare nog een subregionale stad, wat meteen wijst op de ontwikkeling van de stad gedurende de laatste 30 jaar. Volgens het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen behoort de stad tot een regionaal stedelijk netwerk op Vlaams niveau samen met onder andere Kortrijk en Waregem. Tegelijkertijd vormt ze een grensoverschrijdend netwerk samen met de stedelijke regio Lille-Roubaix-Tourcoing.

De invloedssfeer van het verzorgingscentrum Roeselare strekt zich voornamelijk westwaarts uit. Mensen uit Moorslede, Passendale (deelgemeente van Zonnebeke), Staden en Hooglede doen 75% en meer van hun inkopen in Roeselare; ook voor Ardooienaren is dit het geval. Het verzorgingsgebied van de stad wordt geschat op 150.000 personen. De aantrekkingskracht manifesteert zich ook buiten het commerciële. Roeselare heeft een regionale betekenis op religieus, medisch, administratief, economisch en cultureel vlak en op het vlak van bibliotheekwerking en onderwijs.

1 3 Evolutie van het bevolkingscijfer van de stad Roeselare

Bron: Stad Roeselare, APS en Vrielinck S.

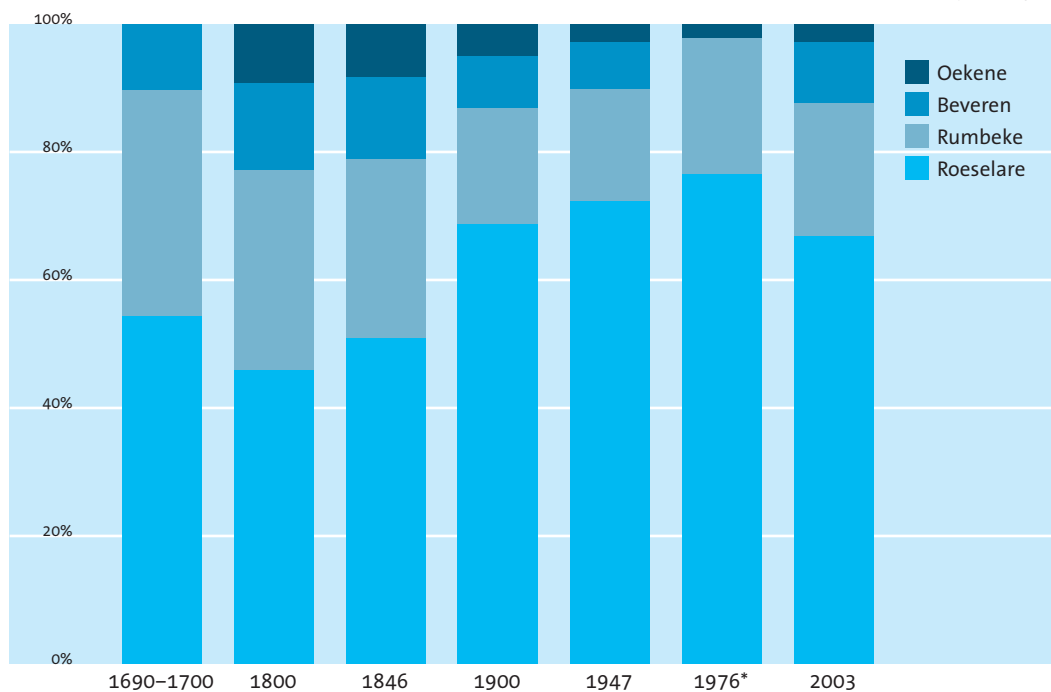

1 4 Evolutie van het aantal inwoners van de deelgemeenten van Roeselare en verhouding in het tegenwoordige Roeselare

Stad Roeselare, APS en Vrielinck S.

	1690-1700	1800	1846	1900	1947	1976*	2003
Roeselare	3.730	8.063	10.976	23.141	31.839	39.157	36.827
Rumbeke	2.426	5.525	6.042	6.116	7.700	10.942	11.459
Beveren	713	2.378	2.761	2.730	3.208		5.326
Oekene		1.637	1.784	1.701	1.264	1.148	1.528
totaal	6.869	17.603	21.563	33.688	44.011	51.247	55.143

*Roeselare en Beveren zijn samengeteld

Demografische evolutie

De demografische gegevens van voor 1800 zijn berekend door de stad op basis van geboortecijfers, waardoor dit slechts benaderingen zijn. Het zijn tevens cijfers voor Roeselare-binnen (binnen het schependom). In 1800 werd de eerste volkstelling gehouden, waardoor de cijfers vanaf dan nauwkeuriger zijn.

Het inwonertal van Roeselare is sinds het midden van de 17e eeuw vervijftienvoudigd. Rond 1640-1650 woonden er in het toenmalige Roeselare nog maar ongeveer 3.663 mensen. Het inwoneraantal is bijna altijd blijven toenemen, enkel in 1920 woonden er minder mensen dan in 1900. In 1976 werden er veel meer inwoners geteld dan in 1961, maar dit komt voornamelijk door de fusies van Roeselare met zijn deelgemeenten in 1965 en 1976. Op 1 januari 2003 telde Roeselare, zoals reeds vermeld, 55.140 inwoners. De hoofdgemeente had de meeste inwoners, namelijk 36.827, gevolgd door Rumbeke met 11.459. In Beveren woonden 5.326 mensen en Oekene is het kleinst met een inwoneraantal van 1.528.

Ook het aandeel van de deelgemeenten in het tegenwoordige Roeselare kan doorheen de geschiedenis beschouwd worden. Op Oekene na kennen alle deelgemeenten een constante stijging van het inwonersaantal. Voor Oekene kan er enkel de laatste 25 jaar een bevolkingstoename vastgesteld worden, na een daling sedert midden 19e eeuw. Het aandeel is sinds 1800 gegroeid, ten koste van de andere tegenwoordige deelgemeenten. Gedurende de 18e, tot midden 19e eeuw was het aandeel van Rumbeke groter dan nu. Dit geldt eveneens voor Beveren en Oekene. Tot het midden van de 20e eeuw bleef het aandeel van Roeselare toenemen ten koste van de andere, tegenwoordige deelgemeenten. Daarna begon het aandeel van die deelgemeenten opnieuw toe te nemen. Men moet er rekening mee houden dat bij de cijfers van Roeselare in 1976 die van Beveren zijn geteld, waardoor het effectieve aandeel van Roeselare dan waarschijnlijk al iets kleiner was dan in 1947.

2 Een bereikbare stad?

Roeselare is vanuit de regio met de verschillende vervoermiddelen zeer goed bereikbaar. De nationale en internationale verbindingen gebeuren via Brugge of Kortrijk.

Het busvervoer is in de stad Roeselare sedert 2000 sterk uitgebreid. Tot dan was er enkel een stadslijn die noord-zuid georiënteerd was. Deze werd vervangen door vier nieuwe lijnen die diagonaal lopen: twee lijnen die noordwest-zuidoost georiënteerd zijn en twee noordoost-zuidwest. Het knooppunt ligt aan het station. Op deze manier is de Lijn erin geslaagd om veel meer passagiers met de stadsbussen te vervoeren. Uiteraard zijn er ook nog streekbussen die Roeselare aandoen. Het spoor is niet zo belangrijk. Wel is het zo dat het aantal passagiers stijgt. Het kruispunt van de regionale spoorwegen is iets ten noorden van Roeselare gelegen, in Lichtervelde. Dit maakt dat Roeselare geen rechtstreekse verbinding heeft met Gent, Brussel en Antwerpen.

Het aantal parkeerplaatsen in het stadscentrum ligt momenteel op 5.700. Volgens het mobiliteitsplan moet dit aantal behouden blijven, maar het parkeren wordt wel ge diversifieerd. Er zijn zones van zeer kort, kort, lang en residentieel parkeren.

De Vlaamse autowegen hadden in 2002 gemiddeld 1,7% meer voertuigen te verwerken dan in 2001, de Vlaamse gewestwegen gemiddeld 1,4% meer. Op de E403 in Roeselare is het verkeer de laatste zes jaar toegenomen met 53%, op weekdays bedraagt die toename zelfs 59%. Op de ringweg R32 rijden er eveneens steeds meer auto's. Het zuidelijke deel van deze weg is drukker dan het noordelijke deel. Dit komt omdat in het noorden nog steeds de aansluiting met de E403 moet gerealiseerd worden.

Een stad dient niet alleen fysiek bereikbaar te zijn, ook de digitale bereikbaarheid van de stadsdiensten is belangrijk. De stad Roeselare heeft de laatste jaren heel wat geïnvesteerd om zijn diensten zo toegankelijk mogelijk te maken. Er is een nieuwe signalisatie geplaatst om de mensen wegwijs te maken in het stadhuis en er werden talrijke aanpassingen gedaan om de diensten ook toegankelijk te maken voor mindervaliden. Iedere stadsdienst is eveneens bereikbaar per e-mail.

Eind 1999 heeft Roeselare zijn website gelanceerd. Sinds kort is er een nieuwe versie online. Men vindt er voornamelijk informatie over de stedelijke diensten. Daarnaast staan er ook toeristische informatie en links naar andere, met Roeselare verwante sites op. Sedert 2001 is er een e-loket gevoegd bij de website. Verschillende verrichtingen waarvoor men normaal naar de burgerlijke stand of de bevolkingsdienst moet, kunnen nu via het net gebeuren.

2 1 Buspassagiers op de stadlijnen

Bron: De Lijn West-Vlaanderen

	Station - Brugsesteenweg Biezenhof - Fazantendreef	Station - Brugsesteenweg Wijnendale - Beveren	Station - Sneyssensstraat - Nieuw Kerkhof	Station - Rumbeke - Oekene	Totaal
1994	-	-	-	-	50.722
1995	-	-	-	-	43.233
1996	-	-	-	-	42.152
1997	-	-	-	-	44.061
1998	-	-	-	-	40.243
1999	-	-	-	-	42.414
2000	-	-	-	-	80.648
2001	72.136	79.860	80.704	106.773	339.473
2002	120.781	125.671	128.754	181.581	556.787

Mobiliteit

Bestaande lijninfrastructuur

Roeselare ligt langs de autosnelweg E403. Hierdoor wordt de stad verbonden met Brugge in het noorden en Kortrijk en Doornik in het zuiden. Ook op internationaal vlak is deze weg belangrijk omdat hij in Kortrijk aansluit op de E17 die Antwerpen met Lille verbindt en in Brugge op de E40 die Brussel met Duinkerke en Calais verbindt.

In Roeselare komen ook verschillende nationale wegen samen. Deze zijn zowel van lokaal als van regionaal belang. Lokaal omdat ze commerciële linten vormen door de stad. Regionaal omdat ze de omliggende steden en gemeenten verbinden met Roeselare. Zo verbindt de N37 Roeselare met Tielt, via de N36 kan enerzijds Diksmuide en anderzijds Kuurne bereikt worden en de N32 zorgt voor de verbinding met Menen en Brugge.

Roeselare ligt langs de spoorlijn van Kortrijk naar de kust, eenmaal per uur is er een verbinding naar Blankenberge en eenmaal per uur een naar Oostende. Op deze manier wordt Roeselare tweemaal per uur verbonden met Brugge en met Kortrijk. In deze twee steden zijn er aansluitingen naar talrijke andere bestemmingen in België. Een andere overstapmogelijkheid is Lichtervelde, iets ten noorden van Roeselare.

Roeselare ligt langs de rivier de Mandel, een zijrivier van de Leie. Economisch wordt deze niet meer gebruikt, ze stroomt zelfs gedeeltelijk ondergronds. Belangrijker is het Kanaal Roeselare-Leie. Langs dit kanaal ligt onder andere de haven van Roeselare.

Openbaar vervoer

Het busvervoer

In deze paragraaf wordt het aantal busreizigers behandeld. Dit kunnen zowel reizigers zijn met een biljet of een stadsrittenkaart als reizigers met een abonnement. Mensen die een streeklijn, de belbus of voorstadslijnen gebruiken voor vervoer binnen de stad worden niet geteld. Het gaat enkel om de stadlijnen.

Tot december 2000 was er in Roeselare slechts 1 stadlijn. Deze was noord-zuid georiënteerd. Tussen 1994 en 1998 is het aantal vervoerde passagiers gedaald van een goede 50.000 naar ongeveer 42.000. Hierna begon het aantal reizigers opnieuw te stijgen.

In december 2000 werd de ene stadlijn vervangen door vier andere die diagonaal over het grondgebied gaan. Deze verandering was een groot succes. Het aantal passagiers bedroeg in 2001 339.473, meer dan het viervoudige van 1999 en bijna het zevenvoudige van 1994. In 2002 werden er nog meer mensen vervoerd, namelijk 556.787.

- Met de invoering van de nieuwe stadlijnen eind 2000 is het aantal reizigers spectaculair toegenomen, in 2001 werden er meer dan viermaal zoveel passagiers vervoerd als in 1999.

Het spoor

Over de spoorreizigers zijn twee statistieken beschikbaar. De eerste betreft het aantal opstappende reizigers per gemeente (alle stations van de gemeente) op een weekdag. Deze worden door de NMBS eenmaal per jaar visueel geteld gedurende 1 week in het najaar. Reizigers die van een of meerdere aansluitingen gebruik maken, worden dus meerdere malen geteld. Deze cijfers zijn dus slechts benaderingen.

De tweede statistiek betreft het jaarlijkse aantal reizigers naar een station of tariefzone. De cijfers zijn enkel beschikbaar voor de elektronisch uitgegeven biljetten en treinkaarten waarvoor de oorsprong en bestemming vooraf bepaald zijn. De biljetten met gekende oorsprong en bestemming vertegenwoordigen ongeveer 55% van het totale aantal. Voor 95% van de treinkaarten is de relatie oorsprong-bestemming gekend. Het aantal reizigers met abonnementen en heen- en terugbiljetten wordt aan de werkelijke bestemming van elke rit (per rijrichting) toegewezen.

2 2 Gemiddeld aantal opstappende treinreizigers op een werkdag (volledige gemeente)

Bron: NMBS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden
1998	2.854	10.991	194.041
1999	2.680	8.326	167.173
2000	2.905	8.632	179.218
2001	2.364	8.882	178.883
2002	2.687	8.695	176.882

2 3 Jaarlijks aantal treinreizigers met bestemming (volledige gemeente)

Bron: NMBS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden
2000	677.372	1.536.844	51.713.553
2001	715.292	1.666.063	55.733.373
2002	734.577	1.716.329	56.772.141

Op het grondgebied van Roeselare is er één station. Het aantal opstappende passagiers is er tussen 1998 en 2002 nagenoeg constant rond de 2.700 gebleven. In Kortrijk en de dertien centrumsteden is er een daling voorgekomen in 1999. In 2000 steeg het aantal reizigers wel opnieuw, waarna het ongeveer constant bleef. Dit aantal ligt zowel in Kortrijk als in de centrumsteden nog steeds lager dan in 1998.

4 De bevolking van Roeselare vertegenwoordigt 3,7% van de totale bevolking in de dertien steden.

Met 1,5%⁴ van alle opstappende reizigers neemt Roeselare maar een klein deel van het spoorverkeer in de centrumsteden voor zijn rekening.

Het aantal reizigers met bestemming Roeselare is sedert 2000 toegenomen. Ook in Kortrijk en de centrumsteden is het aantal aankomende reizigers toegenomen. Daar is de stijging sterker dan in Roeselare. Slechts 1,3% van de reizen naar een van de dertien centrumsteden gaat naar Roeselare; dit is weinig.

Parkeren in Roeselare

In het mobiliteitsplan van de stad gaat een belangrijk gedeelte over parkeren, voornamelijk dan in het centrum. Een belangrijk uitgangspunt voor het parkeerbeleid is het aanbieden van andere verplaatsingsmogelijkheden dan de auto. Voor het openbaar vervoer wordt gemikt op een fijnmazig stadsnet voor de verplaatsingen binnen het stedelijke gebied, een voorstadsnet voor de gordel van omringende gemeenten en een kwalitatief regionaal net voor de ruime regio van midden West-Vlaanderen. Voor de fiets mikt men op een fijnmazig en hoogwaardig fietsroutenetwerk voor het stedelijke gebied en de nabije gemeenten.

Momenteel zijn er in het stadscentrum in totaal 5.700 parkeerplaatsen. Dit aantal zal de komende jaren behouden blijven. Het mobiliteitsplan voorziet in gedifferentieerd parkeren. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt volgens de duur van het parkeren en wie er parkeert.

Voor de inwoners van het centrum zijn er zones voor residentieel parkeren voorzien. Bezoekers kunnen kiezen volgens de duur van hun bezoek. Aan de rand van het stadscentrum worden zones voorzien voor lang parkeren. Men kan er gratis en voor een onbepaalde duur staan. In het stadscentrum worden zones afgebakend voor zogenaamd kort parkeren. Deze plaatsen kunnen voor maximum twee uur gebruikt worden en zijn betalend. Hierbinnen zijn nog een aantal plaatsen voorbehouden voor zeer kort parkeren. Deze zijn duurder en beperkt tot een uur, ze zijn wel heel centraal gelegen. Op dit ogenblik is de ganse betalende zone door middel van een parkeerticket op maximum twee uur gebracht; daarnaast kan men ook een ticket voor een halve dag kopen.

- ▶ In het centrum van Roeselare zijn er 5.700 parkeerplaatsen.
- ▶ In Roeselare wordt een gediversifieerd parkeerbeleid gevoerd.

2 4 Verkeerstellingen Roeselare

Bron: LIN, Afdeling Verkeerskunde

	werkdagen	zaterdagen	zondagen	gemiddeld
E403 Kmpt. 40,5				
1996	25.992	19.867	22.264	24.585
1997	26.011	20.288	21.859	24.600
1998	34.842	24.824	25.178	32.030
1999	37.567	25.562	25.421	34.117
2000	40.429	27.172	26.930	36.607
2001	39.743	27.134	27.086	36.134
2002	41.245	28.563	28.603	37.627

N36 Kmpt. 13,3

1994	21.314	17.386	14.406	19.766
1995	22.489	18.424	15.424	20.899
1996	23.260	19.221	15.622	21.592
1997	22.014	17.985	14.506	20.366
1998	20.545	17.040	13.514	19.040
1999	21.454	17.928	14.625	19.974
2000	22.196	18.143	14.306	20.490
2001	22.814	18.885	14.733	21.098
2002	22.876	18.866	14.631	21.125

1994: enkel vanaf april

R32 Kmpt. 3,5 (zuidelijkst)

1997	17.024	14.240	11.554	15.845
1998	17.105	14.878	11.834	16.034
1999	17.217	15.377	12.185	16.235
2000	18.207	15.711	12.107	16.979
2001	18.427	15.946	12.121	17.171
2002	17.946	15.788	11.733	16.750

1997: maart en vanaf oktober

R32 Kmpt. 3,7 (noordelijkst)

1997	14.352	12.734	9.472	13.424
1998	14.799	12.897	9.369	13.751
1999	14.743	12.928	9.646	13.755
2000	16.637	14.495	10.788	15.495
2001	16.292	14.159	10.319	15.134
2002	16.198	14.273	10.138	15.058

1997: vanaf oktober

Verkeerstellingen

5 Deze lusdetectoren functioneren op basis van een elektromagnetisch veld dat opgewekt wordt via elektrische draden die permanent in het wegdek aanwezig zijn. De metalen massa van het voertuig dat over de lus rijdt geeft een puls aan een detector. De genoteerde intensiteiten worden elke minuut (voor de gewestwegen elke 24 uur) doorgestuurd naar het computercentrum. De intensiteit wordt uitgedrukt in aantal voertuigen.

6 Slangdetectoren horen bij verplaatsbare of mobiele telapparaten en reageren op de puls die ontstaat wanneer de wielen van een auto over deze slang rijden. Het aantal geregistreerde pulsen wordt gedeeld door 2 en op die manier bekomt men het aantal voorbijgereden personenwageneenheden. Deze tellingen worden periodiek uitgevoerd. Naast intensiteiten kunnen eveneens voertuigcategorieën, snelheden en combinaties van snelheden en categorieën gemeten worden.

Automatische tellingen verlopen op twee verschillende manieren: enerzijds continu op vaste lokaties met vaste installaties voorzien van lusdetectoren⁵ en anderzijds periodiek of occasioneel op variabele lokaties met mobiele toestellen voorzien van slangdetectoren⁶. De installaties met lusdetectoren op vaste lokaties zijn zowel aanwezig op autosnelwegen en ringen als op gewestwegen. Ze worden geïnstalleerd en onderhouden door de afdeling Elektriciteit en Mechanica te Brussel, Gent en Antwerpen. Het plaatsen en het controleren van de mobiele telposten gebeurt onder toezicht van de afdeling Verkeerskunde te Brussel en de afdeling Wegen van de Vlaamse provincies.

Vlaanderen telt 5.100 km gewestwegen en 900 km autowegen. De evolutie van het wegverkeer op de autowegen in 2002 t.o.v. 2001 bedraagt +1,7%. De gewestwegen hadden gemiddeld 1,4% meer voertuigen te verwerken.

De tabellen geven per autoweg, gewestweg of ring de gemiddelde dagintensiteiten aan op een werkdag, een zaterdag, een zondag en een gemiddelde weekdag. Dit telkens van 6uur 's ochtends tot 22uur 's avonds. De tellingen zijn gebeurd m.b.v. lusdetectoren.

Voor de E403 is de meting gebeurd ter hoogte van Beveren en Izegem. Dit punt ligt tussen de twee afritten van Roeselare (Haven en Roeselare-Izegem). Het verkeer op de autosnelweg is de laatste jaren sterk toegenomen. Gemiddeld nam de intensiteit met 53% toe in de periode 1996-2002. Dit is vooral toe te schrijven aan een toename van het aantal auto's op weekdagen. Deze bedraagt 59%; een absolute stijging van 25.992 auto's per weekdag in 1996 naar 41.245 in 2002.

Voor de gewestwegen is de telling op de N36 in Rumbeke gebeurd. Deze weg verbindt Kuurne met de ringweg R32 rond Roeselare. Gemiddeld is de intensiteit hier tussen 1994 en 2002 toegenomen met ongeveer 7%. De hoogste intensiteit werd echter wel waargenomen in 1996. Daarna volgde een daling tot in 1999, waarna opnieuw een stijging werd ingezet. Zowel op zaterdagen, zondagen als weekdagen is de intensiteit licht toegenomen tot en met 2001.

De ringweg rond Roeselare is de R32. Deze sluit aan op de N36 in het zuiden en eindigt aan het kruispunt met de N32. Er zijn plannen om de R32 te verbinden met de E403 in Ardoonie. Er worden twee metingen uitgevoerd op de R32. Ze gebeuren allebei ter hoogte van het kruispunt met de N36 naar Diksmuide. Een eerste vaststelling is dat het verkeer op het zuidelijkste van de twee punten de hoogste intensiteit heeft met gemiddeld een 1700 wagens meer per dag. Op beide punten is het aantal wagens per dag toegenomen. De toename naar het noorden is wel sterker dan die naar het zuiden. Op beide punten is de toename het minst sterk op zondagen.

De intensiteit op de ringweg op dit punt is lager dan die op de N36. De meting op de N36 gebeurt vlakbij de aansluiting met de R32. Er kan dus gesteld worden dat het zuidelijke deel van de R32 drukker is dan het noordelijke.

- ▶ Het aantal auto's per dag is zowel op de autosnelweg, de ringweg als de N36 de laatste 5 jaar gestegen.
- ▶ De intensiteit op de E403 is in 6 jaar tijd met 53% toegenomen, op weekdagen zelfs met 59%.
- ▶ Het zuidelijke deel van de ringweg is drukker dan het noordelijke.

2 5 Bereikbaarheid stadsdiensten

Bron: Stad Roeselare, APS-bewerking

	flexibele openingstijden	virtueel
Bevolking	1	100
Burgerlijke stand	1	100
Jeugddienst	3	100
Sportdienst	0	100
Bibliotheek (hoofdbibliotheek en 4 filialen)	3	25
Cultuur	0	100
Infocentrum	1	100
Andere stadsdiensten	0	100

Diensten

Naast de fysieke bereikbaarheid is ook een andere soort bereikbaarheid van de stad belangrijk voor de burgers. Hoe verloopt de communicatie met de stadsbewoners en weten deze steeds waar ze terecht kunnen voor formaliteiten of problemen? De gemeentelijke dienstverlening is hier van groot belang. We gaan dieper in op de openingsuren, de virtuele toegang en de fysieke bereikbaarheid van de verschillende stadsdiensten. Ook de website en het e-loket bespreken we kort.

Fysieke bereikbaarheid van de stadsdiensten

Het stadsbestuur heeft de laatste jaren heel wat geïnvesteerd in het toegankelijk maken van zijn diensten voor iedereen. Zo is de signalisatie in het stadhuis volledig vernieuwd. Op deze nieuwe signalisatie is ieder individueel personeelslid aangeduid.

Ook aan de mensen met een handicap is gedacht. De openingsdeur van het stadhuis is een automatisch openende schuifdeur. De ingang is gelijkgronds. Er is een lift naar de meeste diensten en een speciale gehandicaptenlift naar de loketten van de diensten bevolking en burgerlijke stand. Verder is het gelijkvloers voorzien van een gehandicapten toilet. Deze aanpassingen werden eind jaren 90 verricht.

- ▶ Er zijn heel wat investeringen gedaan om de toegankelijkheid van de diensten te verbeteren.

Flexibele openingsuren en virtuele bereikbaarheid

Het stadhuis is elke weekdag open van 8.30 uur tot 12.00 uur. In de namiddag kan men enkel op maandag naar het stadhuis, van 14.00 uur tot 18.00 uur. Een aantal diensten hebben echter bijkomende openingsuren. De sport- en de cultuurdienst zijn bijkomend geopend van dinsdag tot donderdag van 14.00 uur tot 16.00 uur. De bevolkingsdienst is ook open op zaterdagmorgen van 9.30 uur tot 12.00 uur.

Naast het stadhuis zijn er nog bijbureaus in de deelgemeenten. De bijbureaus zijn minder vaak open dan het stadhuis.

Voor de communicatie met de burger werd het infocentrum opgericht. Hier kan zowel de toerist als de Roeselarenaar terecht voor zijn vragen over de stad. Dit centrum is van maandag tot en met zaterdag open van 9.00 uur tot 12.30 uur en van 13.30 uur tot 17.00 uur.

Om de flexibiliteit van de openingsuren van de stadsdiensten te beoordelen, werd hun een score toegekend. Dit werd op volgende manier gedaan: wanneer een dienst een avond, dit wil zeggen na 18.30 uur, in de week open is, wordt 1 punt gegeven, meerdere avonden in de week levert twee punten op en open op zaterdag levert eveneens een punt op. Op die manier is het maximum 3 punten. Wanneer een dienst meerdere afdelingen heeft, wordt het gemiddelde genomen.

De dienst bevolking en de burgerlijke stand zijn geopend op zaterdagmorgen, de voorlichtingsdienst is op zaterdag zelfs tot 17.00 uur open; ze krijgen dus een 1. De jeugddienst en de bibliotheek zijn wel zeer goed bereikbaar buiten de kantooruren. Men kan zelfs op zondagmorgen naar de hoofdbibliotheek.

Voor de virtuele bereikbaarheid werd gekeken welke diensten bereikt konden worden per e-mail. Wanneer een dienst meerdere afdelingen heeft, werd opnieuw het gemiddelde berekend.

Alle diensten in Roeselare zijn voor de burger virtueel rechtstreeks te bereiken. Enkel de filialen van de bibliotheek zijn op die wijze niet te bereiken.

- ▶ De verschillende diensten zijn virtueel zeer goed te bereiken. De meeste hebben echter minder flexibele openingsuren.

2 6 Website van de stad Roeselare, startpagina

Bron: www.roeselare.be

STAD ROESELARE

Meer dan 't hart van West-Vlaanderen

Klik hier en kijk in de **ACTIVITEITEN AGENDA**

SNELNIEUWS
Kort overzicht

Roeselare
Meer dan 't hart van West-Vlaanderen

Maa k uw keuze op het navigatiemenu aan de linkerkant.
Wij wensen U veel s ertplezier.

zoeken op de site

TOP

Officiële web site van de Stad Roeselare - Alle rechten voorbehouden ©1999

2 7 E-loket van de stad Roeselare

Bron: www.roeselare.be

STAD ROESELARE

Meer dan 't hart van West-Vlaanderen

DIGITAAL LOKET

LOKET

Klik hier om de digitale loketten van de Diensten Bevolking en Burgerlijke Stand van de Stad Roeselare te consulteren.

Aankondiging activiteiten

Met dit formulier kunt u de activiteiten van uw vereniging, organisatie of dienst laten opnemen in de diverse publicaties van de Stad Roeselare.

De voorwaarden voor publicatie kunt u [hier](#) raadplegen.

Invulformulier afwezigheid vakantie

Vraag online vakantietoezicht op uw woning aan.

zoeken op de site

TOP

Officiële web site van de Stad Roeselare - Alle rechten voorbehouden ©1999

De website en het digitale loket

In 1995 begonnen verschillende Vlaamse gemeenten aan de opmaak van een website. Ze ontdekten internet als instrument voor hun interne, maar vooral externe communicatie. Het groeiende belang van internet en andere communicatiemiddelen zorgde ervoor dat digitale communicatie tussen stadsdienst en burger belangrijker werd en nog zal worden. Een website is vandaag de dag een uithangbord van de stad. Een website biedt niet alleen de mogelijkheid om meer informatie te verstrekken, het is ook een middel waarmee de stad letterlijk met de burgers in verbinding staat.

De website van Roeselare is on line gegaan op 29 december 1999. Sinds enkele maanden is ze volledig vernieuwd. De site is voornamelijk gericht op het dienen van de burger. Opmerkelijk is ook dat er gedacht is aan de slechtzienden. Voor hen is er een speciale weergave van de volledige website. Men kan die via een klik bereiken.

Via het hoofdmenu kan men talrijke praktische informatie opvragen met betrekking tot de verschillende stadsdiensten. Uiteraard worden het schepencollege en de gemeenteraad voorgesteld. Men kan er de openingsuren van alle gemeentelijke faciliteiten en van iedere stadsdienst raadplegen. De specifieke bevoegdheden van iedere dienst zijn eveneens te vinden. Aan iedere dienst is een e-mailadres verbonden. Via het hoofdmenu kan men ook toeristische informatie over de stad raadplegen; er zijn onder andere een geschiedenis en een voorstelling van de musea in Roeselare beschikbaar. Verder staat er ook een activiteitenkalender on line en vindt men er talrijke links naar andere websites.

In juni 2001 werd de website aangevuld met een digitaal loket. Het e-loket kan geraadpleegd worden voor formulieren van de burgerlijke stand en de dienst bevolking. Men kan talrijke zaken regelen via het net, bijvoorbeeld geboorteaangiften doen en adreswijzigingen doorgeven. Dit biedt zowel voor de burger als voor de stad voordelen. De bewoner hoeft zich niet meer te verplaatsen en hij hoeft geen rekening te houden met openingsuren. De stadsdiensten kunnen de verwerking doen op een minder druk moment. Om alles veilig te laten verlopen, wordt gewerkt met Cevi®-certificaten en refertenummers.

- ▶ Op de website staat zowel informatie voor de inwoners van de stad als voor de toeristen.
- ▶ De website is volledig toegankelijk voor slechtzienden.
- ▶ Via het e-loket kan men talrijke zaken van de burgerlijke stand en de dienst bevolking regelen.

3 Een bruisende stad?

Op basis van demografische cijfers blijkt Vlaanderen in het algemeen een heel stuk bruisender te zijn dan de centrumsteden. Hiermee wordt bedoeld dat Vlaanderen beter scoort op een aantal demografische aspecten die staan voor een levendige omgeving. In Vlaanderen kan men spreken van een meer uitgesproken positieve bevolkingsgroei en een groter migratiesaldo dan in de centrumsteden. In verhouding zijn er ook meer 10 tot 24-jarigen dan 50 tot 64-jarigen. In de centrumsteden zijn er dan weer meer geboorten per 1.000 inwoners dan in Vlaanderen. Roeselare blijkt in vergelijking met de centrumsteden bruisender te zijn op demografisch vlak. Het migratiesaldo en de natuurlijke aangroei per 1.000 inwoners zijn er groter. De stad groeit sterk aan. Er zijn proportioneel meer jongeren in Roeselare dan in de 13 steden en de groene druk van Roeselare is hoger dan die van de centrumsteden. De stad kent een stijging van de doorstromingscoëfficiënt, er zijn met andere woorden in verhouding meer 10 tot 24-jarigen dan 50 tot 64-jarigen in Roeselare dan in de centrumsteden en Vlaanderen.

In de centrumsteden en Vlaanderen neemt de secundariseringsgraad af tot respectievelijk 21,6 en 16,1 in 2001. In Roeselare daarentegen neemt die licht toe tot 27,8 in 2001. De tertiëriseringsgraad kende in Vlaanderen en de centrumsteden een enorme stijging. Dit was ook het geval in Roeselare. De tewerkstelling in de dienstensector ligt er wel nog steeds lager dan in de centrumsteden.

Zowel Vlaanderen als de centrumsteden vertonen een afname van de startende bedrijven. Daarenboven neemt het aantal oprichtingen in verhouding tot het aantal faillissementen er af. De ratio is kleiner in de centrumsteden dan in Vlaanderen. In Roeselare werden er in 2001 t.o.v. 1990 15,6% minder bedrijven opgericht. Ze vertegenwoordigen in 2001 nog 3,6% van alle opgestarte bedrijven in de centrumsteden. Na een maximum in 1995 daalde het aantal faillissementen in de tweede helft van het decennium in Roeselare. In 2001 was er echter opnieuw een stijging. De ratio oprichtingen/faillissementen is in 2001 na drie opeenvolgende stijgingen gedaald. De stad bekleedt hier wel nog steeds een betere positie dan Vlaanderen en de centrumsteden.

De tewerkstelling in de ICT-sectoren is in Vlaanderen en de centrumsteden enorm gestegen in 2001 t.o.v. 1993, respectievelijk met 45% en 25%. In Roeselare is de tewerkstelling in ICT-sectoren evenwel gedaald.

In Vlaanderen steeg het aantal overnachtingen in 10 jaar tijd tot 17,6 miljoen. Dit komt overeen met een stijging van 8%. In de centrumsteden was de toename nog veel groter (51%) en in Roeselare is er zelfs sprake van een stijging van 162%. Toch blijft het aandeel van de stad in het geheel van de centrumsteden beperkt tot 0,7%. Voornamelijk ontspanning en vakantie trekken de toeristen naar Roeselare.

De jeugd in Roeselare zou het liefst wat meer actief bezig zijn. De bibliotheek wordt, gezien het aantal leden onder de 14 jaar, steeds populairder bij kinderen en jongeren. Uit een studie van Colpaert blijkt dat Roeselare beschikt over weinig infrastructuur voor culturele activiteiten en dat er dan ook weinig georganiseerd worden.

3 1 Evolutie van het geboortesaldo

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1992	13,5	12,0	12,7	12,1
1993	11,2	12,1	12,2	11,7
1994	12,0	12,0	11,9	11,1
1995	11,0	11,1	11,6	11,0
1996	11,5	11,4	11,5	10,9
1997	10,6	10,5	11,7	10,9
1998	10,6	10,6	11,4	10,7
1999	10,4	9,5	11,2	10,4
2000	10,4	10,4	11,3	10,4
2001	10,9	9,8	11,1	10,2
2002	10,2	9,5	11,2	10,0

3 2 Evolutie van het sterftesaldo

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1992	9,6	10,9	11,1	9,7
1993	10,0	10,6	11,2	10,0
1994	9,7	11,1	10,9	9,6
1995	9,4	10,2	11,0	9,7
1996	10,0	11,4	11,0	9,6
1997	9,2	10,5	10,9	9,6
1998	10,1	10,0	10,9	9,6
1999	9,4	10,8	10,9	9,7
2000	10,3	11,2	10,9	9,7
2001	9,0	10,8	10,6	9,5
2002	8,8	11,2	10,9	9,7

Demografisch

Op 1 januari 2003 telde Roeselare 55.140 inwoners: 27.980 vrouwen en 27.160 mannen. In Roeselare woont 3,7% van de Vlaamse stedelijke bevolking, in Kortrijk is dat 5,0%. Voor verdere analyse van de evolutie van de bevolkingsomvang moeten enerzijds de natuurlijke loop van de bevolking en anderzijds de migratiebewegingen gekend zijn. Dan pas kunnen we een uitspraak doen over de toe- of afname van de bevolking. De natuurlijke loop analyseert men aan de hand van het geboorte- en sterftsaldo. Wanneer het verschil tussen beide positief is, spreekt men van natuurlijke aangroei. Bij het migratiesaldo bekijken we het aantal in- en uitwijkingen. Bij een positieve balans spreken we hier van een positieve migratiecoëfficiënt. Als de som van de natuurlijke aangroei en de migratiecoëfficiënt positief is, neemt de bevolking toe.

Naast de omvang van de bevolking is ook de samenstelling ervan een belangrijk gegeven. We gaan enerzijds de omvang van de verschillende leeftijdscategorieën na; heeft een stad bv. een relatief jonge of een oudere bevolking en wat zijn de verhoudingen tussen deze leeftijdsklassen? Anderzijds kunnen we de aanwezigheid van verschillende nationaliteiten nagaan. Heeft een stad veel vreemdelingen en welke nationaliteit hebben ze?

Achtereenvolgens worden de natuurlijke loop van de bevolking, de migratiebewegingen, de verhoudingen van de leeftijdscategorieën en de vreemdelingen in Roeselare behandeld.

Natuurlijke loop

Geboortesaldo

Het geboortesaldo geeft het aantal geboorten per 1.000 inwoners weer. In het Vlaamse Gewest is het geboortesaldo continu gedaald van 12,1 in 1992 tot 10,0 in 2002. In de centrumsteden nam het saldo ook af van 12,7 in 1992 naar 11,2 in 2002. Algemeen worden er meer kinderen geboren in de centrumsteden dan in Vlaanderen.

In 2002 heeft Roeselare een geboortesaldo van 10,2 (561 geboorten). Ten opzichte van 1992 is het saldo gedaald, toen werden nog 13,5 kinderen op duizend inwoners geboren. De daling was echter niet continu, in 2001 bijvoorbeeld was er opnieuw een kleine stijging tegenover het jaar daarvoor. Het geboortesaldo van Kortrijk ligt iets lager dan dat van Roeselare. Beide hebben wel een lager saldo dan de dertien steden, maar Roeselare heeft een hoger saldo dan Vlaanderen.

- ▶ Algemeen is het geboortesaldo zowel in Vlaanderen als in de centrumsteden gedaald. In de centrumsteden worden er in verhouding meer kinderen geboren dan in Vlaanderen.
- ▶ In Roeselare en Kortrijk ligt het geboortesaldo lager dan in de centrumsteden, maar in Roeselare is het hoger dan in Vlaanderen.

Sterftesaldo

Het sterftesaldo geeft het aantal sterfgevallen per 1.000 inwoners weer. Ook dit saldo ligt hoger in de centrumsteden dan in Vlaanderen. In 2002 stierven er 10,9 op 1.000 inwoners in de steden, in Vlaanderen waren dat er 9,7. Het sterftesaldo in Vlaanderen is gedurende de laatste tien jaar vrij constant gebleven. In de centrumsteden ziet men een lichte daling van 0,3.

Roeselare heeft in 2002 een sterftesaldo van 8,8. Dit is het laagste saldo van de ganse beschouwde periode. Het hoogste sterftesaldo was in 2000. In 2002 had Roeselare een lager sterftesaldo dan Kortrijk, de centrumsteden en Vlaanderen.

- ▶ Roeselare heeft een lager sterftesaldo dan Kortrijk, de centrumsteden en het Vlaamse Gewest.

3 3 Evolutie van de natuurlijke aangroei (saldo)

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1992	3,9	1,0	1,6	2,4
1993	1,3	1,5	0,9	1,7
1994	2,3	1,0	1,0	1,5
1995	1,6	0,8	0,6	1,3
1996	1,5	0,0	0,5	1,3
1997	1,4	0,0	0,8	1,4
1998	0,5	0,6	0,5	1,0
1999	1,0	-1,4	0,3	0,8
2000	0,1	-0,8	0,4	0,7
2001	1,9	-1,1	0,6	0,7
2002	1,4	-1,7	0,3	0,3

3 4 Evolutie van het immigratiesaldo

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1992	29,7	36,7	38,4	40,2
1993	29,6	36,7	38,8	40,7
1994	31,1	36,2	39,1	41,5
1995	30,4	36,3	39,4	41,6
1996	28,5	35,3	39,0	42,0
1997	32,3	37,2	40,5	42,2
1998	34,4	35,4	40,4	42,1
1999	32,3	36,1	42,2	42,4
2000	35,0	36,7	42,0	41,7
2001	34,3	38,7	45,0	43,0
2002	37,0	37,6	47,5	44,7

Natuurlijke aangroei

Het verschil tussen het geboorte- en het sterftesaldo geeft de natuurlijke aangroei weer. Ook dit cijfer wordt weergegeven per 1.000 inwoners.

Vlaanderen zag zijn natuurlijke groei met de jaren kleiner worden. In 2002 bedroeg hij nog 0,3, wat een afname betekent van 2,1 personen per 1.000 inwoners t.o.v. 1992. Het natuurlijk saldo is in de centrumsteden steeds kleiner geweest dan in Vlaanderen, maar is altijd positief gebleven. In 2002 was de natuurlijke aangroei in de dertien steden en Vlaanderen gelijk.

Roeselare kende tijdens de hele periode een positieve natuurlijke aangroei. Het ene jaar was de aangroei sterker dan het andere. Globaal kan er een daling van het saldo waargenomen worden. De sterkste aangroei viel waar te nemen in 1992: 3,9 personen per 1.000 inwoners. In 2002 was dat nog 1,4. Gemiddeld doet Roeselare het beter dan Kortrijk, de centrumsteden en het Vlaamse Gewest. De centrumsteden en Vlaanderen kennen een dalende trend, maar er is nog steeds aangroei. Kortrijk kent sedert 1999 een natuurlijke afname.

- ▶ Het saldo in de centrumsteden en Vlaanderen daalt, maar is nog steeds positief.
- ▶ Roeselare heeft een grotere toename van zijn bevolking dan Kortrijk, de dertien steden en Vlaanderen.

7 We hebben het hier over migraties binnen een bepaalde entiteit. In een stad zoals Roeselare gaat het over de inwijkingen in de stad en uitwijkingen uit de stad. Voor Vlaanderen moeten we echter opletten: we behandelen hier het totaal der in- en uitwijkingen van steden en gemeenten van het Vlaamse Gewest en niet alleen de migraties naar of vanuit het buitenland.

Migraties⁷

Immigraties

Tot de immigranten behoren alle inwijkingen die uit andere gemeenten komen, zij die afkomstig zijn uit het buitenland en de heringeschrevenen (personen die in het vorige jaar ambtshalve geschrapt werden en die in een andere (meestal) of in dezelfde gemeente (zelden) worden ingeschreven).

De algemene trend, zowel in Vlaanderen als in de 13 steden, is stijgend. De immigratiecoëfficiënt of het immigratiesaldo nam in Vlaanderen toe met 4,5 en in de centrumsteden met 9,0 per duizend inwoners. Enkel in 1998 en 2000 is er sprake van een daling, 2001 en 2002 daarentegen worden gekenmerkt door een forse stijging. In de dertien steden was er ook een kleine afname in 1996. De immigratiecoëfficiënt van de centrumsteden is tot 2000 steeds lager geweest dan die van Vlaanderen. Dat geldt niet meer sinds 2000, want met een coëfficiënt van 42,0 overtroffen de centrumsteden het saldo van Vlaanderen (41,7). In 2002 is dat verschil nog groot.

Het immigratiesaldo in Roeselare is sinds 1992 gestegen van 29,7 tot 37,0 immigranten per 1.000 inwoners. Deze stijging is echter niet constant verlopen. Het jaar 2002 had het tot nu toe grootste immigratiesaldo. De procentuele toename is in Roeselare groter dan in Kortrijk, de dertien steden en het Vlaamse Gewest. Het Roeselaarse immigratiesaldo is wel nog steeds kleiner dan al de andere.

- ▶ Roeselare heeft een kleiner immigratiesaldo dan Kortrijk, de dertien steden en het Vlaamse Gewest.
- ▶ Het immigratiesaldo in Roeselare is sterker toegenomen dan dat van Kortrijk, de centrumsteden en Vlaanderen.

3 5 Evolutie van het emigratiesaldo

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1992	28,3	39,4	39,7	37,5
1993	30,1	39,1	41,7	38,6
1994	31,1	39,1	43,0	39,8
1995	29,9	37,1	42,5	39,9
1996	32,1	39,6	42,9	40,3
1997	29,8	40,8	44,2	41,4
1998	31,6	40,3	42,8	41,0
1999	30,2	39,2	43,3	41,2
2000	31,8	39,7	41,8	40,4
2001	31,2	39,4	41,9	40,9
2002	31,0	39,8	43,0	41,8

3 6 Evolutie van het migratiesaldo

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1992	1,3	-2,7	-1,3	2,7
1993	-0,5	-2,4	-3,0	2,1
1994	-0,1	-2,9	-3,9	1,8
1995	0,5	-0,8	-3,1	1,7
1996	-3,6	-4,3	-3,9	1,7
1997	2,5	-3,5	-3,7	0,8
1998	2,8	-4,9	-2,4	1,2
1999	2,2	-3,1	-1,1	1,3
2000	3,2	-2,9	0,1	1,3
2001	3,1	-0,7	3,0	2,1
2002	6,0	-2,2	4,5	2,9

Emigraties

Tot emigranten rekenen we alle uitwijkingen naar een andere gemeente, naar het buitenland en zij die ambtshalve zijn geschrappt (personen die uit de registers werden geschrappt nadat men hun verdwijning had vastgesteld). Ze worden weergegeven per 1.000 inwoners.

In het Vlaamse Gewest blijft de emigratiecoëfficiënt stijgen tot 1997. Na dat jaar toont het gewest een gevarieerder beeld en zakt het cijfer tot 40,4 in 2000, waarna het stijgt tot 41,8 in 2002, het maximum in de beschouwde periode. Dit is 4,3 meer dan de waarde in 1992. De centrumsteden tellen in verhouding een groter aantal emigranten dan Vlaanderen. Opvallend in de cijfers is de lage waarde in 2000 (41,8) t.o.v. 1999 (43,3). In 2001 bleef het cijfer nagenoeg constant; in 2002 is er wel weer een stijging van meer dan één migrant per 1.000 inwoners.

Net als het aantal inwijkingen in Roeselare is ook het aantal uitwijkingen gestegen tegenover 1992; van 28,3 naar 31,0. Ook hier is die stijging niet constant geweest en is de grootste uitwijking waar te nemen in 2000. In absolute cijfers zijn 1.704 mensen geëmigreerd uit Roeselare in 2002. In Kortrijk is het emigratiesaldo nagenoeg constant rond de 39 à 40 gebleven. Dit is dus meer dan in Roeselare. De cijfers van het Vlaamse Gewest en de onderzochte steden liggen nog iets hoger.

- ▶ Per 1.000 inwoners verlaten er minder mensen Roeselare dan dat er Kortrijk, de Vlaamse steden of Vlaanderen verlaten.

Migratiesaldo

Het migratiesaldo maakt het verschil tussen de immigratie en de emigratie per 1.000 inwoners. Een positief saldo wijst op een zekere aantrekkingskracht van een regio of stad, bij een negatief saldo emigreren er meer mensen dan er immigreren.

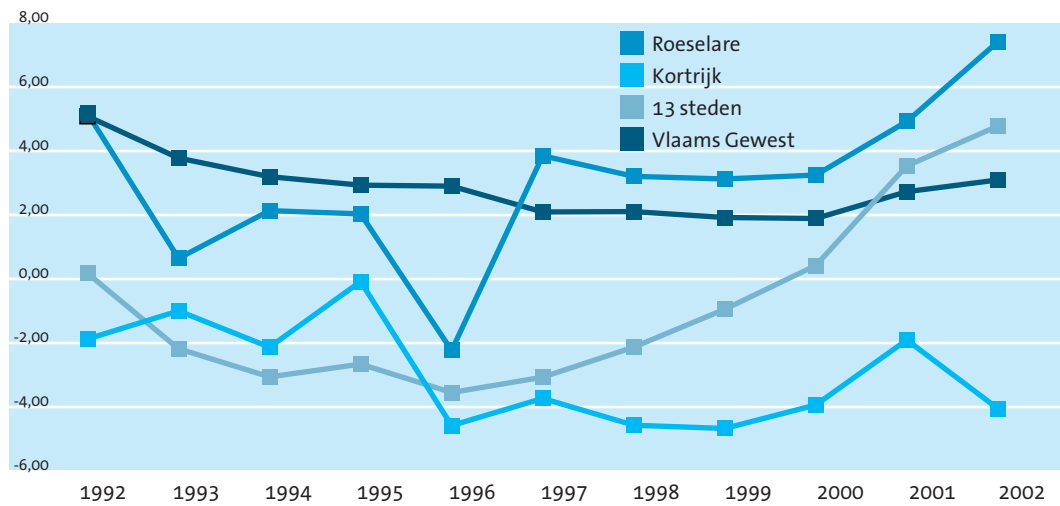
Wat het Vlaamse Gewest betreft, bleef het migratiesaldo gedurende de laatste tien jaar steeds positief. Eerst daalde het tot het minimum van 0,8 in 1997, daarna steeg het weer tot 2,9 in 2002. Voor de dertien steden zien we tot en met 1999 een negatief migratiesaldo. Na het dieptepunt in 1996 is het saldo weer gestegen, en zelfs zo dat er in 2000 over alle steden gezien weer sprake was van een positief saldo. Het migratiesaldo had dan een waarde van 0,1. In 2002 is dit zelfs gestegen tot 4,5.

Het migratiesaldo in Roeselare is in de beschouwde periode overwegend positief. Enkel in 1996 is er een sterk negatief migratiesaldo van -3,6. Daarna doet Roeselare het jaar na jaar steeds beter stijgt het migratiesaldo tot 6,0 in 2002. Dit is beter dan de centrumsteden en Vlaanderen. Kortrijk kent voor de ganse periode een negatief migratiesaldo.

- ▶ De laatste 10 jaar zijn er nog steeds meer mensen in Vlaanderen geïmmigreerd dan er weggetrokken zijn.
- ▶ Hoewel de steden lange tijd meer emigranten dan immigranten kenden, is de trend sedert 2000 toch doorbroken en komen er steeds meer mensen wonen in de steden.
- ▶ Roeselare is een stad die sinds de tweede helft van de jaren 90 continu meer mensen aantrekt.

3 7 Evolutie van de bevolkingsgroei (saldo) (personen per 1.000 inwoners)

Bron: NIS

Loop van de bevolking

De som van natuurlijke aangroei en migratiesaldo geeft aan of er een toe- of afname is van de bevolking. Ook dit kan weer met een saldo weergegeven worden (per 1.000 inwoners).

In Vlaanderen is de bevolkingstoename van 5,1 in 1992 gedaald tot 2,0 in 2000. Daarna was er opnieuw een stijging tot 3,2 personen per 1.000 inwoners in 2002. Nog steeds neemt de bevolking toe in het Vlaamse Gewest. De centrumsteden zagen hun bevolking afnemen in de jaren 90, met een dieptepunt in 1996. Daarna verminderde de bevolkingsafname en ging ze over in een toename in 2000 (0,5). Deze bevolkingstoename werd nog sterker in 2001 en 2002 (4,8). In 2002 werd het hoogste peil van de laatste tien jaar bereikt.

De cijfers van Roeselare kennen hier een schommelend verloop, maar op 1996 na is er steeds een aangroei van de bevolking geweest. In 2001 en 2002 is de bevolkingsgroei tweemaal sterk toegenomen. In 2002 bedroeg de aangroei zelfs 7,39 per 1.000 inwoners, wat het hoogste aantal is voor de beschouwde jaren. Hiermee kende Roeselare een grotere relatieve toename dan de dertien steden en Vlaanderen. Kortrijk daarentegen heeft gedurende de totale periode te kampen met een bevolkingsafname; enkel in 1995 was er een status quo.

- ▶ De bevolkingstoename in Vlaanderen wordt kleiner met de jaren. De steden hebben lange tijd een bevolkingsafname gekend, maar vanaf 2000 nam de bevolking er weer toe.
- ▶ Roeselare heeft de laatste 10 jaar een bevolkingstoename meegemaakt; 2002 was het recordjaar met een toename van 7,39 personen per 1.000 inwoners.

3 8 Evolutie van de groene druk (% , telkens op 1 januari)

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1991	44,7	44,4	40,7	43,7
1992	44,7	44,1	40,6	43,4
1993	44,8	43,9	40,6	43,2
1994	44,3	43,8	40,6	43,1
1995	44,2	43,8	40,7	43,0
1996	44,5	44,0	40,9	43,0
1997	44,4	44,1	40,9	42,8
1998	44,1	44,1	40,8	42,7
1999	43,5	43,7	40,6	42,4
2000	43,3	43,2	40,4	42,1
2001	42,8	42,8	41,1	41,6
2002	42,1	42,3	40,0	41,1
2003	41,7	41,8	39,0	40,7

3 9 Evolutie van de grijze druk (% , telkens op 1 januari)

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1991	36,8	39,7	41,5	36,1
1992	37,4	40,5	41,9	36,5
1993	38,3	41,3	42,4	37,1
1994	38,9	42,0	42,7	37,5
1995	39,2	42,6	43,2	38,1
1996	39,9	43,5	43,8	38,6
1997	40,6	44,2	44,2	39,0
1998	41,3	45,2	44,5	39,5
1999	41,7	46,1	44,8	40,1
2000	42,6	46,5	44,9	40,5
2001	42,6	46,7	44,7	40,6
2002	42,3	46,7	44,1	40,5
2003	42,3	46,7	43,5	40,5

Verhoudingen van de leeftijdscategorieën

Groene druk $[(0-19j.)/(20-59j.) * 100]$

De groene druk geeft de verhouding weer tussen het aantal jongeren (0-19 jaar) en de actuele beroepsbevolking, hier bepaald als de groep tussen 20 en 59 jaar. Het cijfer geeft een beeld van de verhouding tussen de toekomstige beroepsbevolking (op langere termijn) en de huidige werknemers, m.a.w.: in welke mate zullen de 20 tot 59-jarigen worden vervangen?

De groene druk in het Vlaamse Gewest is gedurende de laatste elf jaar geleidelijk gedaald. Dit houdt in dat het aandeel van de groep jongeren t.o.v. de bevolking op beroepsactieve leeftijd steeds kleiner wordt. De daling bedraagt in totaal 3,0 %-punt. In de dertien steden is de groene druk in 2003 met 1,7 %-punt gedaald t.o.v. 1991. Tijdens dit decennium schommelden de waarden regelmatig tussen de 40,9 en 39,0.

Roeselare illustreert de globale dalende trend van het Vlaamse Gewest. De groene druk is in Roeselare gedaald met 3,0 %-punt van 44,7 in 1991 naar 41,7 in 2003. Toch blijft hij in Roeselare hoger dan in de dertien steden en Vlaanderen. Dit betekent dat er in Roeselare meer jongeren zijn t.o.v. de actuele beroepsbevolking. Het verhaal voor Kortrijk is analoog.

- ▶ De groene druk daalt geleidelijk in het Vlaamse Gewest. De centrumsteden kenden een stijging van de groene druk in 2001. Deze werd echter opnieuw gevolgd door een daling.
- ▶ Roeselare kent ook een daling, maar de groene druk is er nog steeds hoger dan in de centrumsteden en Vlaanderen.

Grijze druk $[(+60j.)/(20-59j.) * 100]$

De grijze druk geeft de verhouding weer tussen 60-plussers en de actuele beroepsbevolking (van 20 tot 59 jaar). Hoe groter de grijze druk, hoe groter de groep ouderen t.o.v. de bevolkingsgroep van 20 tot 59 jaar.

Zoals men kan zien, is de grijze druk in het Vlaamse Gewest gestegen van 36,1 in 1991 naar 40,5 in 2003. De laatste vier jaar is hij wel ongeveer gelijk gebleven. Ook in de dertien steden zien we een toename in vergelijking met 1991, maar wel een daling in de laatste drie jaar. De grijze druk is er steeds groter geweest dan in Vlaanderen; in 2003 bedraagt hij 43,5 in de centrumsteden.

De grijze druk neemt in Roeselare toe tot in 2001. In totaal stijgt de grijze druk in twaalf jaar tijd met 5,5 %-punt tot 42,3 in 2003. Dit cijfer ligt wel nog steeds lager dan dat van de centrumsteden. Dit betekent dus dat de vergrijzing in Roeselare minder sterk is dan in de andere Vlaamse centrumsteden. Het Vlaamse Gewest heeft wel een nog lagere grijze druk.

- ▶ De grijze druk stijgt in het Vlaamse Gewest en in de centrumsteden, hetzelfde geldt voor Roeselare.
- ▶ Roeselare kent constant een kleiner aandeel 60-plussers dan de centrumsteden.

3 10 Evolutie van de afhankelijkheidsratio (telkens op 1 januari)

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1991	81,5	84,1	82,2	79,8
1992	82,1	84,6	82,5	80,0
1993	83,1	85,2	82,9	80,3
1994	83,1	85,8	83,3	80,6
1995	83,5	86,3	83,9	81,1
1996	84,3	87,5	84,6	81,6
1997	85,0	88,3	85,0	81,9
1998	85,4	89,3	85,3	82,2
1999	85,2	89,8	85,4	82,5
2000	85,9	89,7	85,3	82,5
2001	85,4	89,6	84,7	82,2
2002	84,4	89,0	83,5	81,6
2003	84,0	88,5	82,6	81,2

3 11 Evolutie van de doorstromingscoëfficiënt (telkens op 1 januari)

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1991	115	113	105	115
1992	115	112	105	115
1993	114	114	106	114
1994	112	112	105	113
1995	110	110	104	111
1996	108	108	103	109
1997	106	107	102	107
1998	106	105	101	105
1999	105	104	101	104
2000	105	105	101	103
2001	106	104	101	102
2002	107	105	102	102
2003	108	106	102	101

Afhankelijkheidsratio [(0-19j.)+(+60j.)]/(20-59j.)*100

De afhankelijkheidsratio geeft de verhouding weer tussen de niet-actieve bevolking (zowel jongeren als ouderen) en de actieve beroepsbevolking. Bij een waarde kleiner dan 100 is de groep van de niet-actieven kleiner dan deze van de actieve bevolking. Deze ratio geeft een maat weer van afhankelijkheid t.o.v. de actieve beroepsbevolking.

In het algemeen steeg de afhankelijkheidsratio in Vlaanderen en de centrumsteden, respectievelijk met 1,4 en 0,4 %-punt. De ratio steeg er continu tot 1999 en kent sindsdien een lichte daling in Vlaanderen en een sterkere daling in de steden. Dit is meer het gevolg van een sterkere daling van de groene druk dan van een stijging van de grijze druk. Vlaanderen heeft in 2003 een afhankelijkheidsratio van 81,2 en de centrumsteden van 82,6.

De daling na 2000 geldt ook in Roeselare. Het is de groene druk die hiervoor verantwoordelijk is. De afhankelijkheid in Roeselare is, met in 2003 een ratio van 84,0, groter dan in de steden en het Vlaamse Gewest. De ratio ligt er wel lager dan in Kortrijk.

- ▶ De niet-actieve bevolking werd steeds afhankelijker van de actieve. In 2001 zien we een kentering in Roeselare, de centrumsteden en Vlaanderen.
- ▶ Roeselare heeft een hogere afhankelijkheidsratio dan de gemiddelde stad.

Doorstromingscoëfficiënt [(10-24j.)/(50-64j.)*100]

Met de doorstromingscoëfficiënt tracht men een idee te geven van de verhouding tussen de instroom en uitstroom, op een redelijk korte termijn, op de arbeidsmarkt. Een waarde die lager is dan 100 duidt op onevenwicht: er zullen meer mensen uittreden dan er nieuwe gaan werken.

In Vlaanderen is de doorstromingscoëfficiënt erg gedaald, met 14 %-punt t.o.v. 1991. De daling in de steden is minder sterk (3 %-punt), zij kennen een geleidelijke stijging sinds 2000. Dit betekent dat de instroom op de arbeidsmarkt opnieuw begint te stijgen ten opzichte van de uitstroom.

Ook in Roeselare begon de doorstromingscoëfficiënt in 2000 opnieuw te stijgen. De coëfficiënt is er t.o.v. 1991 sterker gedaald dan in de centrumsteden, maar minder sterk dan in Vlaanderen. Hij is nu lager dan in Vlaanderen en in de centrumsteden. Met een waarde van 108 in 2003 heeft Roeselare in verhouding nog een grotere groep 10 tot 24-jarigen dan 50 tot 64-jarigen.

- ▶ Vlaanderen kent een sterke afname van de doorstromingscoëfficiënt en beschikt in 2003 nauwelijks over meer 10 tot 24-jarigen dan 50 tot 64-jarigen.
- ▶ Roeselare kende ook een daling, maar deze was minder sterk dan in Vlaanderen. De coëfficiënt is er in 2003 hoger dan in Vlaanderen en de 13 steden.

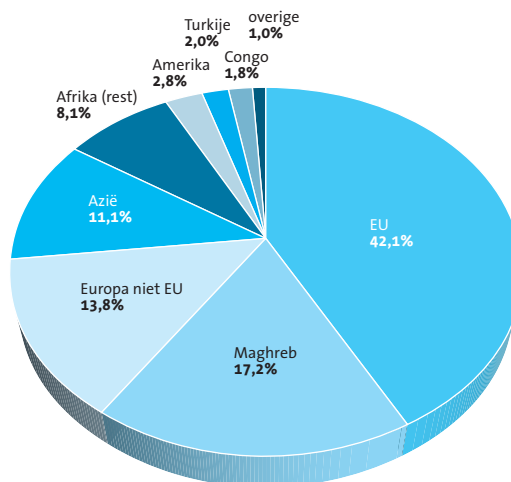
3 12 Evolutie van het aantal vreemdelingen (telkens op 1 januari)

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1991	474	1.803	112.744	258.848
1992	521	1.989	116.891	268.901
1993	551	2.086	119.145	273.272
1994	587	2.152	121.771	281.137
1995	576	2.168	120.652	283.117
1996	554	2.185	119.954	283.429
1997	574	2.272	121.016	288.307
1998	565	2.283	120.016	288.007
1999	531	2.255	119.137	289.065
2000	594	2.352	120.334	293.650
2001	586	2.334	111.319	280.962
2002	636	2.502	104.612	275.223
2003	703	2.520	106.904	280.743

3 13 De vreemdelingen naar herkomst op 01/01/2003 in Roeselare

Bron: NIS

Vreemdelingen

Evolutie

Het Vlaamse Gewest telde op 1 januari 2003 280.743 vreemdelingen, of 4,7% van de totale bevolking. Het aantal vreemdelingen is sinds het begin van het decennium fors gestegen; in 2003 waren er 8,5% meer dan in 1991. Terwijl het aantal vreemdelingen stijgt, vertoont het aandeel meer variatie. In 2000 was het aantal vreemdelingen het hoogst en was bijna 5% vreemdeling in Vlaanderen. In de centrumsteden is het aantal vreemdelingen ook fors gestegen tussen 1991 en 2000. In 2001 en 2002 is het echter gedaald en waren er nog een goeie 104.600 vreemdelingen, dit is minder dan in 1991. Deze daling kan verklaard worden door het grote aantal naturalisaties in 2001. De genaturaliseerden krijgen de Belgische nationaliteit waardoor ze niet langer als vreemdelingen worden opgeschreven. In 2003 waren er weer 2.292 vreemdelingen meer in de dertien steden. Het aandeel van de vreemdelingen in de totale bevolking van de centrumsteden bedraagt anno 2003 7,2%. Dit is meer dan in Vlaanderen.

Roeselare telt begin 2003 703 vreemdelingen, wat neerkomt op 1,3% van de totale bevolking. Het aantal vreemdelingen is in Roeselare tussen 1991 en 2003 gestegen. Vooral in 2002 en 2003 steeg het aantal sterk tengevolge van de regularisatiecampagne. Roeselare, en ook Kortrijk, herbergen in verhouding minder mensen met een andere nationaliteit dan de centrumsteden in het algemeen.

- ▶ Het aandeel van de vreemdelingen in de totale bevolking is groter in de 13 steden dan in Vlaanderen en Roeselare.
- ▶ Het aantal vreemdelingen is in de centrumsteden gezakt tot onder het aantal van 1991. In Roeselare ligt dit aantal in 2003 evenwel heel wat hoger.

Nationaliteit

Het taartdiagram toont het procentuele aantal vreemdelingen naar nationaliteit in Roeselare op 01/01/2003. De grootste groep vreemdelingen in Roeselare zijn de EU-leden, die 42,1% van het totaal uitmaken. Op de tweede en de derde plaats komen respectievelijk mensen uit de Maghreblanden (17,2%) en Europeanen uit niet-EU-landen (13,8%). De Turken vertegenwoordigen slechts 2,0% van de totale Roeselaarse buitenlandse bevolking.

- ▶ Mensen uit EU-landen maken het grootste deel uit van de vreemdelingen in Roeselare, gevolgd door de mensen uit de Maghreblanden.

3 14 Evolutie van de secundariseringsgraad (op 30/06)

Bron: RSZ

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1993	27,2	22,8	23,2	17,1
1994	26,3	22,0	22,5	16,7
1995	27,4	21,6	22,5	16,6
1996	27,0	21,5	22,3	16,3
1997	27,5	20,0	22,1	16,0
1998	28,4	20,0	21,6	16,0
1999	28,4	20,0	21,5	16,0
2000	28,3	19,8	21,4	16,1
2001	27,8	20,8	21,6	16,1

Economie

Zoals reeds vermeld in de inleiding, behoort Roeselare tot een regionaal stedelijk netwerk. Aangezien we in de stadsmonografieën enkel werken met het begrip 'stad' en niet met het begrip 'regionaal stedelijk gebied' of met de administratieve entiteit 'arrondissement', zullen de hier vermelde cijfers maar een beperkte weergave zijn van de economische situatie in en rond Roeselare. Een deel van de industriële activiteiten vindt plaats buiten de stadsgrenzen van Roeselare. Zo liggen er een aantal industriezones vlakbij Roeselare, maar net over de stadsgrenzen.

De economie, waarvan werkgelegenheid een aspect is, wordt o.a. gemeten aan de hand van het aantal aangeboden RSZ-jobs en dit per subsector (primaire, secundaire en tertiaire). De bezoldigde tewerkstelling in de stad Roeselare steeg van 23.905 in juni 1993 tot 26.740 in juni 2001. Al kenden alle sectoren een stijging van de werkgelegenheid, toch is hoofdzakelijk de tertiaire sector verantwoordelijk voor de toename. In 2001 bedroeg het aandeel van de primaire, secundaire en tertiaire sector respectievelijk 1,0%, 33,8% en 65,2%. Op 30 december 2000 werden er 5.124 zelfstandigen geteld in Roeselare. In 1995 waren dat er nog 4.901. Op vijf jaar tijd is het aantal zelfstandigen dus gestegen.

We gaan hier dieper in op de secundaire en de tertiaire sector om de economische structuur in kaart te brengen⁸.

⁸ We beschouwen hier de tertiaire sector in de brede zin. Ook onderwijs, openbaar bestuur en maatschappelijke dienstverlening behoren daartoe. Recent worden deze laatste sectoren echter tot de quartaire sector gerekend.

Hoe bruisend is de economie van een stad nu eigenlijk? Om daar een antwoord op te kunnen geven, grijpen we terug naar de evolutie van het aantal startende bedrijven, het aantal faillissementen en de ratio daartussen. Tevens trachten we inzicht te verwerven in de tewerkstelling in ICT-bedrijven.

Nijverheid

Tot de secundaire sector behoren de voedings-, drank- en tabaksnijverheid, de textiel-, kleding-, leder- en schoennijverheid, metaalverwerking, papier-, karton- en houtnijverheid, bouwnijverheid, chemische nijverheid en metallurgie.

Het ligt hier niet in onze bedoeling elke subsector afzonderlijk te beschrijven; we willen eerder een algemene maat geven voor de nijverheid in een stad. Dit doen we via de secundariseringsgraad. Deze geeft het aantal uitgeoefende (bezoldigde) jobs in de secundaire sector weer t.o.v. de potentiële beroepsbevolking tussen 20 en 64 jaar. We dienen hierbij op te merken dat tot deze groep 'potentiële beroepsbevolking' ook werklozen en niet-werkenden behoren. Bovendien dienen we er ons van bewust te zijn dat er mensen zijn die een job uitoefenen binnen een bepaalde entiteit, maar daar niet wonen. Zo zijn er velen die in het Brusselse Gewest werken, maar in het Vlaamse Gewest wonen. Daarmee moet rekening gehouden worden bij de interpretatie van de cijfers.

De secundariseringsgraad is in het Vlaamse Gewest tussen 1993 en 1997 gedaald van 17,1 naar 16,0 en dan enkele jaren constant gebleven. In 2001 had hij een waarde van 16,1. De 13 steden kenden een iets sterkere afname van de secundariseringsgraad. Waar deze in 1993 nog 23,2 was, bedroeg hij in 2001 nog 21,6. In 2001 was hij wel weer met 0,2 toegenomen.

In de stad Roeselare werken er procentueel gezien meer mensen in de industrie dan gemiddeld in een stad en in Vlaanderen. De secundariseringsgraad is in Roeselare, in tegenstelling tot in Kortrijk, het Vlaamse Gewest en de steden, toegenomen, en dit met 0,6 tussen 1993 en 2001, ondanks een daling in 2001.

De stad Roeselare kent een relatief grote tewerkstelling in de machinebouw en in de chemische nijverheid. Respectievelijk stelden deze sectoren 2.474 en 1.336 mensen tewerk in 2001. In vergelijking met 1993 is dit een groei van de werkgelegenheid in de chemische industrie met 17%, en een daling in de machinebouw met 11%. De derde grootste sector is de metaalindustrie en metallurgie. In deze sector werden er in 2001 1.116 mensen tewerkgesteld, wat overeenkomt met een sterke toename van 41% t.o.v. 1993. Een van de kleinere bedrijfstakken is de energie-industrie. Er valt tegenover 1993 een toename van de tewerkstelling waar te nemen van 70%, maar de totale werkgelegenheid blijft er wel klein.

3 15 Indeling van de werkgelegenheid naar sector in Roeselare (op 30/06)

Bron: RSZ

	1993	2001
Primaire sector	198	261
Secundaire sector	7.815	7.963
voedings-, drank- en tabaknijverheid	887	890
textiel-, kleding-, leder- en schoennijverheid	551	274
metaalindustrie en metallurgie	791	1.116
vervaardiging van allerlei machines en transportmiddelen	2.772	2.474
papier-, kartonnijverheid en uitgeverijen en drukkerijen	1.045	1.053
hout- en meubelindustrie	380	394
chemische nijverheid, rubber- en kunststofnijverheid en niet-metaalhoudende minerale producten	1.139	1.336
energiehoudende delfstoffen, electriciteit, gas en water, diverse industrie	250	426
bouwnijverheid	964	1.076
Tertiaire sector	14.928	17.440
handel en reparatie	2.838	3.165
horeca	488	522
vervoer, opslag en communicatie	1.074	1.179
financiële instellingen, verzekeringswezen, diensten aan bedrijven	2.634	3.841
openbaar bestuur	1.003	1.157
onderwijs	2.473	2.512
gezondheidszorg, maatschappelijke dienstverlening	3.583	4.438
diverse	835	626
Totaal	22.941	25.664

3 16 Evolutie van de tertiariseringsgraad (op 30/06)

Bron: RSZ

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1993	46,3	57,7	58,7	32,0
1994	47,1	60,8	59,3	32,3
1995	48,7	62,7	60,6	33,1
1996	50,6	64,5	61,3	33,7
1997	53,3	63,7	63,5	34,9
1998	55,9	65,3	65,2	36,1
1999	52,9	65,9	66,0	36,9
2000	53,2	66,0	66,8	37,4
2001	53,6	67,7	68,2	38,6

- ▶ De secundariseringsgraad daalt in het Vlaamse Gewest, de centrumsteden en Kortrijk. In Roeselare is hij toegenomen en is hij hoger dan in Vlaanderen, de 13 steden en Kortrijk.
- ▶ De machinebouw blijft de grootste sector in Roeselare.

Diensten

De tertiaire sector wordt de sector van de diensten genoemd. Tot deze sector behoren o.m. (detail)handel en reparatie, horeca, vervoer, opslag en communicatie, financiële instellingen, verzekeringswezen en diensten aan bedrijven, openbaar bestuur, onderwijs en maatschappelijke dienstverlening.

De tertiëriseringsgraad geeft het aantal uitgeoefende (bezoldigde) jobs in de tertiaire sector in de entiteit weer t.o.v. de potentiële beroepsbevolking van 20 tot 64 jaar binnen die entiteit. Het is een maat om de activiteit te meten in deze sector. Ook hier gelden dezelfde opmerkingen als voor de secundariseringsgraad.

De tertiëriseringsgraad in het Vlaamse Gewest is tussen 1993 en 2001 geleidelijk gestegen van 32,0 tot 38,6 (+21%). In de centrumsteden waren in 2001 67,7 jobs op 100 potentiële in de tertiaire sector terug te vinden, een stijging van 16% tegenover 1993. Globaal gezien is de activiteit in de dienstensector veel hoger in de stad dan in het Vlaamse Gewest. Dit komt uiteraard door het feit dat een stad een centrumfunctie heeft t.o.v. zijn ommeland. Er worden heel wat diensten ter beschikking gesteld.

Roeselare heeft een lagere tertiëriseringsgraad dan de centrumsteden: in 2001 zijn er 53,6 arbeidsplaatsen in de tertiaire sector per 100 potentiële beroepsactieven. In 1993 waren dat er 46,3 (stijging van 16%). De tertiëriseringsgraad in Kortrijk is vergelijkbaar met die in de centrumsteden. De stad telt veel meer arbeidsplaatsen in de tertiaire sector dan Roeselare.

Roeselare oefent een belangrijke dienstverlenende rol uit op het vlak van gezondheidszorg, maatschappelijke dienstverlening en onderwijs. De gezondheidszorg en maatschappelijke diensten bieden aan 4.438 mensen een (bezoldigde) job. Het is de grootste sector in 2001. Ook de financiële instellingen, het verzekeringswezen en diensten aan bedrijven (3.841) en handel en reparatie (3.165) zijn belangrijk. De meeste subsectoren hebben een stijging gekend van het aantal tewerkgestelden. Enkel bij de diverse tertiaire jobs is er een daling geweest, namelijk met 25%.

- ▶ De tertiëriseringsgraad stijgt sterker in het Vlaamse Gewest dan in de centrumsteden en Roeselare.
- ▶ In Roeselare ligt de tewerkstelling in de dienstensector lager dan in de centrumsteden.

3 17 Evolutie van het aantal startende bedrijven

Bron: Graydon

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1990	368	559	10.371	33.993
1991	336	571	10.168	33.168
1992	354	485	9.885	33.403
1993	350	536	10.208	34.637
1994	303	563	9.951	34.091
1995	356	540	9.985	35.087
1996	309	502	9.468	35.531
1997	278	444	8.924	32.277
1998	319	462	9.207	32.397
1999	294	396	7.733	27.636
2000	249	385	7.903	28.625
2001	274	360	7.541	28.024

3 18 Evolutie van het aantal faillissementen

Bron: Graydon

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1990	8	31	766	1.724
1991	17	36	850	1.962
1992	26	47	1.083	2.435
1993	32	44	1.168	2.838
1994	28	59	1.362	3.148
1995	44	85	1.498	3.546
1996	32	80	1.653	3.884
1997	35	75	1.722	4.106
1998	24	61	1.521	3.758
1999	22	57	1.408	3.627
2000	18	49	1.434	3.573
2001	33	75	1.483	3.678

Startende bedrijven en faillissementen

9 We dienen hier echter op te merken dat als een bedrijf zijn activiteiten in meerdere entiteiten opsplijt, het meerdere oprichtingsakten zal neerleggen. Om deze reden is het aantal oprichtingsakten niet altijd gelijk aan het aantal nieuw opgerichte bedrijven. Hiermee dienen we rekening te houden.

Het aantal geregistreerde oprichtingen geeft een indicatie van het aantal startende bedrijven en faillissementen⁹. Die geregistreerde oprichtingen omvatten NV's, BVBA's, CV's, firma's en eenmanszaken.

Startende bedrijven

De voorbije twaalf jaar werden in Vlaanderen een kleine 389.000 oprichtingsakten ingediend bij de Rechtbank van Koophandel. Het jaarlijkse aantal bedrijven dat in Vlaanderen werd opgericht, vertoont heel wat variatie. Toch zien we het aantal startende bedrijven van 1990 tot 1996 licht stijgen tot een maximum van 35.531. Vanaf dan zien we een dalende trend. In 2001 werden er nog 28.024 akten ingediend. De daling bij de dertien steden zette zich al vroeger in. Daar is het aantal ingediende akten nooit hoger geweest dan in 1990. In 2001 lag het aantal startende bedrijven er dan ook 27% lager dan in 1990. In Vlaanderen deed zich een daling voor van 17,6% t.o.v. 1990.

In Roeselare slonk het aantal startende bedrijven geleidelijk. In 1990 werd het grootste aantal bedrijven opgestart (368). In 2001 waren dat er nog 274 of 15,6% minder. Bemoedigend is wel dat het aantal in 2001 opnieuw gestegen is ten opzichte van het jaar daarvoor. Roeselaarse bedrijven vertegenwoordigden in 2001 ongeveer 3,6% van het totale aantal opgestarte bedrijven in de centrumsteden. In 1990 was dat 3,5%. Het aandeel van Roeselare is dus stabiel gebleven.

Faillissementen

Het aantal faillissementen is tijdens de eerste helft van het decennium gestegen in Vlaanderen, tot 4.106 in 1997. In 1998 zijn er minder faillissementen opgeschreven. Hetzelfde geldt voor de centrumsteden, Kortrijk en Roeselare. Dit dalende cijfer is een gevolg van een verandering in de wetgeving die de afschaffing van de ambtshalve faillissementen inhield. De dalende trend zet zich in Vlaanderen door in 1999 en 2000. In 2001 steeg het aantal faillissementen opnieuw tot 3.678. Algemeen spreken we van een toename sinds 1990 met 113%. We merken hetzelfde verloop op in de 13 centrumsteden. De globale toename sinds 1990 bedraagt er 94%.

Ook in Roeselare zien we in de eerste helft van het decennium een stijging van het aantal faillissementen tot een maximum in 1995. Er gingen toen 44 bedrijven failliet. Dat aantal daalde tijdens de tweede helft van het decennium, maar steeg weer in 2001. In 2001 zijn er 33 faillissementen opgetekend. Roeselare zorgt voor 2,2% van alle faillissementen in de centrumsteden.

3 19 Ratio oprichtingen/faillissementen

Bron: Graydon

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1990	46,0	18,0	13,5	19,7
1991	19,8	15,9	12,0	16,9
1992	13,6	10,3	9,1	13,7
1993	10,9	12,2	8,7	12,2
1994	10,8	9,5	7,3	10,8
1995	8,1	6,4	6,7	9,9
1996	9,7	6,3	5,7	9,1
1997	7,9	5,9	5,2	7,9
1998	13,3	7,6	6,1	8,6
1999	13,4	6,9	5,5	7,6
2000	13,8	7,9	5,5	8,0
2001	8,3	4,8	5,1	7,6

3 20 Evolutie van de tewerkstelling in de ICT-sectoren (op 30/06)

Bron: RSZ

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1993	1.390	1.353	23.592	46.003
1994	1.362	1.437	22.608	45.614
1995	1.465	1.452	22.746	47.068
1996	1.430	1.468	23.376	48.845
1997	1.421	1.497	23.833	51.491
1998	1.361	1.516	23.475	53.844
1999	1.240	1.511	25.690	57.569
2000	1.156	1.585	28.131	63.005
2001	1.118	1.640	29.391	66.561

Ratio oprichtingen/faillissementen

Een afname van het aantal oprichtingen gecombineerd met een toename van het aantal faillissementen zal voor een steeds kleiner wordende ratio zorgen, zoals we (op de laatste jaren na) kunnen zien in de tabel. Hoe groter het aantal oprichtingen in verhouding tot de faillissementen, hoe groter de ratio. De ratio in Vlaanderen daalt van 19,7 naar 7,6 in 2001. Die in de centrumsteden is kleiner dan die in Vlaanderen. In 2001 heeft de ratio in de centrumsteden een waarde van 5,1.

In Roeselare is de ratio over de ganse periode hoger dan in de centrumsteden. Dit betekent dus dat Roeselare in verhouding minder faillissementen heeft. De ratio is er in 2001 wel sterker gedaald (-5,5 %-punt) dan in de centrumsteden (-0,4 %-punt), maar hij is er wel nog steeds hoger dan in de centrumsteden, Kortrijk en het Vlaamse Gewest.

- ▶ In het algemeen daalt het aantal startende bedrijven met de jaren.
- ▶ Het aantal faillissementen in Vlaanderen en de centrumsteden steeg tot in 1997. Roeselare kende al in 1995 een maximum.
- ▶ De ratio oprichtingen/faillissementen daalt. Ondanks de sterkere daling bekleedt Roeselare nog steeds een betere positie dan de centrumsteden.

Tewerkstelling in ICT-sectoren

ICT is de afkorting van informatie- en communicatietechnologie. In algemeen overleg is overeengekomen dat onder de rubriek ICT-sectoren volgende sectoren worden opgenomen: de vervaardiging van kantoormachines, computers, audio-, video- en telecomapparatuur, groothandel in kantoormachines en kantoormaterialen, de telecommunicatiesector, informatica en aanverwante activiteiten, radio en televisie¹⁰. Het aantal mensen dat tewerkgesteld is in deze sectoren, wordt weergegeven in de tabel.

¹⁰ Deze indeling gebeurt op basis van de NACE-codering (codes 30, 32, 51.64, 64.2, 72, 92.2) en is internationaal vergelijkbaar.

Op het jaar 1994 na is de tewerkstelling in ICT-sectoren steeds toegenomen in Vlaanderen. In 2001 zijn er 66.561 bezoldigde jobs in deze sectoren, in 1993 waren dat er maar 46.003. Dit betekent een stijging van 44,7%. Ook in de centrumsteden trekken deze sectoren jaarlijks steeds meer mensen aan. In 2001 zijn daar 29.391 mensen tewerkgesteld in een ICT-bedrijf, of ongeveer 44% van het totaal in Vlaanderen. De stijging is er weliswaar kleiner dan in Vlaanderen (+24,6%).

In Roeselare is de tewerkstelling in ICT-bedrijven tot en met 1997 toegenomen. Hierna is ze constant gedaald. In 2001 lag het aantal tewerkgestelden in deze sectoren 20% lager dan in 1993. In 2001 werkten er in Roeselare 1.118 mensen in een bedrijf van deze aard, dit is 3,8% van het totale aantal in de centrumsteden; in 1993 was dit nog 5,9%. Kortrijk volgt de evolutie van de centrumsteden en Vlaanderen.

- ▶ De tewerkstelling in de ICT-sectoren in Roeselare daalt sedert 1997. In Vlaanderen, de centrumsteden en Kortrijk stijgt ze nog jaar na jaar. Roeselare verliest structureel haar positie van tien jaar geleden.

3 21 Evolutie van het aantal overnachtingen

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1992	13.128	95.549	3.452.410	16.224.004
1993	15.928	84.886	3.632.928	16.906.510
1994	18.040	79.459	3.731.498	16.764.554
1995	26.917	77.835	3.768.722	17.622.167
1996	31.041	88.667	4.005.448	17.741.560
1997	36.255	91.640	4.294.530	17.331.887
1998	34.387	95.915	4.651.146	17.329.257
1999	31.021	107.966	4.772.685	17.521.226
2000	33.474	106.392	5.041.929	17.862.657
2001	35.299	109.809	5.007.669	17.364.496
2002	34.441	108.751	5.215.393	17.586.790

3 22 Redenen voor de overnachtingen in Roeselare, opgesplitst volgens nationaliteit (2002)

Bron: NIS

	totaal	vakantie en ontspanning	conferentie- congres - seminarie	andere beroepsdoeleinden
België	16.687	15.579	0	1.108
E.U.	14.673	11.584	12	3.077
niet-E.U.	3.081	2.312	0	769
totaal	34.441	29.475	12	4.954

Toerisme

Bij Roeselare denkt men meteen aan de Rodenbachfamilie waarvan Albrecht de bekendste telg was. Zijn standbeeld staat op het De Coninckplein. Ook andere bekende voormannen van de Vlaamse Beweging hebben er naam gemaakt. Zo hebben onder andere Guido Gezelle en Hugo Verriest lesgegeven in het Klein Seminarie en is Albrecht Rodenbach er leerling geweest. Het Klein Seminarie is een van de trekpleisters van Roeselare, naast de Grote Markt met het stadhuis in Lodewijk XV-stijl en de Sint-Michielskerk. Verder in het centrum worden toeristen ook aangetrokken door het Nationaal Wielermuseum, het vernieuwde bezoekerscentrum van de brouwerij Rodenbach en het Klokkentorenmuseum. Buiten het centrum trekt het Sterrebos met zijn kasteel in Rumbeke heel wat mensen aan, zij het dan eerder dagjesmensen uit de regio. Zij worden eveneens aangetrokken door de winkelstraten of bepaalde evenementen, zoals de Batjesfeesten eind juni. Bovendien worden heel wat evenementen georganiseerd in de Expohallen, zoals de jaarlijkse Jaarbeurs en Landbouwbeurs.

Op promotioneel vlak werkt Roeselare samen met andere gemeenten binnen 'Toerisme Leiestreek'. Het gebied strekt zich uit van Gent tot Wervik en van de Scheldeestreek tot en met Roeselare. Dit project wordt o.m. gesteund door de provincies Oost- en West-Vlaanderen.

Hieronder worden achtereenvolgens de overnachtingen en de passanten in de belangrijkste winkelstraat, de Ooststraat, behandeld.

Overnachtingen

Het aantal overnachtingen in Vlaanderen is het laatste decennium sterk gestegen: van 16,2 miljoen in 1992 tot 17,6 miljoen in 2002, een stijging van ongeveer 1,4 miljoen of 8%. We merken echter op dat de stijging niet continu is.

In 2002 vond 29,6% van de overnachtingen in Vlaanderen plaats in één van de dertien steden. Dat was in 1992 nog maar 21,3%. Het aandeel van de centrumsteden nam dus toe. In de centrumsteden is het aantal overnachtingen steeds geleidelijk gestegen. In 1992 telden de steden in absolute cijfers zo'n 3,5 miljoen overnachtingen. In 2002 waren dat er iets meer dan 5,2 miljoen, wat een stijging van 51% t.o.v. 1992 betekent.

Het aantal overnachtingen in Roeselare is tussen 1992 en 2002 toegenomen met 162%. Dit is een enorme stijging, al blijft het aantal overnachtingen nog altijd relatief laag in vergelijking met Kortrijk, de dertien centrumsteden en Vlaanderen. Roeselare zorgt voor slechts 0,7% van alle overnachtingen in de Vlaamse centrumsteden. Het aantal overnachtingen in Roeselare steeg het sterkst tussen 1992 en 1997. Na 1997 daalde het cijfer zelfs 2 jaar na elkaar om daarna opnieuw te stijgen. In 2002 daalde het aantal overnachtingen opnieuw.

Een kleine helft van het aantal overnachtingen in Roeselare in 2002 is toe te schrijven aan Belgen. Ze komen hoofdzakelijk voor vakantie en ontspanning. Voor seminaries, congressen of conferenties zijn er zelfs geen Belgische overnachtingen geboekt. Van de buitenlandse overnachtingen namen de EU-leden het grootste deel voor hun rekening met 14.673 van de 17.754 overnachtingen. Hier spelen de beroepsdoelinden een belangrijkere rol dan bij de Belgische overnachtingen, maar toch blijft ook vakantie en ontspanning veruit de hoofdreden van overnachting. Seminaries, congressen of conferenties scoren eveneens laag met slechts 12 overnachtingen in 2002.

- ▶ De centrumsteden en het Vlaamse Gewest vertonen een stijgend verloop van het aantal overnachtingen.
- ▶ Het aantal overnachtingen in Roeselare steeg zeer sterk tot 1997, daarna schommelt het aantal overnachtingen op dat hoger niveau zonder verder structureel door te breken. Vakantie en ontspanning zijn de belangrijkste reden van overnachting.

3 23 Passantentellingen in de belangrijkste winkelstraten (oktober 2002)

Bron: Fastigon

	straat	populatie binnen 15 min. rijden	bezoekers	aantrekkelijkheidsratio
Roeselare	Ooststraat	80.000	70.000	0,88
Kortrijk	Lange Steenstraat	140.000	50.000	0,36
13 steden		1.650.000	1.530.000	0,93

Passanten in de Ooststraat

Jaarlijks, in oktober, wordt door Fastigon het aantal passanten in de belangrijkste winkelstraten van België geschat (per week). Iedere Vlaamse centrumstad is hierin opgenomen. Fastigon is een bureau gespecialiseerd in de ontwikkeling van de detailhandel en vastgoedadviesing in België. De schattingen worden dan verder gebruikt om een aantrekkelijkheidsratio te maken. Deze geeft de verhouding tussen de bezoekers en de populatie die woont binnen een straal van 15 minuten rijden van deze winkelstraat. Deze ratio zegt meteen iets over de aantrekkelijkheid van de winkelstraat in de regio.

In de centrumsteden werden er 1.530.000 bezoekers geschat in de belangrijkste winkelstraten. Dit levert een ratio op van 0,93.

De belangrijkste winkelstraat in Roeselare is de Ooststraat. Deze verbindt het station met de Grote Markt. Hier werden er 70.000 bezoekers geschat in een week. Hiermee doet Roeselare het beter dan Kortrijk waar de Lange Steenstraat maar 50.000 bezoekers haalde.

Bij de ratio's wordt dit verschil nog veel duidelijker. Roeselare heeft een ratio van 0,88, in Kortrijk is dit slechts 0,36. Beide ratio's liggen wel lager dan gemiddeld in de dertien steden.

- ▶ De Ooststraat in Roeselare haalt een ratio die slechts 5%-punt onder het gemiddelde in de centrumsteden ligt. Die score is wel meer dan dubbel zo hoog als de score van de Lange Steenstraat in Kortrijk.

3 24 Overzicht van de sportaccomodatie in Roeselare in 2003

Bron: Stad Roeselare

	indoor	outdoor	watersport
gemeente	12	30	1
rijk	7	2	1
privaat	47	19	0

3 25 De leden van de jeugdbewegingen opgesplitst naar leeftijd en geslacht (1999)

Bron: Jeugdwerkbeleidsplan 2002-2004

	jongens	meisjes	totaal
6-11 jaar	508	630	1.265
12-14 jaar	173	270	443
15-17 jaar	129	161	290
18-24 jaar	37	37	74
25+ jaar	4	1	5
totaal	851	1.099	2.077

1 jeugdbeweging heeft voor de 6 tot 11-jarigen geen geslacht ingevuld

3 26 Rekruteringsveld van de 21 jeugdbewegingen (1999)

Bron: Jeugdwerkbeleidsplan 2002-2004

	aantal jeugdbewegingen die er rekruteren
Roeselare	16
deelgemeenten	12
stadsdelen en/of wijken	8
randgemeenten van Roeselare	10

Sport en cultuur

Naast de bevolking en de economie vormen ook sport en cultuur een belangrijk onderdeel van een bruisende stad. Achtereenvolgens komen de sport, de jeugd en de culturele participatie aan bod. Het al of niet 'bruisend' zijn van een stad hangt niet enkel af van de aanwezigheid van een jonge bevolking. De stad dient ook aan elke bevolkingsgroep mogelijkheden te bieden.

Sport

We beschikken enkel over gegevens inzake de sportinfrastructuur en dus niet over het gebruik en de gebruikers. De stad houdt hierover geen gegevens meer bij omdat BLOSO dit niet meer verplicht.

De meeste infrastructuren zijn in handen van de private sector. Het gaat dan voornamelijk om indoor sportinfrastructuur. De stad beschikt wel over meer outdoor sportinfrastructuur dan de private sector. In Roeselare kan men op twee plaatsen watersporten beoefenen. Er is het gemeentelijke zwembad en er is de zwaaiikom. Deze laatste is in handen van het Rijk.

De jeugd

We belichten hier twee zaken. In een eerste punt gaan we na hoe het gesteld is met de jeugdbewegingen in Roeselare; in een tweede wordt ingegaan op de vrijetijdsactiviteiten van de Roeselaarse kinderen.

De georganiseerde jeugd

In 2000 waren er in Roeselare 21 jeugd- en 11 jongerenbewegingen actief. Van de jeugdbewegingen rekruteren er 16 leden uit Roeselare, 12 uit de deelgemeenten, 8 uit welbepaalde stadsdelen en 10 jeugdbewegingen hebben ook leden afkomstig van de randgemeenten van Roeselare.

De leden zijn voor het grootste gedeelte 6 tot 11-jarigen. Meer dan 60% van zowel de jongens als de meisjes behoort tot die groep. Het aantal leden daalt met de leeftijd. Deze daling is sterker bij de vrouwelijke leden. In de laagste leeftijdscategorieën zijn er meer meisjes die participeren in jeugdbewegingen. Het aantal mannelijke leden daalt minder sterk, zodat er bij de oudsten meer jongens zijn dan meisjes.

In 2000 stopte in Roeselare een van de twee jeugdhuizen zijn werking, waardoor er nu nog maar één jeugdhuis meer is. In 2000 waren er 119 jongeren lid van het jeugdhuis.

- ▶ In 2000 telde Roeselare 21 jeugd- en 11 jongerenbewegingen.
- ▶ In de jeugdbewegingen zijn er meer meisjes lid dan jongens. Enkel in de oudste categorie is dit anders.
- ▶ Er is een jeugdhuis in Roeselare.

3 27 De effectieve en droomwoensdagnamiddag volgens de kinderen uit de Roeselaarse lagere scholen (2000)

Bron: Bevraging lager onderwijs door de Stad Roeselare

	14u		15u		16u		17u		18u		totaal	
	effectief	droom	effectief	droom	effectief	droom	effectief	droom	effectief	droom	effectief	droom
babysitten							3			1	3	1
computer	1	4	1	1	1	2	1	2	4	1	17	10
crea		1	2	1	4	1		1			6	4
dansles	1			1		2		2			1	5
eten	1	1		2		1		1	7	9	8	14
familie bezoeken	2				1	1	1				4	1
gezinsuitstapjes				1								1
huisdieren		3	1	1	1		1	2		1	3	7
huishouden					2		1		1		4	
huiswerk en leren	15		6		2		7				30	
lezen	2	2									2	2
muziekschool	1	1	2		2		2	1	2		9	2
spelen	9	12	15	13	10	8	6	8	7	4	47	45
sporten	1	4	4	8	3	11	8	9	8	9	24	41
tekenacademie	1		1		1						3	
TV	1				2		5	2	9	6	17	8
vrienden bezoeken	1	1	2	1	2	3	1	2			6	7
winkelen					2			1			2	1
muziek spelen	1										1	
bad					1						1	
pretpark		3		4		4		2		3		16
party		1				1				2		4
brommer		1										1
cadeaus krijgen		1				1		1				3
bioscoop				1								1
bandje						1						1
rust								2				2
oude mensen												
wandelen								1				1
niet ingevuld	2	1	2	1	2	1	1		1		8	3

De woensdagnamiddag

In 2000 werden de leerlingen van 2 klassen van de Roeselaarse lagere scholen bevestigd over hun vrijetijdsbesteding. Er werd zowel naar hun zaterdag- en woensdagnamiddagactiviteiten gepolst als naar hun droomactiviteiten voor die momenten. Ieder kind moest dit voor ieder uur van de namiddag invullen.

Er is een duidelijk verschil tussen de droom- en de effectieve woensdagnamiddag. Bij beide is de populairste activiteit wel spelen. Spelen neemt 25% van alle aangekruiste activiteiten in de twee gevallen in.

Op de tweede plaats bij de effectieve activiteiten komt huiswerk en leren met 16%. Opvallend is dat huiswerk en leren vooral gedaan worden in het begin van de namiddag. De helft van het aantal van deze aanduidingen valt onder het eerste uur van de namiddag. De leerlingen hebben huiswerk en leren niet genoemd als droomactiviteit. Andere schoolse activiteiten zijn evenmin geliefd bij leerlingen. De muziekschool wordt zeventien keer genoemd als vrijetijdsbesteding, terwijl dit slechts tweemaal genoemd wordt voor een droomnamiddag. De tekenacademie wordt door geen enkele leerling genoemd als droomactiviteit, terwijl dit wel driemaal voorkomt bij de effectieve.

Actieve vrijetijdsbestedingen zijn duidelijk wel nog heel populair. Sporten is de nummer drie bij de echte en de nummer twee bij de droomactiviteiten. Ook dansles komt meer voor in de dromen van de leerlingen dan in de realiteit. De leerlingen zouden blijkbaar liever actiever zijn dan dat ze dat nu zijn. Dit blijkt eveneens uit de resultaten voor het kijken naar de tv. Dit wordt zeventien keer aangeduid als effectieve activiteit en slechts acht keer bij de droomactiviteiten. Van computer dromen de leerlingen iets meer dan dat ze ermee bezig zijn, maar met 10 en 8 aanduidingen is dit noch in werkelijkheid noch in de droom een topactiviteit.

- ▶ Leerlingen uit de lagere school in Roeselare dromen meer van actieve vrijetijdsbesteding dan dat ze er effectief mee bezig zijn.
- ▶ Schoolse activiteiten zijn absoluut niet populair tijdens de vrije tijd.

3 28 Evolutie van de bibliotheekcollectie (som De Vriendschap en POB Albrecht Rodenbach)

Bron: Stad Roeselare

	jeugdboeken	volwassenen	totaal boeken
1990	68.859	215.180	284.039
1991	73.766	223.779	297.545
1992	78.103	231.114	309.217
1993	82.006	236.942	318.948
1994	85.154	244.796	329.950
1995			344.148
1996	92.948	264.409	357.357
1997	92.124	271.389	363.513
1998	97.707	277.401	375.108
1999	97.018	281.083	378.101
2000	105.809	295.229	401.038
2001	109.222	305.494	414.716

3 29 Evolutie van het aantal uitlenen in de Roeselaarse bibliotheken (som De Vriendschap en POB Albrecht Rodenbach)

Bron: Stad Roeselare

	jeugdboeken	fiction	non-fiction	totaal boeken	audiovisueel materiaal	totaal
1990	353.423	363.234	286.751	1.003.408	64.187	1.067.595
1991	325.628	274.918	216.436	816.982	84.063	901.045
1992	339.475	270.344	226.706	836.525	92.842	929.367
1993	368.330	275.548	232.376	876.254	95.544	971.798
1994	367.896	276.299	243.551	887.746	94.439	982.185
1995						
1996	346.572	254.802	238.048	839.422	98.069	937.491
1997	350.888	250.680	236.101	837.669	89.427	927.096
1998	351.944	252.873	263.583	868.400	91.672	960.072
1999	368.249	253.319	271.021	892.589	108.479	1.001.068
2000	357.318	259.487	246.986	863.791	118.761	982.552
2001	361.243	267.084	258.615	886.942	136.512	1.023.454

3 30 Evolutie van het aantal leden in de stedelijke bibliotheek De Vriendschap

Bron: Stad Roeselare

	jeugd (-14j.)	volwassenen	totaal
1990	2.342	5.886	8.228
1991	2.841	6.511	9.352
1992	3.213	6.928	10.141
1993	3.213	6.928	10.141
1994	3.477	7.773	11.250
1995			
1996	3.496	7.806	11.302
1997	4.618	7.752	12.370
1998	4.220	9.739	13.959
1999	4.169	10.484	14.653
2000	4.323	11.041	15.364
2001	4.233	11.554	15.787

Culturele participatie

Met culturele participatie wordt de deelname aan het culturele leven bedoeld. Er zal dus nagegaan worden hoe populair bepaalde Roeselaarse culturele instellingen zijn. Hierbij worden de bibliotheken en de musea onderzocht.

Bibliotheek

In Roeselare waren er tot 31 december 2001 twee bibliotheken: de Plaatselijke Openbare Bibliotheek (POB) 'Albrecht Rodenbach' die in private handen was en de Stedelijke Plaatselijke Openbare Bibliotheek 'De Vriendschap'. Op 1 januari 2002 heeft deze laatste de eerste overgenomen. Bij de interpretatie van de cijfers moet men hier dus zeker rekening mee houden. De gegevens over het aantal leners kunnen niet opgeteld worden, omdat sommige mensen lid waren van beide bibliotheken en dit dus voor dubbeltellingen zou zorgen. Bij de collectie en het aantal ontleningen speelt dit een kleinere rol. Een ander belangrijk feit waarmee rekening moet gehouden worden, is dat in de private bibliotheek vanaf 2001 een ernstiger telsysteem werd gebruikt. Hierdoor zijn de oudere cijfers niet helemaal betrouwbaar en kunnen de grote sprongen tussen 1990 en 1991 gerelativeerd worden.

De bibliotheek 'De Vriendschap' had naast de hoofdbibliotheek nog een filiaal. De POB 'Albrecht Rodenbach' had behalve de hoofdbibliotheek nog vijf onderafdelingen. Na de hervorming is 'De Vriendschap' de hoofdbibliotheek geworden. Deze heeft drie filialen, waaronder de vroegere hoofdbibliotheek 'Albrecht Rodenbach', en twee uitleenposten. Twee afdelingen van de vroegere private bibliotheek worden niet meer gebruikt. Cijfers van na de fusie waren nog niet beschikbaar op het moment dat deze monografie gemaakt is.

De boekencollectie is sedert 1991 met bijna de helft, 46%, toegenomen. Die toename is constant gebeurd. De toename was het sterkst bij de jeugdboeken (+59%). De collectie voor de volwassenen is toegenomen met 42%. Deze laatste collectie is wel de grootste. Van de 414.716 boeken waren er 305.494 voor volwassenen, dit is bijna drie vierde van alle boeken.

Bij het aantal ontleningen is het een ander verhaal. In 1990 was het aantal ontleningen het grootst. In 1991 volgde een zware terugval van 20%, waarna het cijfer opnieuw steeg, zij het niet constant. Het aantal ontleende boeken ligt in 2001 nog steeds 12% lager dan in 1990. Boeken zorgen voor 87% van alle ontleningen; in 1990 was dit nog 94%.

Opvallend is dat het aantal ontleende jeugdboeken in 2001 wel hoger ligt dan in 1990. Het zijn vooral de fictionboeken die aan populariteit hebben ingeboet. Jeugdboeken werden in 2001 meer ontleend dan fiction en non-fiction: de jeugdboeken waren goed voor 41% van alle ontleende boeken, de fiction voor 30% en de non-fiction voor 29%.

Het audiovisuele materiaal wint duidelijk aan belang. Het aantal uitleningen is sedert 1990 meer dan verdubbeld in de Roeselaarse bibliotheken.

Wat het aantal leners betreft, is er een duidelijk verschil tussen de stedelijke en de private bibliotheek. Het ledenaantal van de stedelijke bibliotheek is sedert 1990 sterk gestegen van ongeveer 8.200 naar bijna 15.800 leden. Zowel het aantal –14-jarigen als het aantal volwassenen is hier sterk toegenomen. Het aantal volwassen leden is zelfs meer dan verdubbeld. In de bibliotheek 'Albrecht Rodenbach' daarentegen is het ledenaantal afgenomen. De afname is voornamelijk gebeurd in 1991. Toen daalde het aantal leden van 14.299 naar 11.446. Na 1991 is dit aantal blijven schommelen rond de 11.500. Het aantal jeugdleden ligt vanaf 1999 wel 10% hoger dan in 1990.

- ▶ Tot 31 december 2001 had Roeselare een stedelijke en een private bibliotheek. Sindsdien heeft de stedelijke bibliotheek de private overgenomen en is er in Roeselare 1 hoofdbibliotheek met 5 onderafdelingen.
- ▶ In 2001 telde de stedelijke bibliotheek meer leden dan de private, in 1994 was dit nog omgekeerd.
- ▶ De interesse voor de bibliotheek neemt toe bij de jongeren. Dit kan zowel afgeleid worden uit het aantal ontleningen als uit het aantal leners.

3 31 Evolutie van het aantal leden in de POB Albrecht Rodenbach

Bron: Stad Roeselare

	jeugd (-14j.)	volwassenen	totaal
1990	5.202	9.097	14.299
1991	4.526	6.920	11.446
1992	4.634	6.455	11.089
1993	5.038	6.507	11.545
1994	5.500	6.624	12.124
1995			
1996	4.566	6.508	11.074
1997	4.713	6.280	10.993
1998	5.261	6.137	11.398
1999	5.786	5.872	11.658
2000	5.782	5.754	11.536
2001	5.719	5.683	11.402

3 32 Evolutie van het aantal bezoekers aan het Nationaal Wielermuseum

Bron: Jaarverslagen Stad Roeselare

	aantal bezoekers
1992	1.096
1993	893
1994	657
1995	
1996	572
1997	0
1998	5.518
1999	5.217
2000	8.090
2001	8.170

3 33 Kerncijfers van de infrastructuur van culturele ontmoetingsruimten (2000)

Bron: Studie Colpaert J.

Absoluut - infrastructuur (aantallen)	Roeselare	Kortrijk	13 steden
dans	1	5	66
theater	4	11	240
klassieke muziek	3	3	130
opera, operette, musical, muziektheater	1	2	50
populaire muziek	4	17	201
expo	3	14	226
film	7	15	187
Per 10.000 inwoners	Roeselare	Kortrijk	13 steden
dans	0,2	0,7	0,5
theater	0,7	1,5	1,6
klassieke muziek	0,6	0,4	0,9
opera, operette, musical, muziektheater	0,2	0,3	0,3
populaire muziek	0,7	2,3	1,4
expo	0,6	1,9	1,5
film	1,3	2,0	1,3

Museumbezoeken

De twee stedelijke musea van Roeselare zijn in één gebouw, het stadsmuseum, gehuisvest. Het betreft enerzijds het Geschied- en Volkskundemuseum en anderzijds het Nationaal Wielermuseum. Het jaar 1992 is het eerste jaar waarvan er gegevens beschikbaar zijn. Het Geschied- en Volkskundemuseum is in 10 jaar slechts twee dagen open geweest voor het publiek, namelijk tijdens het weekend van de Open Monumentendag in 1993.

Het Nationaal Wielermuseum kent een dalende en stijgende trend. De dalende trend is te situeren voor de renovatie die in 1997 plaatsvond; de stijgende trend erna. Dit is niet verwonderlijk, aangezien het museum vanaf dan meer opengesteld is voor het publiek. In 1998 waren er bijna tienmaal zoveel bezoekers als in 1996. In 1999 was er een kleine daling en sindsdien opnieuw een stijging tot 8.170 bezoekers in 2001.

Naast de stedelijke musea kan men in Roeselare nog het Computermuseum en het Klokkentorenmuseum in de toren van de Sint-Michielskerk bezoeken.

- ▶ Het Nationaal Wielermuseum is het populairste museum van Roeselare.

Culturele ontmoetingsruimten

De gegevens waarover we beschikken, komen uit een studie van J.Colpaert en co¹¹ die dateert van 2000. Met behulp van de databank De Tijd werden de infrastructuur van culturele ontmoetingsruimten en het aantal culturele voorstellingen in deze ontmoetingsruimten geanalyseerd. De gegevens werden ook bekeken per 10.000 inwoners. Onder infrastructuur verstaan we alle overdekte plaatsen waar er per jaar minstens tweemaal een culturele activiteit plaatsvindt. Uiteraard geven deze resultaten niet aan in welke mate de voorstellingen worden bijgewoond.

De studie wijst uit dat Roeselare voornamelijk infrastructuur ter beschikking heeft voor film, namelijk zeven ruimten. Op de tweede plaats (4 ruimten) staat de infrastructuur voor theater en populaire muziek. Roeselare heeft 2% van de totale infrastructuur van de dertien steden in zijn stad, Kortrijk doet het een stuk beter met 6%. Roeselare heeft per 10.000 inwoners 4,2 culturele ontmoetingsruimten. Dit is minder dan de 7,5 van de dertien steden. Alleen voor film haalt Roeselare een zelfde aantal ruimten per 10.000 inwoners als de centrumsteden.

¹¹ J.Colpaert, R.Laermans, K.Lauwerysen en H.Waage, uitgevoerd in het kader van PBO99A/11/49 beurs met ondersteuning van de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming.

3 34 Aantal voorstellingen in culturele ontmoetingsruimten (2000)

Bron: Studie Colpaert J.

<i>Absoluut - aantal voorstellingen</i>	Roeselare	Kortrijk	13 steden
dans	1	5	66
freq. dans	9	36	608
freq. theater	85	167	6.574
per titel theater	62	91	1.733
freq. klassieke muziek	30	27	1.198
freq. opera, operette, musical, muziektheater	9	20	709
freq. populaire muziek	44	190	2.586
expo (aantal)	18	84	1.201
expo (dagen)	316	1.819	27.863
freq. film	4.083	15.930	189.032
per titel film	129	281	3.261
<i>Per 10.000 inwoners</i>	Roeselare	Kortrijk	13 steden
freq. dans	1,7	4,8	4,2
freq. theater	15,7	22,3	45,0
per titel theater	11,4	12,2	11,9
freq. klassieke muziek	5,5	3,6	8,2
freq. opera, operette, musical, muziektheater	1,7	2,7	4,9
freq. populaire muziek	8,1	25,4	17,7
expo (aantal)	3,3	11,2	8,2
expo (dagen)	58,3	243,2	190,7
freq. film	753,3	2.130,0	1.294,1
per titel film	23,8	37,6	22,3

Wat het aantal voorstellingen betreft, scoort Roeselare laag. De stad doet het ook hier het beste op het vlak van films, met 4.083 voorstellingen en 129 titels. Per 10.000 inwoners doet Roeselare het qua aantal titels beter dan de gemiddelde centrumstad, maar het aantal voorstellingen is wel heel wat kleiner. Ook voor alle andere activiteiten in de culturele ontmoetingsruimten presteert Roeselare lager dan de centrumsteden, enkel het aantal theatertitels per 10.000 inwoners (11,4) benadert nog het gemiddelde van de 13 bestudeerde steden (11,9). Kortrijk scoort op alle gebieden beter dan Roeselare.

- ▶ In Roeselare kan men niet goed terecht voor activiteiten in culturele ontmoetingsruimten. Het aantal filmtitels en de infrastructuur voor filmvoorstellingen per 10.000 inwoners zijn wel gelijk aan het gemiddelde van de centrumsteden.

4 Een veilige en gezonde stad?

Op het vlak van verkeersveiligheid zien we in Vlaanderen en de centrumsteden een eerder positieve ontwikkeling. Na een maximum aantal ongevallen in 1991 daalde het aantal tot 1996. Na dit jaar kenden zowel Vlaanderen als de centrumsteden opnieuw een stijging. In 2000 en 2001 is het aantal ongevallen in het verkeer weer gedaald. Vlaanderen kende een daling van 13% t.o.v. 1991, in de centrumsteden is het aantal verkeersongevallen met 21% gedaald t.o.v. 1991. Het aantal doden en zwaargewonden per 100 ongevallen is continu gedaald in Vlaanderen. Toch is dit aantal in 2001 nog hoger dan in de centrumsteden. Ook het aantal slachtoffers onder de zwakke weggebruikers is gedaald in Vlaanderen en de steden. Fietsers zijn het meest kwetsbaar onder de zwakke weggebruikers, dit geldt zowel in Vlaanderen, de dertien steden, Roeselare als Kortrijk.

In Roeselare nam het aantal verkeersongevallen met 15% af. In 1991 greep er het hoogste aantal ongevallen plaats. In 2001 zijn dat er nog 194 of 4,2% van het totaal in de centrumsteden. Het aantal doden en zwaargewonden per 100 ongevallen in Roeselare is gedaald van 20,6 naar 17,4. Het aantal lichtgewonden neemt 87% in van alle slachtoffers. Ook het aantal slachtoffers onder de zachte weggebruikers is afgenomen in Roeselare. Het grootste deel hiervan zijn ook lichtgewonden.

Het aantal geregistreerde criminele feiten in Vlaanderen in 2001 ligt iets hoger dan het jaar voordien. De steden hebben een hogere criminaliteitsgraad dan Vlaanderen: in 2001 bedroeg die respectievelijk 8,8 en 5,8. Roeselare houdt het midden met een graad van 7,5. Naar hoofdrubriek kennen zowel Vlaanderen, de centrumsteden als Roeselare het meest diefstallen en afpersingen. Van de feiten die gepleegd zijn in de centrumsteden in 2001 greep 3,0% plaats in Roeselare.

Wat de gezondheid van de Roeselaarse bevolking betreft, ligt de mortaliteitsratio voor alle kwalen bij de man ongeveer op het gemiddelde van Vlaanderen. De mortaliteitsratio bedraagt er 99,6. De Roeselaarse man heeft voor de meeste ziekten een kleinere mortaliteitsratio, vooral voor ziekten aan maag, darm, lever en pancreas scoort hij goed. De mortaliteitsratio voor alle kwalen bij de Roeselaarse vrouwen is eveneens 99,6. Vooral voor kanker aan luchtwegen en longen doen ze het beter dan gemiddeld met een ratio van 58,2.

De geholpen druggebruikers zijn voornamelijk mannen en hun leeftijd stijgt. Het aandeel van de mannen is licht gedaald van 80% van alle aanmeldingen in 1997 naar 75% in 1999. Bij de ambulante drughulp spitst de problematiek zich voornamelijk toe op stimulantia en cannabis. Cannabis is voornamelijk een probleem bij jongeren onder de 18 jaar.

4 1 Evolutie van het aantal verkeersongevallen

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1991	437	682	11.213	36.908
1992	409	566	10.214	35.968
1993	342	548	9.695	35.129
1994	344	578	9.487	34.179
1995	299	491	9.110	32.487
1996	304	510	8.857	31.505
1997	291	613	9.127	33.050
1998	322	598	9.160	33.581
1999	337	582	9.138	34.353
2000	362	532	8.282	33.023
2001	373	686	8.801	32.073

4 2 Evolutie van het aantal doden en zwaargewonden per 100 ongevallen

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1991	20,6	22,9	19,1	30,0
1992	21,3	20,9	18,8	29,0
1993	17,8	20,1	17,6	28,6
1994	24,1	23,9	18,7	28,6
1995	19,7	24,2	17,5	26,6
1996	19,1	17,7	16,0	25,4
1997	19,9	19,1	17,4	24,5
1998	20,5	15,4	16,0	22,9
1999	14,2	18,2	15,2	21,9
2000	16,0	16,9	14,8	21,8
2001	17,4	15,5	13,3	20,3

Verkeersveiligheid

Verkeersongevallen

In Vlaanderen nam het aantal ongevallen t.o.v. 1991 met 13% af. De evolutie van het aantal verkeersongevallen in Vlaanderen kent een drieledig verloop. In de eerste helft van de jaren negentig was er een constante daling: van 36.908 ongevallen in 1991 tot een minimum van 31.505 in 1996. Gedurende die vijf jaren trad er een daling op van 15%. De drie volgende jaren zijn gekenmerkt door een toename die weliswaar minder sterk was dan de daling in het begin van het decennium. In 2000 en 2001 daalde het aantal verkeersongevallen weer tot 32.073 in 2001. Daarvan had 27% plaats in een van de dertien centrumsteden, waar het aantal ongevallen ook fel afnam. Eerst trad er een daling op van 1991 tot het minimum van 8.857 ongevallen in 1996, daarna steeg dat aantal terug. In 2001 gebeurden er nog 8.801 ongelukken in het verkeer, dit is 21% minder dan in 1991.

In Roeselare daalde het aantal ongevallen tussen 1991 en 1997. In 1997 gebeurden er nog 291 ongevallen op Roeselaarse wegen. Vervolgens steeg het aantal verkeersongelukken weer tot 373 in 2001. Er waren wel nog steeds 15% minder ongevallen dan tien jaar voordien. Van het totale aantal ongevallen in de centrumsteden gebeurt 4,2% in Roeselare.

- ▶ Het aantal ongevallen in Vlaanderen en de centrumsteden daalt. De evolutie is drieledig.
- ▶ Ook in Roeselare daalt het aantal verkeersongevallen tot 1997, daarna gaat het weer in stijgende lijn.

Ernst van de verkeersongevallen

Doden en zwaargewonden per 100 ongevallen

In Vlaanderen is het aantal doden en zwaargewonden per 100 ongevallen in de voorbije tien jaar continu gedaald. In 1991 viel er in iets minder dan één op drie ongevallen een dode of zwaargewonde. Dit aantal is gedaald tot ongeveer 20 doden en zwaargewonden per 100 ongevallen in 2001. De centrumsteden tellen ongeveer 13 doden en zwaargewonden per 100 ongevallen in 2001, wat een stuk minder is dan Vlaanderen. De steden kennen een daling, maar die verloopt, in tegenstelling tot in Vlaanderen, niet continu.

Het aantal doden en zwaargewonden per 100 ongevallen is ook in Roeselare gedaald: van 20,6 in 1991 naar 17,4 in 2001. Op 1999 na is de waarde altijd hoger in Roeselare dan in de centrumsteden.

- ▶ Het aantal doden en zwaargewonden per 100 ongevallen daalt in Vlaanderen, de centrumsteden en Roeselare.
- ▶ Vlaanderen telt nog steeds meer doden en zwaargewonden per 100 ongevallen dan Roeselare, dat er dan weer meer telt dan de centrumsteden.

4 3 Evolutie van het aantal verkeersdoden (binnen 30 dagen na het ongeval)

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1991	9	12	213	1.097
1992	4	17	187	990
1993	8	7	140	987
1994	11	9	170	966
1995	5	7	122	771
1996	6	6	140	787
1997	2	4	132	751
1998	9	2	161	855
1999	5	8	137	806
2000	4	2	130	871
2001	9	18	145	791

4 4 Evolutie van het aantal zwaargewonden

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1991	81	144	1.931	9.973
1992	83	101	1.733	9.456
1993	53	103	1.567	9.061
1994	72	129	1.604	8.819
1995	54	112	1.472	7.873
1996	52	84	1.273	7.204
1997	56	113	1.453	7.358
1998	57	90	1.306	6.838
1999	43	98	1.250	6.714
2000	54	88	1.099	6.334
2001	56	88	1.029	5.725

4 5 Evolutie van het aantal lichtgewonden

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1991	476	726	12.707	40.350
1992	455	595	11.685	39.948
1993	394	578	11.061	38.927
1994	381	641	10.895	37.939
1995	327	497	10.559	36.626
1996	338	552	10.337	35.691
1997	331	644	10.840	38.367
1998	366	651	10.939	39.446
1999	414	628	10.936	40.295
2000	428	587	10.064	39.086
2001	436	759	10.562	38.070

Verkeersdoden

Een verkeersdode is een persoon die binnen de dertig dagen na het ongeval overlijdt.

Overeenkomstig met de evolutie van het aantal ongevallen daalt het aantal verkeersdoden in Vlaanderen tot 1997. Daarna blijft het aantal doden min of meer constant, het schommelt tussen de 791 en 871. In de centrumsteden valt er helemaal geen gelijkenis op te meten tussen het aantal ongelukken en het dodenaantal; er zijn heel wat schommelingen in het dodenaantal. Feit is dat ook daar, net als in Vlaanderen, minder slachtoffers gevallen zijn in 2001 (145) dan in 1991 (213). In Vlaanderen is dat een daling van 28%, in de steden van 32%. In 2001 valt 18% van de dodelijke slachtoffers in Vlaanderen in de steden. In 1991 was dat 19%.

Ook in Roeselare en Kortrijk zijn er heel wat schommelingen in het jaarlijkse aantal verkeersdoden. In Roeselare waren er in 2001 evenveel verkeersdoden als in 1991, namelijk 9. Het aandeel van Roeselare in de centrumsteden is groot, namelijk 6,2%.

- ▶ Er treedt in het algemeen een daling op van het aantal doden in de centrumsteden en Vlaanderen.
- ▶ In Roeselare waren er in 2001 evenveel doden in het verkeer als in 1991, het aantal schommelde wel doorheen de jaren.

Zwaargewonden

Een zwaargewonde is een persoon die bij een ongeluk gewond raakt en waarbij een opname van meer dan 24 uur in het ziekenhuis noodzakelijk is.

Hoewel het aantal ongelukken niet continu afnam, vielen er steeds minder zwaargewonden op Vlaamse wegen. In 1991 vielen er 9.973 zwaargewonden, in 2001 waren dat er 43% minder (of 5.725 slachtoffers). Dezelfde trend zien we bij de centrumsteden. Het aantal daalde met 47% van 1.931 tot 1.029.

Over de periode 1991-2001 daalde het aantal zwaargewonden van 81 naar 55 in Roeselare. In 1993 waren er in één klap 30 minder dan het jaar tevoren, namelijk nog 53. In de jaren die volgden, schommelde het aantal rond de 56. Uitzonderingsjaren waren 1994 en 1999 met respectievelijk 72 en 43 zwaargewonden in het verkeer. In 2001 viel 5,3% van alle zwaargewonden in de Vlaamse centrumsteden op Roeselaarse wegen, in Kortrijk was dit 8,5%.

- ▶ Ook bij een stijgend aantal ongelukken in de tweede helft van de jaren negentig daalde het aantal zwaargewonden in Vlaanderen en de centrumsteden.
- ▶ Het aantal zwaargewonden in Roeselare is in 1993 sterk gedaald. Daarna is het nagenoeg constant gebleven.

Lichtgewonden

Onder lichtgewonden verstaan we personen die in een verkeersongeval betrokken raken, maar op wie de bepaling van dodelijk of ernstig gewond niet van toepassing is.

Het aantal lichtgewonden in Vlaanderen is licht gedaald t.o.v. 1991. De evolutie is gelijkaardig aan die van de ongevallen: een daling tot een minimum in 1996, gevolgd door een stijging, en weer een daling in 2000 en 2001. Tot 1998 kennen de centrumsteden een zelfde verloop. Een daling treedt op in 1999 en 2000; in 2001 volgt opnieuw een stijging.

In Roeselare daalt het aantal lichtgewonden tot 1995-1997. Daarna stijgt het opnieuw. Toch zijn er in 2001 nog steeds minder lichtgewonden dan in 1991. Van alle slachtoffers is 87% lichtgewond. In Roeselare valt 4,1% van het totale aantal lichtgewonden in de dertien steden.

- ▶ De evolutie van het aantal lichtgewonden volgt dezelfde trend als het aantal ongevallen in Vlaanderen.
- ▶ In Roeselare stijgt het aantal lichtgewonden de laatste jaren weer langzaam, maar continu.

4 6 Evolutie van de ernstigheidsgraad

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1991	15,9	17,7	14,4	21,5
1992	16,1	16,6	14,1	20,7
1993	13,4	16,0	13,4	20,5
1994	17,9	17,7	14,0	20,5
1995	15,3	19,3	13,1	19,1
1996	14,7	14,0	12,0	18,3
1997	14,9	15,4	12,8	17,5
1998	15,3	12,4	11,8	16,3
1999	10,4	14,4	11,3	15,7
2000	11,9	13,3	10,9	15,6
2001	12,8	12,3	10,0	14,6

4 7 Evolutie van de slachtoffers onder de zachte weggebruikers

Bron: NIS

	Roeselare				Kortrijk			
	licht-gewond	zwaar-gewond	dood	totaal	licht-gewond	zwaar-gewond	dood	totaal
1991	197	36	4	237	310	67	5	382
1992	167	44	3	214	252	47	7	306
1993	160	17	4	181	235	46	4	285
1994	135	28	7	170	287	53	2	342
1995	141	24	2	167	256	54	4	314
1996	132	23	6	161	236	41	5	282
1997	124	24	2	150	310	63	2	375
1998	160	21	1	182	373	44	1	418
1999	155	13	2	170	336	59	4	399
2000	189	16	2	207	279	38	1	318
2001	160	31	3	194	392	36	6	434

	13 steden				Vlaams Gewest			
	licht-gewond	zwaar-gewond	dood	totaal	licht-gewond	zwaar-gewond	dood	totaal
1991	4.985	958	105	6.048	12.814	4.021	421	17.256
1992	4.469	827	79	5.375	12.154	3.730	354	16.238
1993	4.307	748	67	5.122	11.922	3.538	369	15.829
1994	4.299	766	66	5.131	11.888	3.481	361	15.730
1995	4.345	707	53	5.105	11.888	3.240	285	15.413
1996	4.196	627	66	4.889	11.622	2.927	295	14.844
1997	4.328	676	62	5.066	12.583	2.991	271	15.845
1998	4.435	581	57	5.073	13.010	2.771	312	16.093
1999	4.523	595	52	5.170	13.847	2.801	311	16.959
2000	3.865	442	51	4.358	12.410	2.380	294	15.084
2001	4.222	479	59	4.760	12.255	2.248	271	14.774

Ernstigheidsgraad

De ernstigheidsgraad zegt iets over het aantal doden en zwaargewonden per 100 slachtoffers.

In het begin van het decennium was het aandeel van de doden en zwaargewonden in Vlaanderen iets meer dan één op vijf. Gelukkig is de ernstigheidsgraad gedaald tot 14,6 in 2001. Dit is nog steeds meer dan in de centrumsteden, waar 10% van de verkeersslachtoffers ofwel dood ofwel zwaargewond was in 2001.

De ernstigheidsgraad is in Roeselare gedaald tot 12,8 in 2001. In 1994 was de graad er het hoogst (17,9), hij lag toen zelfs hoger dan in Vlaanderen. Het minimum kende Roeselare in 1999 (10,4). Daarna steeg de graad twee jaar na elkaar.

- ▶ De ernstigheidsgraad in Vlaanderen daalde gestaag.
- ▶ De centrumsteden hebben een kleiner aandeel doden en zwaargewonden per 100 slachtoffers dan Vlaanderen.
- ▶ De ernstigheidsgraad in Roeselare daalde tot 1999 en is hoger dan die in de centrumsteden.

In het algemeen komt het aantal lichtgewonden sterk overeen met het aantal ongevallen. Voor zwaargewonden en doden is dit niet altijd het geval. De aard van het ongeluk, en nog meer de aard van de slachtoffers (verkeerszwakken of niet), zijn ook belangrijke factoren. In de volgende paragraaf kijken we naar de slachtoffers onder de zachte weggebruikers.

Zachte weggebruikers

Tot de zachte weggebruikers behoren voetgangers, fietsers, bestuurders van een bromfiets A en B¹², en motorrijders met motorfiets <=400cc en >400cc. De slachtoffers worden opgesplitst in lichtgewond, zwaargewond en dood. Van de lichtgewonden in Vlaanderen in 2001 was 32,2% zachte weggebruiker. Voor de zwaargewonden was dit 39,2% en bij de doden 34,3%.

We zien dat in Vlaanderen in 1991 17.256 zachte weggebruikers het slachtoffers werden van een ongeval. Het verloop van de cijfers is eveneens vergelijkbaar met de evolutie van het aantal ongevallen. In 2001 waren er nog maar 14.766 zwakke weggebruikers slachtoffer in het verkeer; ten opzichte van het referentiejaar 1991 is dat een daling van 14,4%. Het aantal lichtgewonden maakte in 2001 83,0% van het aantal slachtoffers uit, zwaargewonden 15,2% en doden 1,8%. Het aantal zwaargewonden daalde in de periode 1991-2001 het sterkst.

Van de 14.774 slachtoffers in 2001 in Vlaanderen vielen er 4.760 (32,2%) in een van de dertien steden. Dit aandeel was nog 35,0% in 1991, in 2000 daarentegen 28,9%. De evolutie van de slachtoffers in de centrumsteden is gelijkaardig aan die in Vlaanderen. Ook in de centrumsteden is het grootste deel van de slachtoffers lichtgewond. In 2001 vielen er 4.222 lichtgewonden, 479 zwaargewonden en 59 doden.

Van de slachtoffers in de centrumsteden is 4,1% afkomstig van Roeselare. Het aantal slachtoffers onder de zachte weggebruikers daalde in Roeselare met 18,1% van 237 in 1991 tot 194 in 2001. Het aantal kende tweemaal een stijging, namelijk in 1998 en 2000. In 2001 lag het aantal hoger dan in 1997, het jaar met het minste slachtoffers onder de zachte weggebruikers. Het grootste deel van de 194 slachtoffers in 2001 is lichtgewond (82,5%), 16,0% is zwaargewond. Er vielen in 2001 3 doden (1,5%) bij de zachte weggebruikers.

- ▶ Het aantal slachtoffers onder de zachte weggebruikers is gedaald in Roeselare, Vlaanderen en de centrumsteden.
- ▶ In Roeselare, de centrumsteden en het Vlaamse Gewest is iets meer dan 80% van alle slachtoffers lichtgewond.

¹² Een bromfiets A is beperkt tot 25km/u, waarbij er geen rijbewijs noodzakelijk is.

Een bromfiets B mag tot 45km/u rijden. Hiervoor is wel een rijbewijs nodig.

4 8 Aantal slachtoffers onder de zachte weggebruikers per categorie (2001)

Bron: NIS

	Roeselare				Kortrijk			
	licht-gewond	zwaar-gewond	dood	totaal	licht-gewond	zwaar-gewond	dood	totaal
voetgangers	19	6	0	25	30	8	1	39
fietzers	70	11	2	83	148	12	1	161
bromfiets A	42	6	0	48	97	5	1	103
bromfiets B	13	5	1	19	97	5	0	102
motorfiets <=400cc	5	0	0	5	5	1	0	6
motorfiets >400cc	11	3	0	14	15	5	3	23

	13 steden				Vlaams Gewest			
	licht-gewond	zwaar-gewond	dood	totaal	licht-gewond	zwaar-gewond	dood	totaal
voetgangers	583	116	29	728	1.393	402	71	1.866
fietzers	1.564	143	12	1.719	5.003	768	88	5.859
bromfiets A	942	76	3	1.021	2.496	361	21	2.878
bromfiets B	763	65	3	831	1.976	259	16	2.251
motorfiets <=400cc	55	8	1	63	240	75	8	315
motorfiets >400cc	315	71	11	397	1.147	383	67	1.597

4 9 Evolutie van het aantal fietsslachtoffers

Bron: NIS

	Roeselare				Kortrijk			
	licht-gewond	zwaar-gewond	dood	totaal	licht-gewond	zwaar-gewond	dood	totaal
1991	113	15	0	128	118	26	1	145
1992	80	25	0	105	98	13	4	115
1993	79	5	2	86	91	12	0	103
1994	64	13	5	82	126	15	1	142
1995	81	11	1	93	110	18	1	129
1996	65	14	2	81	97	13	1	111
1997	58	5	2	65	114	20	2	136
1998	63	10	0	73	116	10	1	127
1999	59	5	1	65	118	13	2	133
2000	87	5	0	92	93	9	1	103
2001	70	12	2	84	148	12	1	161

	13 steden				Vlaams Gewest			
	licht-gewond	zwaar-gewond	dood	totaal	licht-gewond	zwaar-gewond	dood	totaal
1991	1.819	294	31	2.144	5.235	1.420	144	6.799
1992	1.674	247	22	1.943	5.011	1.330	124	6.465
1993	1.626	241	8	1.875	5.007	1.309	122	6.438
1994	1.727	249	24	2.000	5.114	1.286	131	6.531
1995	1.780	232	13	2.025	5.166	1.226	98	6.490
1996	1.672	192	24	1.888	5.006	1.004	105	6.115
1997	1.666	210	22	1.898	5.306	1.069	96	6.471
1998	1.570	159	18	1.747	5.096	954	113	6.163
1999	1.592	169	18	1.779	5.317	954	104	6.375
2000	1.454	125	24	1.603	5.000	834	119	5.953
2001	1.564	143	12	1.719	5.003	768	88	5.859

Zachte weggebruikers per categorie

In Vlaanderen anno 2001 was 39,7% van de slachtoffers (onder de zachte weggebruikers) fietser, 19,5% was bromfietser type A, en 15,2% reed met een bromfiets type B. Op de vierde plaats staan de voetgangers met 12,6%. Daarnaast valt nog eens 13,0% van de slachtoffers in de categorie motorfietser (<=400cc en >400cc samengeteld). Wanneer we kijken naar het aantal doden per categorie dan zien we een andere volgorde. Er vielen in 2001 271 doden. Daarvan is de grootste categorie de fietsers, gevolgd door voetgangers. Op de derde plaats staan de motorfietsers >400cc. Bij de centrumsteden staan de bromfietsers type A op de derde plaats.

In Roeselare vielen er in 2001 3 doden. Dit waren 2 fietsers en 1 bromfietser (B). Er werden 12 fietsers zwaargewond in 2001. Dit is meer dan een derde van het aantal zwaargewonden. De enige categorie waarin geen zwaargewonden vielen is motorfiets <=400cc. Bij de lichtgewonden zijn het ook de fietsers die de kroon spannen. Ze worden gevolgd door de bromfietsers type A en de voetgangers. Fietsers vormen dus ook in Roeselare de grootste groep slachtoffers (42,8%) onder de zwakke weggebruikers. Net zoals in de centrumsteden en Vlaanderen zijn het de bromfietsers type A die op de tweede plaats staan (24,7%), maar op de derde plaats staan de voetgangers (12,9%). Kortrijk kent dezelfde rangschikking als Vlaanderen en de dertien steden.

We nemen de categorieën fietsers en voetgangers onder de loep. Het totale aantal fietsslachtoffers is in Roeselare in verhouding sterker gedaald dan in de centrumsteden en Vlaanderen. Er waren 35% minder slachtoffers in 2001 in vergelijking met 1991. In totaal zijn er nog 84 fietsers in Roeselare het slachtoffer geworden van een ongeval. Dit is 4,8% van het totaal in de centrumsteden. In Roeselare vielen er 2 doden onder de fietsers. Het aantal zwaargewonden schommelde in Roeselare sterk. Ook de centrumsteden kenden een sterk schommelend verloop wat betreft de zwaargewonde fietsers. Dit aantal is in Vlaanderen bijna constant gedaald

4 10 Evolutie van het aantal voetgangersslachtoffers

Bron: NIS

	Roeselare				Kortrijk			
	licht-gewond	zwaar-gewond	dood	totaal	licht-gewond	zwaar-gewond	dood	totaal
1991	12	3	3	18	30	9	3	42
1992	15	5	1	21	23	13	3	39
1993	13	6	0	19	17	7	4	28
1994	11	4	0	15	23	14	0	37
1995	8	3	0	11	24	10	1	35
1996	12	2	3	17	21	3	0	24
1997	8	2	0	10	26	11	0	37
1998	16	1	0	17	32	3	0	35
1999	12	1	1	14	26	5	0	31
2000	17	3	0	20	26	9	0	35
2001	19	6	0	25	30	8	1	39

	13 steden				Vlaams Gewest			
	licht-gewond	zwaar-gewond	dood	totaal	licht-gewond	zwaar-gewond	dood	totaal
1991	805	245	43	1.093	1.701	774	144	2.619
1992	664	212	32	908	1.527	688	120	2.335
1993	665	177	29	871	1.484	607	97	2.188
1994	621	192	17	830	1.412	605	93	2.110
1995	632	148	21	801	1.382	515	74	1.971
1996	620	133	21	774	1.380	486	81	1.947
1997	527	149	20	696	1.331	465	56	1.852
1998	549	111	22	682	1.454	417	79	1.950
1999	521	112	12	645	1.403	411	81	1.895
2000	450	90	16	556	1.330	331	82	1.743
2001	583	116	29	728	1.393	402	71	1.866

Voor de voetgangers was 2001 het slechtste jaar in Roeselare. Er waren toen 25 slachtoffers. Dit aantal schommelde de laatste tien jaar nogal. Ook in Kortrijk schommelde het aantal. In de centrumsteden en Vlaanderen daalde het aantal voetgangersslachtoffers tot in 2000. In 2001 was er in beide gevallen opnieuw een stijging. In Roeselare was er geen enkel sterfgeval onder de voetgangers. Er waren wel 6 zwaargewonden, wat neerkomt op ongeveer een vierde van de slachtoffers onder voetgangers.

- ▶ Fietsers en bromfietsers type A vormen de grootste groepen bij de slachtoffers onder de zachte weggebruikers. Dit geldt voor zowel Vlaanderen, de centrumsteden als Roeselare.
- ▶ Het totale aantal fietsslachtoffers is sterker gedaald in Roeselare dan in de centrumsteden en Vlaanderen.
- ▶ Het grootste deel van de fiets- en de voetgangersslachtoffers in Roeselare is lichtgewond.

4 11 Aantal geregistreerde feiten

Bron: APSD

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
2000	4.318	7.757	173.719	456.810
2001	4.733	7.318	154.728	410.984

Criminaliteit

De criminaliteit in een stad wordt beschreven aan de hand van de indicator 'aantal criminele feiten'. Om de criminaliteit te kunnen vergelijken in de verschillende steden is de criminaliteitsgraad of het aantal feiten gerelateerd aan de bevolking, een nuttig instrument.

Het aantal feiten dat gekend is door de politie wordt bijgehouden in een gegevensbank van de Politie Criminaliteitsstatistiek. De geregistreerde feiten zijn niet alle feiten die effectief gepleegd worden. Het gaat hier dus om een fractie van de werkelijke criminaliteit. Geregistreerde feiten zijn feiten die aanleiding geven tot het opmaken van proces-verbaal (PV.) en in een later stadium naar het bevoegde parket worden verzonden.

We moeten echter kritisch zijn bij de vergelijking van criminaliteitsstatistiek van verschillende steden. Bepaalde schommelingen in de cijfers hoeven niet altijd een reële daling of stijging van het aantal gepleegde feiten te betekenen. Afhankelijk van het gevoerde beleid en de prioriteiten die jaar na jaar worden gesteld, kunnen bepaalde doelgroepen geïsoleerd worden, wat aldus kan leiden tot meer geregistreerde feiten. Dit is het geval bij opsporingen, alcoholcontroles, raids of strafvervolging van bepaalde criminaliteitsvormen. Ook een proactieve oriëntatie van de politiedienst¹³ of publieke gedragswijzigingen¹⁴ om feiten ter kennis te brengen, kunnen zo hun gevolgen hebben. Bovendien dienen we er ook rekening mee te houden dat sommige gemeenten de gegevens van de vereenvoudigde PV.'s¹⁵ niet overmaken aan de federale politie, wat ook tot vertekeningen kan leiden. Regelmatig gebeuren er wijzigingen in de manier waarop misdrijven ingedeeld worden in welbepaalde rubrieken. De gegevens van 2000 en 2001 zijn onderling vergelijkbaar, waardoor we enkel werken met deze cijfers¹⁶.

Aantal geregistreerde feiten

In Vlaanderen werden er in 2000 ongeveer 456.800 criminele feiten opgetekend. In 2001 ging dit aantal omlaag met ongeveer 55.000 feiten. In de dertien steden zijn er in 2001 ongeveer 155.000 feiten geregistreerd, of 37,6% van het totaal in Vlaanderen.

In Roeselare werden er in 2001 4.733 criminele feiten geregistreerd. Dit is meer dan in 2000. Ze maken 3,0% uit van het totale aantal geregistreerde feiten in de centrumsteden. De 7.318 opgetekende feiten in Kortrijk maken 4,7% uit van het totaal in de steden.

¹³ Bijvoorbeeld een grotere beschikbaarheid of andere houding van de politie.

¹⁴ Dit kan te maken hebben met het vertrouwen dat mensen in de politie stellen en met de kwaliteit van de dienstverlening aan de bevolking.

¹⁵ Vereenvoudigde PV.'s worden opgemaakt bij o.a. beledigingen, opzettelijke beschadigingen en vernielingen door onbekende daders, diefstallen zonder verzwarende omstandigheden door onbekende daders, ... Ze worden (in normale omstandigheden) in een algemeen overzicht naar het parket verzonden en worden wel opgenomen in de tellingen.

¹⁶ Voor meer informatie zie www.poldoc.be.

4 12 Criminaliteitsgraad

Bron: APSD

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
2000	6,6	8,6	9,9	6,4
2001	7,5	8,3	8,8	5,8

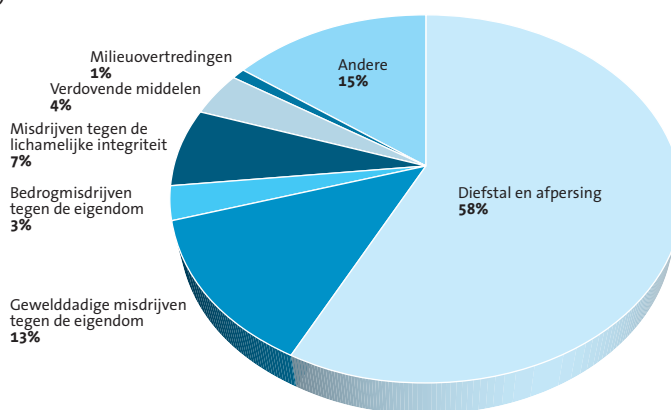
Aantal criminele feiten per hoofdubriek

Bron: APSD

2000	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
diefstal en afpersing	2.301	4.215	94.533	209.759
gewelddadige misdrijven tg eigendom	626	981	18.608	52.411
bedrogmisdrijven tg eigendom	141	333	9.381	27.444
misdrifj tg de lichamelijke integriteit	359	612	12.016	31.927
verdovende middelen	74	193	7.071	25.498
milieu	41	44	2.013	8.011
2001				
diefstal en afpersing	2.716	4.024	86.993	198.365
gewelddadige misdrijven tg eigendom	622	856	16.351	49.047
bedrogmisdrijven tg eigendom	123	282	7.244	22.974
misdrifj tg de lichamelijke integriteit	318	664	10.852	29.764
verdovende middelen	190	138	4.748	19.209
milieu	49	31	1.316	6.130

4 13 Aandeel in het totale aantal criminele feiten per hoofdubriek in Roeselare (2001)

Bron: APSD

4 14 Criminaliteitsgraden per hoofdubriek

Bron: APSD

2000	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
bedrogmisdrijven tg eigendom	0,2	0,4	0,5	0,4
diefstal en afpersing	3,5	4,7	5,4	2,9
misdrifj tg de lichamelijke integriteit	0,6	0,7	0,7	0,4
milieu	0,1	0,0	0,1	0,1
verdovende middelen	0,1	0,2	0,4	0,4
gewelddadige misdrijven tg eigendom	1,0	1,1	1,1	0,7
2001				
bedrogmisdrijven tg eigendom	0,2	0,3	0,4	0,3
diefstal en afpersing	4,2	4,5	5,0	2,8
misdrifj tg de lichamelijke integriteit	0,5	0,7	0,6	0,4
milieu	0,1	0,0	0,1	0,1
verdovende middelen	0,3	0,2	0,3	0,3
gewelddadige misdrijven tg eigendom	1,0	1,0	1,0	0,7

Criminaliteitsgraad

De criminaliteitsgraad komt overeen met het aantal criminele feiten per maand per 1.000 inwoners.

De criminaliteitsgraad is hoger in de dertien steden dan in Vlaanderen. In de steden daalde hij van 9,9 in 2000 naar 8,8 in 2001. In Vlaanderen is de criminaliteitsgraad afgenomen van 6,4 tot 5,8.

Roeselare heeft een hogere criminaliteitsgraad dan Vlaanderen, maar een lagere dan de centrumsteden. In 2001 lag hij in Roeselare op 7,5, een stijging van 0,9 ten opzichte van 2000. Kortrijk daarentegen kende een daling van 0,3. Toch ligt de criminaliteitsgraad in Kortrijk nog steeds hoger dan in Roeselare.

Graag zouden we weten welke feiten er precies gepleegd worden. Een fietsdiefstal is in vergelijking minder erg dan een moord. Het is dus van belang om de criminaliteit per rubriek te beschouwen en niet alleen de totale criminaliteit. We bespreken hier achtereenvolgens diefstal en afpersing, bedrogmisdrijven tegen de eigendom, misdrijven tegen de lichamelijke integriteit, milieuovertredingen en feiten die verband houden met verdoovende middelen. Cijfers ouder dan 2000 kunnen, zoals reeds vermeld, niet vergeleken worden met de recentste omdat de categorieën anders gedefinieerd worden sinds 2000.

Het is echter wel belangrijk stil te staan bij het feit dat er geen rekening gehouden wordt met de zwaarte van de misdaden binnen deze categorieën. Bij een diefstal kan het dus zowel om miljoenen als om enkele euro's gaan.

Criminaliteit naar hoofdrubrieken

Diefstal en afpersing

In 2000 werden er 2.301 dergelijke feiten gepleegd in Roeselare, waarna het aantal steeg tot 2.716 in 2001. Diefstal en afpersing maken 58% uit van het totale aantal feiten in Roeselare, wat iets meer is dan in de centrumsteden waar diefstal en afpersing verantwoordelijk zijn voor 54% van het totale aantal misdaden. Ook de criminaliteitsgraad voor deze categorie was in 2001 het hoogst met 4,15. Dit is lager dan de graad van de dertien steden (5,0) en Kortrijk (4,5), maar Vlaanderen (2,8) had een nog lagere graad.

Gewelddadige misdrijven tegen de eigendom

Brandstichting, vernieling en vernieling door ontploffing, beschadiging, en vandalisme op voertuigen en andere roerende goederen behoren tot gewelddadige misdrijven tegen de eigendom. In Vlaanderen werden er in 2001 in dit verband 49.047 feiten opgetekend, waarvan er 16.351 (34%) in de centrumsteden plaatsvonden. Deze misdrijven komen in aantal op de tweede plaats.

Ook in Roeselare worden gewelddadige misdrijven tegen de eigendom het meest gepleegd na diefstal en afpersing. In 2001 zijn er 622 feiten in dit verband opgetekend, of 13% van het totaal in Roeselare. Er werden 4 feiten minder van deze categorie geregistreerd dan in 2000. In Kortrijk, de centrumsteden en Vlaanderen daalde dit aantal feiten eveneens. De criminaliteitsgraad van Roeselare in 2001 is vergelijkbaar met die van Kortrijk en de centrumsteden, maar ligt hoger dan die van Vlaanderen.

Bedrogmisdrijven tegen de eigendom

Bedrogmisdrijven tegen de eigendom zijn inbreuk i.v.m. de staat van faillissementen, misbruik van vertrouwen, oplichting en bedriegerij, heling en verduistering en bedrieglijke vernietiging en verduistering. In Vlaanderen zijn er in 2001 zo een 23.000 feiten geregistreerd, de criminaliteitsgraad voor deze misdrijven is er 0,3. Van deze feiten gebeurde 32% in een van de dertien steden. Daar bedroeg de criminaliteitsgraad 0,4 in 2001.

In Roeselare is het aantal bedrogmisdrijven gedaald van 141 in 2000 tot 123 in 2001. Roeselare volgt hiermee de algemene trend in Vlaanderen en de centrumsteden. De criminaliteitsgraad ligt voor dit soort misdrijven op 0,2, wat heel wat lager is dan in Kortrijk, de dertien steden en het Vlaamse Gewest.

Misdrijven tegen de lichamelijke integriteit

De misdaden tegen de lichamelijke integriteit staan jammer genoeg op de derde plaats. Dit item wordt onderverdeeld in heel wat verschillende vormen. Zo zijn er moord, doodslag, opzettelijke slagen en verwondingen binnen en buiten de familie, verkrachting met en zonder dood tot gevolg, aanranding met en zonder geweld, en onopzettelijke slagen en verwondingen.

Misdrijven van deze aard maken in Roeselare 6,7% uit van alle misdrijven gepleegd in 2001. Er werden toen 318 dergelijke feiten geregistreerd. Dit is een daling t.o.v. 2000. Deze categorie heeft een graad van 0,5 feiten per maand per 1.000 inwoners. Dit cijfer ligt opnieuw lager dan dat van de centrumsteden en Kortrijk die respectievelijk 0,6 en 0,7 halen. Het Vlaamse Gewest doet het met 0,4 wel beter dan Roeselare. Roeselare zorgt voor 3,8% van alle gepleegde misdrijven tegen de lichamelijke integriteit in de dertien steden.

Verdovende middelen

Het aantal geregistreerde feiten in dit verband is sterk gestegen in Roeselare: van 74 in 2000 tot 190 in 2001. Dit is een bijna een verdrievoudiging. In Kortrijk, de centrumsteden en Vlaanderen daarentegen is het aantal gedaald, maar uiteraard zijn de cijfers in deze categorie sterk afhankelijk van het beleid dat rond verdovende middelen gevoerd wordt. De bijhorende criminaliteitsgraad is in Roeselare bijgevolg gestegen tot een waarde van 0,3. Deze misdrijven maken er 4,0% uit van het totale aantal feiten.

Milieuovertredingen

In de centrumsteden werden 1.316 milieuovertredingen geregistreerd in 2001. Van deze misdrijven werd 3,7% gepleegd in Roeselare, of 49 overtredingen. Het aantal milieuovertredingen is er gestegen in 2001. Het aandeel in het totale aantal geregistreerde feiten is echter laag. De criminaliteitsgraad 0,1 is vergelijkbaar met die van de centrumsteden en Vlaanderen, maar hoger dan die van Kortrijk

- ▶ Diefstal en afpersing vormen de belangrijkste misdaad in Roeselare, de centrumsteden en Vlaanderen.

4 15 Evolutie van de interventies van de brandweerdiensten

Bron: Jaarverslagen Stad Roeselare

	branden	andere interventies	dienst 100
1991	104	423	1.561
1992	129	479	1.645
1993	122	586	1.754
1994	123	415	1.753
1995	161	601	1.796
1996	152	665	1.833
1997	168	442	1.876
1998	138	563	2.103
1999	133	669	2.243
2000	161	680	2.347
2001	181	624	2.505

De brandweer

Een andere indicatie in verband met de veiligheid in de stad geven de statistieken bij de brandweer. De brandweer blust niet alleen branden, maar verzorgt ook de dienst 100 en treedt op in talrijke andere situaties, bijvoorbeeld bij overstromingen, voor wespenverdelging en voor het vrijmaken van verkeersslachtoffers.

In totaal is het aantal tussenkomsten van de brandweer gestegen van 2.088 in 1991 tot 3.310 in 2001. Het grootste gedeelte van de interventies gebeurt door de dienst 100. Het aantal tussenkomsten van deze dienst is in vergelijking met 1991 toegenomen met 60%. In 2001 kwam de dienst 100 van Roeselare 2.505 keer tussen.

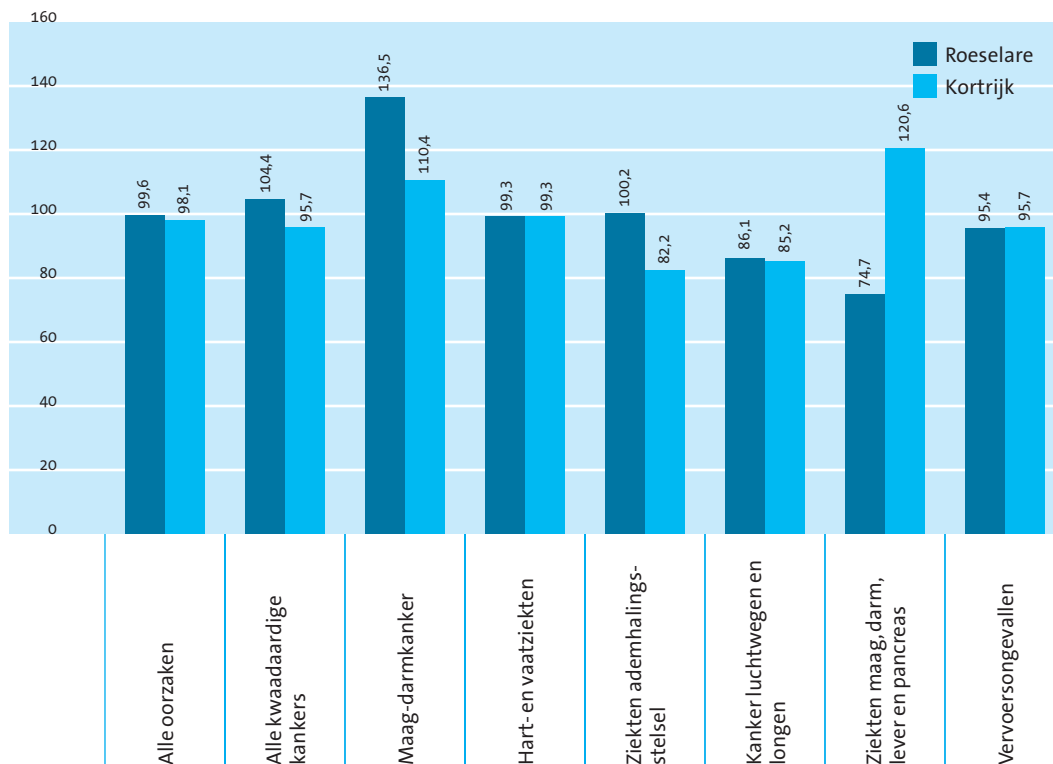
Ook het aantal branden is in die tijdspanne sterk toegenomen. De brandweer is in 2001 74% meer tussengekomen dan in 1991. Branden zijn wel de kleinste categorie van de tussenkomsten voor de brandweer. In 2001 is de brandweer 181 keer uitgerukt voor een brand.

In vergelijking met 1991 is het aantal andere interventies in 2001 gestegen met 48%, dus het minst sterk. Er zijn veel meer andere interventies dan branden. In 2001 waren er 624 andere tussenkomsten.

- ▶ De Roeselaarse dienst 100 moet het meest uitrukken van de brandweerdiensten.
- ▶ Alle interventies zijn sterk toegenomen.

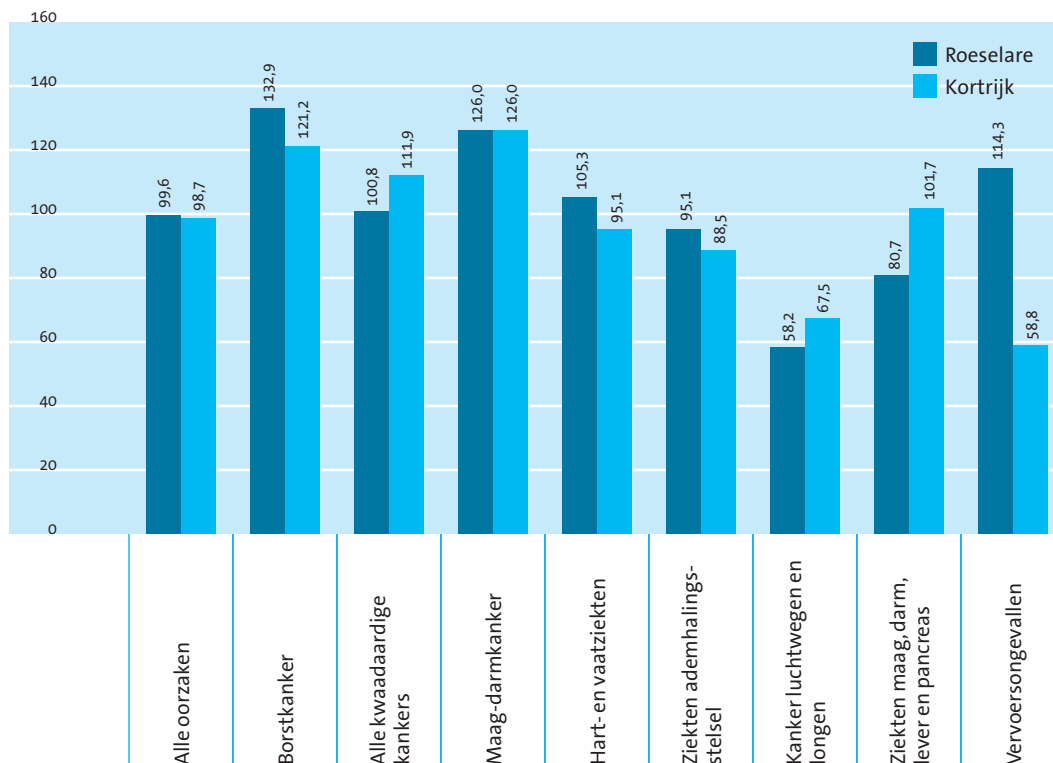
4 16 Mortaliteitsratio's van de mannelijke bevolking (gemiddelde 1990-1999)

Bron: WVC

4 17 Mortaliteitsratio's van de vrouwelijke bevolking (gemiddelde 1990-1999)

Bron: WVC

Gezondheid

Gezond zijn is een van de belangrijkste gegevens om je goed te kunnen voelen. Naast een veilige stad is een gezonde omgeving dus zeer belangrijk. Sommige milieus kunnen immers een zeker effect hebben op de gezondheid. Dit is ook afhankelijk van de tijd waarin je onderhevig bent aan bepaalde invloeden. Met de mortaliteitsratio trachten we de sterfteaantallen voor bepaalde ziekten van verschillende regio's met elkaar te vergelijken. Verder wordt hier ook het druggebruik in Roeselare belicht.

Mortaliteitsratio's

De gegevens uit de tabel zijn afkomstig van de Administratie Gezondheidszorg van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij hanteert de indirect gestandaardiseerde mortaliteitsratio's om sterftecijfers van verschillende populaties met elkaar te vergelijken. Hiermee wordt de verhouding weergegeven van het sterftecijfer in een bepaalde regio (hier gemeente) tot het theoretische sterftecijfer dat men verwacht indien in die regio dezelfde leeftijdspecifieke sterfte zou bestaan als in een referentieregio (hier het Vlaamse Gewest). Een getal gelijk aan 100 betekent dus dat het sterftegetal gelijk is aan het te verwachten aantal. Een getal dat kleiner is dan 100 betekent dat het waargenomen aantal sterfgevallen kleiner is dan wat we zouden verwachten¹⁷.

¹⁷ Een indirect gestandaardiseerde mortaliteitsratio (SMR) van een bepaalde gemeente mag alleen worden geïnterpreteerd ten opzichte van de SMR=1 die geldt voor het Vlaamse Gewest als geheel. Wanneer bijvoorbeeld 2 gemeenten respectievelijk een SMR=1,05 en SMR=1,10 hebben, betekent dit dat die gemeenten 5% en 10% meer sterfgevallen vertonen dan verwacht op basis van de leeftijdspecifieke sterfte in Vlaanderen. Indien men een andere regio als referentieregio zou nemen (bv. België of Europa), zou men een andere waarde voor die SMR bekomen. Bovendien betekent de bovenstaande uitkomst geenszins dat het overtal van sterfgevallen in de tweede gemeente dubbel zo groot is als in de eerste gemeente. De SMR is immers een verhouding.

Voor een aantal ziekten werd de mortaliteitsratio berekend, opgesplitst naar geslacht.

Voor alle oorzaken scoren de mannen in Roeselare ongeveer gemiddeld, namelijk 99,6. Kortrijk doet het iets beter met een mortaliteitsratio van 98,1. Tijdens de jaren 90 zijn er in Roeselare 0,4% minder mannen gestorven dan verwacht. Opgesplitst naar soort ziekte scoren de mannen er slecht voor maagdarmkanker. Er zijn voor deze ziekte 36,5% meer slachtoffers dan verwacht. Ook voor alle kwaadaardige kankers ligt de mortaliteitsratio hoger dan in Vlaanderen. Bij de andere overlijdensoorzaken scoort Roeselare ongeveer het gemiddelde of beter. Het sterfteaantal is het laagst bij de doden door ziekten aan maag, darm, lever en pancreas. Er zijn 25,3% minder sterfgevallen dan verwacht. In Kortrijk scoort deze categorie het slechtst met een mortaliteitsratio van 120,6. Verder doet Kortrijk het ook voor maagdarmkanker slechter dan Vlaanderen.

Voor alle oorzaken doen de Roeselaarse vrouwen het even goed als de mannen met een mortaliteitsratio van 99,6; de Kortrijkse vrouwen halen 98,7. De hoogste mortaliteitsratio komt er voor bij borstkanker (132,9). Net zoals bij de mannen is maagdarmkanker een belangrijke doodsoorzaak bij de vrouwen in Roeselare. Verder doen ze het ook slechter dan verwacht voor vervoersongevallen en hart- en vaatziekten, en ongeveer gemiddeld voor alle kwaadaardige kankers. Voor de andere categorieën scoren de vrouwen er beter. Vooral voor kanker aan luchtwegen en longen doen ze het zeer goed met een mortaliteitsratio van 58,2.

- ▶ In Roeselare stierven er ongeveer evenveel mannen en vrouwen als verwacht werd, allebei hebben ze een mortaliteitsratio van 99,6.
- ▶ Bij Roeselaarse mannen zorgt maagdarmkanker voor meer slachtoffers dan verwacht, bij de vrouwen is dit vooral het geval voor borstkanker.

4 18 Evolutie van de ambulante drughulpverlening

Bron: Jeugdwerkbeleidsplan stad Roeselare 2002-2004

	aantal aanmeldingen	aantal begeleidingen	totaal uren consultatie
1997		41	200
1998	66	51	340
1999	105	97	521

4 19 Ambulante drughulpverlening naar geslacht (%)

Bron: Jeugdwerkbeleidsplan stad Roeselare 2002-2004

	1997	1998	1999
man	80	79	77
vrouw	20	21	23

4 20 Ambulante drughulpverlening naar leeftijd (%)

Bron: Jeugdwerkbeleidsplan stad Roeselare 2002-2004

	1997	1998	1999
-18	36	35	24
18-24	47	39	43
25+	17	25	33

4 21 Opsplitsing van de ambulante drughulpverlening naar leeftijd en gebruikt product (1999)

Bron: Jeugdwerkbeleidsplan stad Roeselare 2002-2004

leeftijd	opiaten	stimu- lantia	slaap- en kalmeer- middelen	hallucino- genen	cannabis	alcohol	onbekend
14-12	0	1	0	0	1	0	1
15-17	2	8	0	2	20	0	0
18-20	7	16	0	1	19	2	0
21-23	4	11	1	1	11	0	0
24-26	3	8	0	2	5	0	0
27-29	2	5	1	0	2	1	0
30+	6	7	2	0	4	1	0
totaal	24	56	4	6	62	4	1

Druggebruik

In het Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg in Roeselare wordt aan ambulante drughulpverlening gedaan. Hierbij richt men zich niet specifiek op jongeren. Voor de jaren 1997 tot en met 1999 zijn cijfers beschikbaar. Het gaat hier om personen die zich aanmeldden bij het centrum.

Zowel het aantal aanmeldingen als het aantal begeleidingen en het aantal uren consultatie zijn in die drie jaar fors toegenomen. Opvallend is dat in 1997 ruim driekwart van de cliëntèle bestond uit mannen. Sindsdien is dit aandeel licht gedaald.

Als we kijken naar de leeftijden valt op dat het aandeel van de –18-jarigen daalt, terwijl dat van de +25-jarigen toegenomen is. In 1999 hebben de +25-jarigen een groter aandeel dan de –18-jarigen, in 1997 was dit nog omgekeerd. De grootste groep wordt gevormd door de leeftijdscategorie 18 tot 24 jaar. Hun aandeel is wel gedaald. In 1999 behoorde 43% van de hulpbehoevenden tot deze leeftijdscategorie. Wel is het zo dat het hier grotendeels om 18 tot 20-jarigen gaat. Het zijn er bijna driemaal zoveel als de 21 tot 24-jarigen.

Wanneer gekeken wordt naar de producten die gebruikt worden, dan valt op dat er een aantal bijna niet voorkomen. Opvallend weinig voorkomend is het alcoholprobleem. Waarschijnlijk wenden mensen met een alcoholprobleem zich eerder tot andere instanties dan de ambulante drughulpverlening.

Cannabis en stimulantia zijn samen goed voor driekwart van de problemen. Het aantal cannabisproblemen is net iets groter dan het aantal problemen met stimulerende middelen. Tussen beide is er wel een verschil volgens de leeftijd van de probleemgebruikers. De mensen die geholpen worden wegens cannabisgebruik zijn jonger dan die die stimulerende middelen gebruiken. 20 van de 62 geholpen cannabisgebruikers waren 15 tot 17-jarigen, bij de stimulerende middelen waren dat er maar 8 van de 56.

De mensen met problemen met opiaten (o.a. heroïne) hadden een aandeel van 15,3% (24 geholpen personen). Opvallend is dat de verdeling over de leeftijdscategorieën nogal gelijkmatig is en dat dit probleem niet voorkomt onder de 15 jaar. Enkel de 18 tot 20-jarigen en de personen ouder dan 30 steken er enigszins boven uit.

- ▶ De geholpen druggebruikers in Roeselare zijn hoofdzakelijk mannen.
- ▶ De drugs die het meest gebruikt worden, zijn cannabis en stimulerende middelen.

5 Een leefbare stad?

Wat het wonen betreft, zien we het laatste decennium zowel in Vlaanderen als in de centrumsteden een stijging van de prijzen. In afnemende mate zien we stijgingen van de verkoopprijs van bouwgrond, kleine en middelgrote woningen, appartementen en ten slotte van grote woningen. Bouwgronden en grote woningen zijn duurder in de centrumsteden dan in Vlaanderen. De bouwgrondprijzen stegen trager in Roeselare dan in de centrumsteden en Vlaanderen. De prijs ligt in Roeselare ook lager. Appartementen zijn in Roeselare wel duurder dan in de centrumsteden, maar goedkoper dan in Vlaanderen. Voor kleine, middelgrote en grote woningen is Roeselare goedkoper dan Vlaanderen en de centrumsteden.

De inwoners van de centrumsteden zijn meestal minder tevreden over hun woonomgeving dan de doorsnee Vlaming. Dit geldt ook voor Roeselare. Roeselare scoort wel meestal goed op de tevredenheidsindices in vergelijking met de andere steden.

In Vlaanderen steeg het mediaaninkomen tot 19.130 euro in 2000. Ook in Roeselare steeg het mediaaninkomen. Dit bedroeg 19.310 euro in 2000 en is dus iets hoger dan in Vlaanderen. Ook de toename was er groter. Wat de inkomensverdeling betreft, groeit de groep met de hoogste inkomens (groter dan 24.789 euro) in Vlaanderen en Roeselare het sterkst aan. Deze groep is het grootst in 2000. De rijkere klassen wonen in Roeselare voornamelijk in de westelijke rand. Het interkwartiel verschil en de interkwartiele coëfficiënt namen in Roeselare en Vlaanderen toe, met andere woorden: de inkomensverschillen namen toe.

Het aantal leefloners is vanaf 1992 tot het einde van de jaren 90 gestegen in Vlaanderen, de centrumsteden en Roeselare. Vanaf 1999 werd er weer een daling ingezet in Vlaanderen en de centrumsteden. Roeselare behaalde al een maximum in 1997. Na een constante daling in de vier volgende jaren steeg het aantal er in 2002 opnieuw. Nog geen 2% van de leefloners uit de centrumsteden woont in Roeselare. Het aantal werkloze jongeren is globaal gezien gedaald in Vlaanderen, de centrumsteden en Roeselare. Na een systematische afname van het aantal werkloze jongeren steeg het aantal in Vlaanderen weer na 2001. In de centrumsteden begon de stijging al vanaf 2001. Het aantal werkloze jongeren nam in Roeselare sterker af dan in de centrumsteden.

Slechts 1,3% van de Roeselaarse jongeren zocht in 2000 hulp bij het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg. Er wenden zich meer jongens tot het Comité dan meisjes. De doorsnee jongen is ook iets jonger dan het doorsnee meisje. Het Jongeren Adviescentrum (JAC) krijgt het meest meldingen binnen omtrent verslavingen en seksuele problemen.

Gedurende het laatste decennium zien we een continue toename van het opgehaalde afval in Vlaanderen tot 2000, daarna blijft het stabiel. In Vlaanderen werd er in 2002 556 kg per inwoner opgehaald. Ook in de centrumsteden nam de hoeveelheid afval per persoon toe tot 2000, daarna daalde ze tot 520 kg per inwoner. In Roeselare nam de hoeveelheid afval continue toe t.o.v. 1991. De toename is er sterker dan in de 13 steden, maar minder sterk dan in Vlaanderen. In Roeselare wordt steeds meer afval selectief opgehaald en steeds minder niet-selectief.

Sinds 1998 is het aantal milieuklachten ongeveer constant gebleven rond de 350. De meest voorkomende klacht heeft te maken met de ophaling, gevolgd door sluikstorten.

Met het historisch erfgoed is het goed gesteld in Vlaanderen en de centrumsteden. Minstens een derde van het historisch erfgoed in Vlaanderen en de centrumsteden kreeg dit statuut in het laatste decennium. Algemeen zien we dat het beschermde erfgoed voornamelijk uit monumenten bestaat. Dat is ook zo in Roeselare. Roeselare heeft 1,3% van het cultureel erfgoed in de centrumsteden op zijn grondgebied.

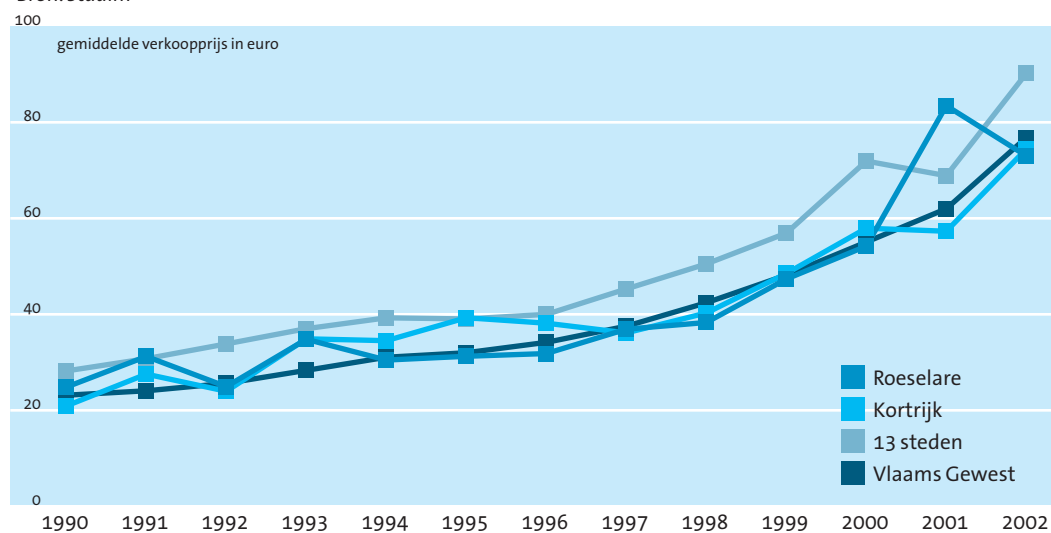
5 1 Evolutie van de gemiddelde verkoopprijs van een m² bouwgrond (in euro)

Bron: Stadim

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1990	24,84	20,92	28,21	23,15
1991	31,23	27,54	30,76	24,07
1992	24,94	23,97	33,84	25,63
1993	34,80	34,90	37,01	28,33
1994	30,47	34,51	39,27	31,06
1995	31,26	39,29	39,04	32,00
1996	31,83	38,15	39,99	34,16
1997	36,91	36,14	45,29	37,53
1998	38,30	40,28	50,50	42,41
1999	47,35	48,51	56,92	48,17
2000	54,21	57,94	71,93	55,06
2001	83,46	57,31	68,88	62,00
2002	73,01	74,44	90,20	76,82

5 2 Evolutie van de gemiddelde verkoopprijs van een m² bouwgrond (in euro)

Bron: Stadim

5 3 Evolutie van de gemiddelde verkoopprijs van een appartement (in euro)

Bron: Stadim

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1990	55.733	78.823	54.064	62.877
1991	70.466	77.204	58.044	63.815
1992	71.977	67.851	58.576	65.796
1993	63.043	73.210	60.021	67.959
1994	64.837	78.281	64.627	70.817
1995	69.976	88.084	66.823	74.584
1996	57.193	72.011	68.101	75.674
1997	78.169	79.895	68.697	77.009
1998	73.042	83.022	71.437	81.547
1999	85.817	80.570	75.670	85.604
2000	99.280	108.115	86.320	92.982
2001	95.311	110.682	89.136	97.082
2002	98.389	91.744	95.085	104.965

Wonen

Een leefbare stad is in de eerste plaats een stad waar het goed is om te leven. Een van de aspecten van leven is naast werken, ontspanning of cultuur, wonen. Je woonst dient natuurlijk betaalbaar te zijn. Naast je woonst zelf is ook de buurt van belang. Hoe tevreden de stedelijke bevolking is over zijn buurt wordt onder de loep genomen aan de hand van resultaten uit de socio-economische enquête 2001.

Verkoopprijs bouwgrond

De gemiddelde verkoopprijs van een m² bouwgrond is het laatste decennium sterk gestegen. Zo lag de verkoopprijs in Vlaanderen in 2002 232% hoger dan in 1990. In de centrumsteden is de prijs met 220% gestegen. Voor zowel Vlaanderen als de dertien steden versnelt de stijging jaar na jaar. De prijs voor de bouwgrond in de dertien steden is in 2002 hoger dan die in Vlaanderen. Zo betaal je in 2002 90,20 euro voor een vierkante meter bouwgrond in de steden en 76,82 euro in Vlaanderen. In 2001 was de bouwgrondprijs in de centrumsteden voor het eerst gedaald sinds 1990, maar een jaar later lag deze wel op zijn hoogste peil.

De gemiddelde verkoopprijs van een stukje bouwgrond steeg in Roeselare met 194%: van 24,84 euro in 1991 naar 73,01 euro in 2002. De prijsstijging in Roeselare was het sterkst in 2001. Deze stijging is echter wel toe te schrijven aan het kleine aantal m² dat in 2001 werd verkocht¹⁸. In 2002 daalde de prijs er opnieuw, in tegenstelling tot in Kortrijk, de centrumsteden en het Vlaamse Gewest.

- ▶ Bouwgrond is duurder in de centrumsteden dan in Vlaanderen. De gemiddelde verkoopprijs is het laatste decennium sterk gestegen. In Roeselare gebeurde dit in 2001 wel op zeer spectaculaire wijze. In 2002 werd daar echter opnieuw een daling vastgesteld.

Verkoopprijs woningen

Appartementen

De gemiddelde verkoopprijs van een appartement is in vergelijking met die van bouwgrond minder sterk gestegen. In Vlaanderen kost een appartement in 2002 een kleine 105.000 euro, of 67% meer dan in het begin van de jaren negentig. De appartementen in Vlaanderen zijn duurder dan die in de centrumsteden. In 2002 kostte een appartement in een van de centrumsteden gemiddeld iets meer dan 95.000 euro. De prijs is er sinds 1990 met 76% gestegen.

Algemeen kunnen we stellen dat in Roeselare de prijs voor een appartement is gestegen met 76%. Een appartement kostte er in 2002 98.389 euro, wat meer is dan gemiddeld in de dertien steden, maar iets minder dan in Vlaanderen. In 2002 zijn de appartementen er ook voor de eerste maal duurder dan in Kortrijk. Daar kenden de prijzen een zware terugval in 2002.

¹⁸ De gemiddelde verkoopprijs wordt bepaald door de verhouding van de omzet van de verkochte bouwgrond tot het aantal verkochte m² bouwgrond. Het aantal verkochte vierkante meters daalde in Roeselare van 299.373 in 2000 naar 163.175 in 2001.

5 4 Evolutie van de gemiddelde verkoopprijs van een kleine of middelgrote woning (in euro)

Bron: Stadim

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1990	44.209	42.362	44.371	47.777
1991	51.665	44.187	47.362	51.174
1992	55.518	48.337	52.539	55.769
1993	55.864	50.199	56.186	60.196
1994	60.706	56.059	60.897	64.607
1995	60.333	57.183	62.196	67.217
1996	63.358	57.559	65.274	69.307
1997	61.902	57.556	65.457	70.768
1998	69.160	61.951	69.465	74.879
1999	72.877	65.687	74.844	80.900
2000	76.977	68.267	80.355	84.772
2001	80.259	73.777	85.576	89.464
2002	86.367	78.663	94.121	97.536

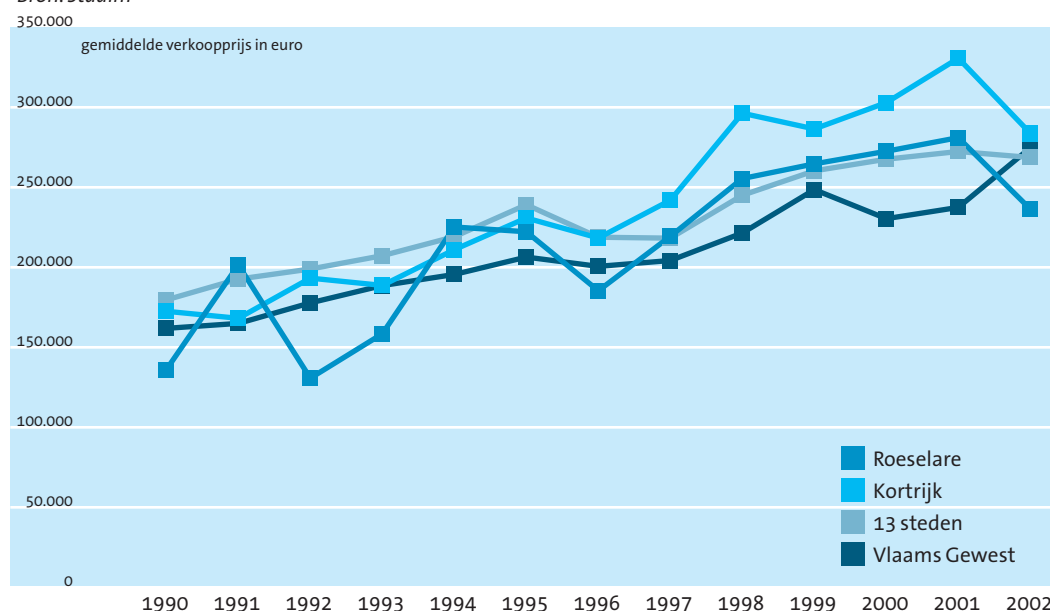
5 5 Evolutie van de gemiddelde verkoopprijs van een grote woning (in euro)

Bron: Stadim

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1990	136.052	172.526	179.654	161.865
1991	201.509	168.138	192.625	164.952
1992	130.715	193.248	198.943	177.779
1993	158.473	188.702	207.278	188.609
1994	225.222	211.046	219.146	195.548
1995	222.229	230.845	239.123	206.397
1996	185.353	218.329	218.807	200.605
1997	219.381	241.920	218.239	204.258
1998	255.492	296.320	245.040	221.469
1999	264.664	286.488	260.312	248.566
2000	272.553	302.945	267.582	230.418
2001	281.057	330.675	272.399	237.462
2002	236.398	283.798	268.659	274.703

5 6 Evolutie van de gemiddelde verkoopprijs van een grote woning (in euro)

Bron: Stadim

Kleine en middelgrote woningen

In Vlaanderen betaalde je in 2002 gemiddeld 97.536 euro voor een kleine of middelgrote woning, in de centrumsteden bedroeg de prijs gemiddeld 94.120 euro. De prijzen in Vlaanderen liggen 104% hoger dan in 1990, die in de dertien steden zijn met 112% gestegen. Het prijsverschil tussen Vlaanderen en de centrumsteden is nog iets groter geworden. Gemiddeld zijn de prijzen van kleine en middelgrote woningen in Vlaanderen en de centrumsteden lager dan die van appartementen.

De gemiddelde verkoopprijs van kleine en middelgrote woningen steeg bijna continu in Roeselare, enkel in 1997 was er een lichte prijsdaling die het jaar daarna echter ruimschoots gecompenseerd werd met een sterke stijging. De prijs blijft er wel lager dan in Vlaanderen en de centrumsteden. Roeselare is gedurende de ganse periode wel duurder dan Kortrijk. In 2002 betaalde je in Roeselare voor een kleine of middelgrote woning 86.366 euro, of 95% meer dan in 1990. Ondanks de grotere prijsstijging van kleine en middelgrote woningen blijft de prijs lager dan die voor een appartement in Roeselare.

Grote woningen

Grote woningen zijn net zoals bouwgrond duurder in de steden dan in Vlaanderen. In Vlaanderen kostte een grote woning gedurende het laatste decennium gemiddeld 208.664 euro, in de centrumsteden was dit 229.831 euro. Evenals bij appartementen en kleine en middelgrote woningen zijn de prijzen voor grote woningen de laatste 10 jaar de hoogte in geschoten. In 2002 betaalde je in Vlaanderen 70% meer dan in 1990, in de centrumsteden was dit 49% meer. Opvallend is wel dat de prijs in 2002 gedaald is in de dertien steden.

In Roeselare waren grote woningen in 2002 goedkoper dan in Vlaanderen en de centrumsteden. Dit kwam door een prijsdaling in 2002. Tot 1996 schommelde de prijs zeer sterk in Roeselare. Vanaf 1996 is hij constant gestegen. Op elf jaar tijd nam hij toe met 74%. In 2002 betaalde je 236.398 euro voor een grote woning. In Kortrijk was dat 283.798 euro. Ook in Kortrijk is de prijs in 2002 gedaald.

- ▶ Appartementen zijn in Vlaanderen, de centrumsteden en Roeselare met de jaren duurder geworden dan kleine en middelgrote woningen.
- ▶ Ook grote woningen zijn duurder in de centrumsteden dan in Vlaanderen, behalve in 2002. Dan zijn de prijzen voor een grote woning in de centrumsteden, in tegenstelling tot in Vlaanderen, gedaald. Ook in Roeselare is dit het geval.

5 7 Tevredenheidsindex over buurtkarakteristieken en rang binnen de dertien steden (2001)

Bron: NIS

	uitzicht gebouwen		netheid		luchtkwaliteit		rust	
	index	rang	index	rang	index	rang	index	rang
Roeselare	123,1	4	128,8	4	108,6	7	112,3	3
Kortrijk	121,5	6	124,0	5	112,0	6	105,4	6
Vlaams Gewest	128,0		131,0		118,4		113,3	

Kwaliteit van de buurt

Om de kwaliteit van de buurt te meten, werd gepeild naar de tevredenheid van de mensen over het uitzicht van de gebouwen, de netheid, de luchtkwaliteit en de rust in hun buurt. De cijfers zijn afkomstig van de socio-economische enquête van 2001. Er werd enkel rekening gehouden met de huishoudens die de betreffende vragen effectief ingevuld hebben. Telkens wordt een tevredenheidsindex gegeven. Een tevredenheidsindex gelijk aan honderd betekent dat er evenveel mensen tevreden zijn over dat aspect als er zijn die ontevreden zijn. Een index hoger dan honderd betekent dat een meerderheid tevreden is. Omdat een cijfer voor de dertien steden ontbreekt en om ze toch met elkaar te kunnen vergelijken, werd een rang ingevoerd voor iedere indicator voor de dertien steden.

Het Vlaamse Gewest scoort op alle aspecten beter dan de meeste steden. Ten opzichte van Roeselare en ook ten opzichte van Kortrijk scoort Vlaanderen voor alle onderzochte buurtkenmerken beter.

In Roeselare is men het meest tevreden over de netheid van de stad. Deze index bedraagt 128,8. Hiermee haalt Roeselare een vierde plaats binnen de centrumsteden, dit is beter dan de zesde plaats van Kortrijk. Ook over het uitzicht van de gebouwen zijn de Roeselarenaren de op drie na meest tevredenen van de stadsbevolking. De beste plaats haalt Roeselare als het over rust gaat. In maar twee steden is men meer tevreden over de rust in de buurt. Met een index van 112,3 benadert Roeselare zelfs de 113,3 van het Vlaamse Gewest. Het minst tevreden is de Roeselaarse bevolking over de luchtkwaliteit, voor dit aspect staat ze dan ook maar op een zevende plaats binnen de steden en doet Kortrijk met een zesde plaats beter. Dit is het enige aspect waarvoor Kortrijk beter scoort dan Roeselare.

- ▶ Roeselarenaren zijn meer dan vele andere stadsbewoners in Vlaanderen tevreden, al zijn ze wel minder tevreden dan de doorsnee Vlaming.

5 8 Evolutie van het totale aantal aangiften

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1991	21.828	32.040	647.784	2.412.463
1992	21.875	31.990	644.844	2.402.741
1993	21.927	31.946	644.491	2.418.806
1994	21.548	31.787	639.734	2.416.327
1995	22.661	32.859	674.064	2.543.445
1996	22.910	34.070	680.557	2.597.836
1997	23.519	34.424	699.339	2.652.404
1998	23.893	34.855	711.331	2.705.386
1999	24.179	35.177	737.830	2.770.243
2000	24.799	35.236	758.166	2.844.990

5 9 Evolutie van het mediaaninkomen (in 1.000 euro)

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	Vlaams Gewest
1991	15,61	15,56	15,95
1992	16,77	16,62	17,18
1993	17,21	17,11	17,64
1994	17,89	17,52	18,08
1995	17,76	17,51	17,98
1996	18,03	17,36	18,10
1997	18,26	17,60	18,31
1998	18,61	18,00	18,63
1999	19,01	18,28	18,86
2000	19,31	18,74	19,13

Inkomen

Na de prijzen op de woningmarkt te hebben besproken, kunnen we deze vergelijken met het inkomen van de stadsbewoners. Het inkomen wordt besproken aan de hand van het mediaaninkomen. Het is ook belangrijk om de inkomensverdeling en de spreidingsmaten te kennen in de stad. Deze duiden op de kloof tussen de rijkere en de armere bewoners. Hoe is het bv. gesteld met de laagste inkomensgroepen zoals de leefloners en de werkloze jongeren? Alle inkomensgroepen dienen immers aan hun trekken te komen.

Globaal gezien stijgt het aantal aangiften in Vlaanderen met 17,9% t.o.v. 1991, zij het niet constant. Roeselare kent, op 1994 na, een constante stijging. De centrumsteden en Kortrijk zien het aantal aangiften tot 1994 dalen, daarna begint net zoals in Vlaanderen een periode van stijging. Roeselare heeft een aandeel van 3,3% van het totale aantal aangiften in de centrumsteden.

Mediaaninkomen

Het mediaaninkomen is het inkomen (per aangifte) van de middelste waarneming bij rangschikking volgens toenemend of afnemend inkomen. Deze waarde ligt meestal iets lager dan die van het gemiddelde inkomen. Deze beschrijvende maat wordt immers sterk beïnvloed door de extreem hoge of lage inkomens¹⁹.

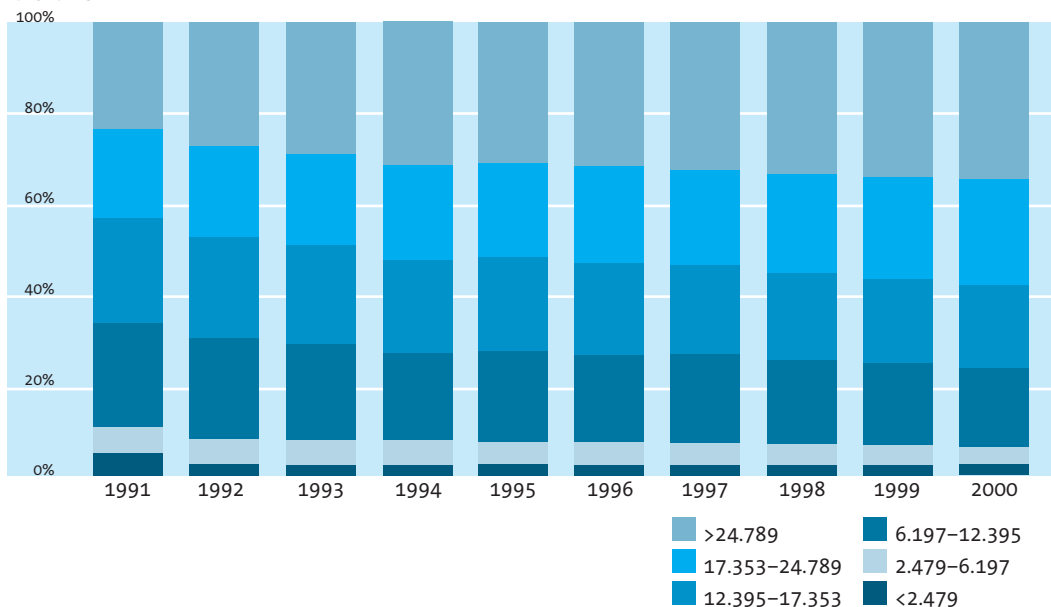
Het mediaaninkomen in Vlaanderen steeg sinds 1991 met 19,9%. De stijging was continu. Ook in Roeselare steeg het mediaaninkomen, zelfs nog sterker dan in Vlaanderen (+23,7%). In 2000 is het mediaaninkomen in Roeselare (±19.310 euro) hoger dan in Vlaanderen (±19.130 euro) en Kortrijk (±18.740 euro). Tot 1998 lag het mediaaninkomen in Roeselare nog lager dan in Vlaanderen.

- ▶ Het mediaaninkomen stijgt zowel in Vlaanderen als in Roeselare en Kortrijk, maar in Roeselare gebeurt dat het sterkst.
- ▶ Roeselare heeft een hoger mediaaninkomen dan Vlaanderen, dit is echter nog maar zo sedert 1998.

¹⁹ In Vlaanderen zijn het de extreem hoge inkomens die de scheefheid naar rechts doen overhellen.

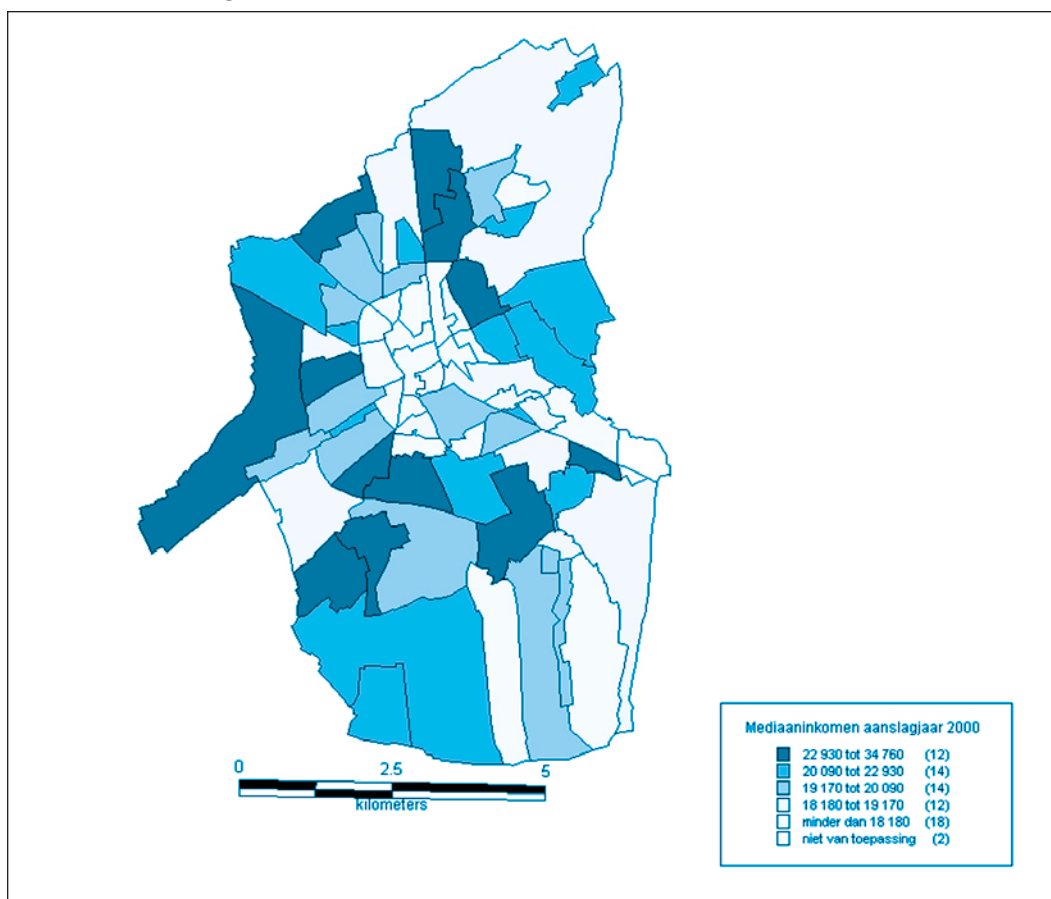
5 10 Aandeel van de inkomensklassen in Roeselare (in euro)

Bron: NIS

5 11 Mediaaninkomen per statistische sector in Roeselare (in euro)

Bron: NIS, APS-bewerking

Inkomensverdeling

De inkomens (per aangifte) worden onderverdeeld in zes klassen: van <2.479 euro tot >24.789 euro. Per groep wordt dan bekeken wat het aandeel ervan is in het totale aantal aangiften. Op die manier trachten we de inkomensverdeling te schetsen. We moeten wel bedacht zijn op het feit dat met geldontwaarding geen rekening is gehouden.

Van het totale aantal aangiften in Roeselare in 1991 (21.828) behoort 11% tot de twee laagste en 43% tot de twee hoogste inkomensklassen. De grootste groep (46%) in 1991 is de middenklasse. In 2000 behoort uiteindelijk 7% tot de twee laagste klassen. De middenklasse behaalt nog maar 35%, waardoor het grootste aandeel nu toekomt aan de twee hoogste inkomensgroepen (58%).

Bekijken we de zes groepen afzonderlijk, dan is de hoogste inkomensklasse de groep met de meeste aangiften (5.186), de tweede grootste groep is die tot 12.395 euro (5.002 aangiften). Gedurende de jaren nam het aantal aangiften in de vier laagste inkomensgroepen af. Het zijn vooral de twee hoogste inkomensgroepen die toenemen. Dit met 38% voor de tweede hoogste en met 67% voor de groep met de hoogste inkomens. Bij de laagste inkomensgroep zien we een wisselend aantal doorheen de jaren, met een maximum in 2000.

Onder inkomensverdeling kan ook een geografische spreiding begrepen worden. We gaan het mediaaninkomen per statistische sector²⁰ in Roeselare na. De meesten met een hoog inkomen blijven in de rand van de westelijke helft van Roeselare te wonen. Het centrum van de stad wordt heel duidelijk bevolkt door mensen met een laag inkomen.

²⁰ Twee sectoren hebben geen mediaaninkomen. Dit is industriezone, hier woont niemand.

- ▶ In Roeselare stijgt het aandeel van de hoogste inkomensklassen, ten nadele van de middenklasse en de laagste inkomens.
- ▶ Het aantal aangiften van de laagste inkomens schommelt en ligt in 2000 het hoogst voor de periode na 1991. Dit is wel nog steeds heel wat lager dan in 1991.

5 12 Evolutie van het interkwartiel verschil (in euro)

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	Vlaams Gewest
1991	13.788	14.140	13.976
1992	14.978	15.355	15.260
1993	15.503	15.761	15.783
1994	16.430	16.542	16.527
1995	16.416	16.460	16.507
1996	16.738	16.530	16.706
1997	17.263	16.996	17.157
1998	17.675	17.571	17.536
1999	18.089	17.541	17.965
2000	18.223	17.508	17.956

5 13 Evolutie van de interkwartiele coëfficiënt

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	Vlaams Gewest
1991	88,3	90,9	87,6
1992	89,3	92,4	88,8
1993	90,1	92,1	89,5
1994	91,9	94,4	91,4
1995	92,4	94,0	91,8
1996	92,8	95,2	92,3
1997	94,5	96,6	93,7
1998	94,9	97,6	94,1
1999	95,1	95,9	95,3
2000	94,4	93,4	93,9

Spreidingsmaten

Interkwartiel verschil

Deze maat geeft de inkomensspreiding rond de mediaan weer. Van de aangiften die 50% (25%+ en 25%-) rond de mediaan beslaan, gaan we het verschil na tussen het hoogste en het laagste inkomen. Hoe kleiner het verschil, hoe dichter de inkomens de mediaan benaderen.

Het interkwartiel verschil is in Vlaanderen, op de jaren 1995 en 2000 na, continu gestegen. Het groter worden van deze maat houdt in dat er een groter verschil tussen hogere en lagere inkomens of een groter wordende ongelijkheid ontstaat in Vlaanderen. Het interkwartiel verschil nam met 28,5% toe van 13.976 euro in 1991 tot 17.956 euro in 1999. Het mediaaninkomen nam in die tijd toe met 17,0%.

Ook in Roeselare nam het interkwartiel verschil toe met 32,1%. In 1991 was het interkwartiel verschil in Roeselare nog kleiner dan in Vlaanderen en Kortrijk. In 2000 is het het grootst in Roeselare (18.223).

- ▶ Het interkwartiel verschil neemt toe in Vlaanderen en Roeselare.
- ▶ De stijging is echter veel groter in Roeselare dan in Vlaanderen en in Kortrijk waardoor het interkwartiel verschil in 2000, in tegenstelling tot in 1991, het grootst is in Roeselare.

Interkwartiele coëfficiënt

Dit is de verhouding tussen het interkwartiel verschil en het mediaaninkomen. Bij een waarde van 100 is het verschil tussen de 25% hoogste en de 25% laagste inkomens gelijk aan de mediaan. Deze maat brengt het mediaaninkomen mee in rekening, waardoor we met zekerheid kunnen zeggen of de inkomensverschillen al dan niet groter worden.

Over de hele lijn tot en met 1999 zien we in Vlaanderen een stijgende interkwartiele coëfficiënt. Hij nam toe van 87,6 in 1991 tot 95,3 in 1999. In 2000 daalde hij opnieuw tot 93,9. Dit cijfer is nog steeds heel wat hoger dan de coëfficiënt van 1991.

Roeselare volgt de trend van Vlaanderen, met eveneens de daling in 2000. De daling van de coëfficiënt is er minder sterk dan in Kortrijk en Vlaanderen. Waar Roeselare in 1999 nog de laagste interkwartiele coëfficiënt had van de drie, was die in 2000 het hoogst.

- ▶ De ongelijkheid blijft met de jaren stijgen in Vlaanderen en Roeselare.

5 14 Evolutie van het aantal leefloontrekkers (op 01/01)

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1991	131	416	12.527	21.900
1992	164	446	12.065	21.643
1993	171	457	12.218	22.109
1994	202	535	13.652	24.592
1995	225	619	14.995	26.799
1996	236	692	15.667	28.060
1997	248	697	16.120	29.217
1998	218	685	16.464	29.487
1999	223	662	16.488	29.394
2000	198	665	15.598	27.659
2001	160	526	12.737	23.538
2002	206	483	11.329	21.348

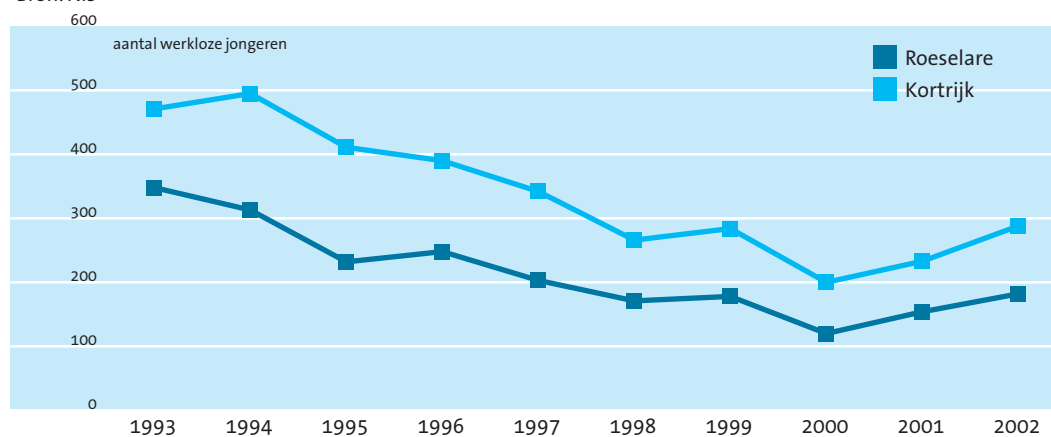
5 15 Evolutie van het aantal werkloze jongeren <25 jaar (op 30/06)

Bron: NIS

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1993	348	471	13.272	39.579
1994	313	495	13.739	40.749
1995	232	411	11.331	34.021
1996	248	390	11.425	33.635
1997	203	342	11.190	32.072
1998	171	266	9.455	25.997
1999	178	284	8.752	23.824
2000	120	200	7.059	18.309
2001	154	233	7.227	17.929
2002	182	288	8.670	22.680

5 16 Grafiek van de evolutie van het aantal werkloze jongeren <25 jaar in Kortrijk en Roeselare (op 30/06)

Bron: NIS

Leefloners (bestaansminimumtrekkers)

Het bestaansminimum dat in 2002 leefloon is geworden, is een sociale uitkering die een minimuminkomen waarborgt aan personen met weinig of geen bestaansmiddelen. Het bedrag is afhankelijk van de categorie waartoe de leefloner behoort (samenwonend, alleenstaand, alleenstaand met kinderen of samenwonende echtgenoten)²¹. Het gaat hier om het aantal dossiers waaronder nog partners en kinderen kunnen ten laste staan.

²¹ In 1991 varieerde dit van 297,5 tot 595 euro. In 2003 schommelde dit bedrag tussen 366,8 en 733,6 euro.

Het aantal leefloners is in Vlaanderen continu gestegen van 21.643 in 1992 tot 29.487 in 1998. Daarna is dit aantal op vier jaar tijd gedaald met 27,6% tot 21.348 leefloners in 2002. De sterkste afname deed zich voor in 2001. De centrumsteden behaalden een hoogtepunt in 1999 met 16.488 leefloontrekkers. Dit aantal is tot 2002 ook fors gedaald met 31,3%. 53% van de bestaansminimumtrekkers leefde in 2002 in één van de dertien steden. De scherpe daling in 2001 heeft te maken met de economische groei. In dat jaar zijn er ook minder werklozen.

Het aantal leefloners steeg ook in Roeselare, tot 206 in 2002. Dit zijn er 57,2% meer dan in 1991. In 1997 had Roeselare een maximum aantal bestaansminimumtrekkers. Het aantal daalde tot 160 in 2001 en in 2002 was het opnieuw gestegen. Nog geen twee procent van de leefloners in de centrumsteden woont in Roeselare.

- ▶ In Vlaanderen is het aantal leefloners gestegen tot in 1998 en later fors gedaald, voornamelijk in 2001. Het aantal bestaansminimumtrekkers lag in 2002 lager dan in 1991. Ook in de centrumsteden bereikte het aantal, voor de beschouwde periode, een minimum in 2002.
- ▶ In Roeselare doet zich een zelfde trend voor: een stijging tot 1997, gevolgd door een daling. In 2002 was er wel opnieuw een stijging, in tegenstelling tot in Kortrijk, de 13 steden en Vlaanderen.

Werkloze jongeren

Met werkloze jongeren bedoelen we de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen jonger dan 25 jaar.

We zien dat, na het hoogtepunt in 1994, het aantal werkloze jongeren in Vlaanderen daalde. Desondanks krijgen we toch weer een toename in 2002. In tien jaar tijd daalde het aantal werkloze jongeren van 39.579 naar 22.680, een daling van 43%. Ook in de centrumsteden nam het aantal werkloze jongeren af met 34,7%. We zien daar wel weer een stijging vanaf 2001.

Het aantal werkloze jongeren in Roeselare is gedaald met 47,7%, van 348 in 1993 tot 182 in 2002. Het jaar 2000 was het beste jaar met slechts 120 werkloze jongeren. Roeselare doet het procentueel beter dan de centrumsteden.

- ▶ In Vlaanderen is, na een grote systematische afname, het aantal werkloze jongeren in 2002 opnieuw gestegen.
- ▶ Ook in de centrumsteden is het aantal werkloze jongeren gedaald, maar al vanaf 2001 steeg dit aantal weer.
- ▶ Het aantal werkloze jongeren nam in verhouding sterker af in Roeselare dan in de centrumsteden.

5 17 Aantal door het CBJ geholpen Roeselaarse jongeren in 2000

Bron: Jeugdwerkbeleidsplan 2002 – 2004 Stad Roeselare

leeftijd	jongens	meisjes	totaal
0-12	61	51	112
13	6	6	12
14	5	2	7
15	11	6	17
16	7	9	16
17	8	8	16
18	5	8	13
19-25	6	3	9
totaal	109	93	202

5 18 Aard van de aanmeldingen bij het Jongeren Adviescentrum in Roeselare

Bron: Jeugdwerkbeleidsplan 2002 – 2004 Stad Roeselare

aanmeldingsvraag	aantal
gezondheid	2
huisvesting	9
werk	7
financiën	10
partnerproblemen	3
ouder-kindrelatie	11
seksualiteit	10
geboorteregeling	5
ongewenste zwangerschap	4
jongerenrechten	2
schoolproblemen	8
verslaving	12
psychische problemen	10
politieeel	6
andere	37
totaal	136

Jongeren en problemen

Een ander aspect van een leefbare stad zijn problemen van jongeren. Deze jongeren kunnen vaak terecht bij verschillende instanties. In Roeselare houden zowel het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg (CBJ) als het Jongeren Adviescentrum (JAC) cijfers bij omtrent dit thema.

In 2000 gingen er 202 jongeren hulp zoeken bij het CBJ. Dit is slechts 1,25% van de jongerenbevolking van de stad. De jongens vormen de grootste groep hulpzoekenden, namelijk 54%. Binnen de leeftijdscategorieën vormen de kinderen tot twaalf jaar de grootste groep. Bij de twaalf tot achttienjarigen valt er een verschil op te merken tussen jongens en meisjes. De jongens zoeken op een iets lagere leeftijd hulp dan de meisjes. Bij de jongens vormen de vijftienjarigen de grootste groep terwijl dit bij de meisjes de zestienjarigen zijn.

Het Jongeren Adviescentrum van Roeselare kreeg in 2000 136 meldingen. De grootste groep meldingen waren problemen met verslavingen (12). Andere belangrijke problemen waren ouder-kindrelatie, financiële, psychische en seksuele problemen. Men dient er echter rekening mee te houden dat ongewenste zwangerschappen niet bij deze laatste geteld worden. Als dit wel zou gebeuren, dan zouden seksuele problemen de grootste groep van meldingen bij het JAC vormen.

- ▶ Slechts 1,25% van de Roeselaarse jongerenbevolking zocht in 2000 hulp bij het CBJ.
- ▶ Bij het JAC vormen verslavingen de grootste problematiek en ook seksuele problemen komen veel voor.

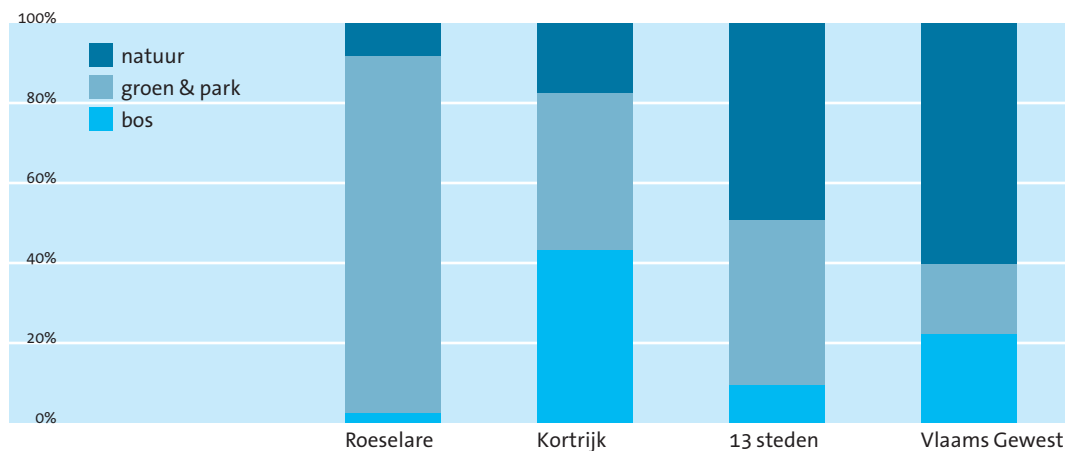
5 19 Oppervlakte gewenste groene ruimte (in ha)

Bron: AROHM

		Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
natuur	1999	7	112	8.847	115.568
	2000	7	112	8.887	117.751
groen & park	1999	77	261	7.541	35.111
	2000	75	255	7.469	34.571
bos	1999	2	279	1.614	43.377
	2000	2	280	1.733	43.431
totaal	1999	86	652	18.002	194.056
	2000	85	646	18.089	195.753

5 20 Verdeling van de groene ruimte in 2000

Bron: AROHM

5 21 Oppervlakte recreatieve ruimte (in ha)

Bron: AROHM

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1999	2	71	2.636	17.944
2000	2	71	2.549	15.087

5 22 Oppervlakte groene ruimte (in ha) en aantal bomen in Roeselare

Bron: Jaarverslagen Stad Roeselare

	groene ruimte	aantal bomen
1995	94	15.572
1997	105	15.820
1999	106	16.744
2001	100	16.150

Milieu

Groene ruimte en recreatief groen

Tot de groene ruimte behoren natuur, groen & park en bos. Elk van deze items kan nog eens opgedeeld worden. Zo behoren natuurgebied (met of zonder wetenschappelijke waarde) en bijzonder natuurgebied tot het item natuur. Bos kan opgedeeld worden in bosgebied met of zonder ecologisch belang en uitbreidingsgebied voor bos. Tot groen & park rekenen we niet enkel groengebieden en parkgebieden, maar ook koppelingsgebieden, bufferzones en speelbossen en -weiden. Tot recreatief groen rekenen we alle dag- en verblijfsrecreatiegebieden, gebieden voor jeugdcamping en (toeristische) recreatieparken, golfterreinen en reservegebieden voor recreatie. Binnen deze monografie beperken we ons tot de hoofdingeling.

De cijfers voor 1999 en 2000 werden berekend door een doorsnede te maken van het gewestplan met de gemeentegrenzen. Op die manier worden alle verschillende items (die vermeld staan op het gewestplan) op het grondgebied van de gemeente berekend. We moeten er wel bij vermelden dat het hier niet over de eigenlijke groene en recreatieve ruimte gaat, maar wel over de gewenste ruimte. Daar staat het gewestplan immers voor. De cijfers kunnen sterk verschillen van de werkelijke groene en recreatieve ruimte.

Vlaanderen heeft in 2000 in totaal 195.753 ha groen, dit is ongeveer 1.700 ha meer dan het jaar voordien. De grootste oppervlakte hiervan wordt ingenomen door natuur (117.751 ha of 60%). Bos neemt 22% in beslag en de overige 18% zijn groen & parkgebieden. De oppervlakte natuur en bos is t.o.v. 1999 toegenomen, die van groen & park is gedaald. Dit geldt ook voor de centrumsteden. De verdeling is er echter anders: 49% natuur, 41% groen & park en 10% bos. De centrumsteden hebben in totaal in 2000 18.089 ha groen, wat ongeveer 9% uitmaakt van het totale groen in Vlaanderen.

Roeselare heeft volgens het gewestplan in 2000 een gewenste groene ruimte van 84,5 ha. In tegenstelling tot in Vlaanderen is het aantal ha er gedaald. Het aandeel van de totale oppervlakte groen van Roeselare in het geheel van de centrumsteden is 0,5%. In vergelijking met andere steden heeft Roeselare zeer weinig groen. Van de totale oppervlakte groene ruimte in Roeselare is, volgens het gewestplan, het grootste deel groen & park (89%), 8% natuur en 3% bos.

De oppervlakte recreatief groen is in 2000 even groot gebleven in Roeselare en bedraagt 2,1 ha. In de centrumsteden en Vlaanderen is die oppervlakte t.o.v. 1999 gedaald.

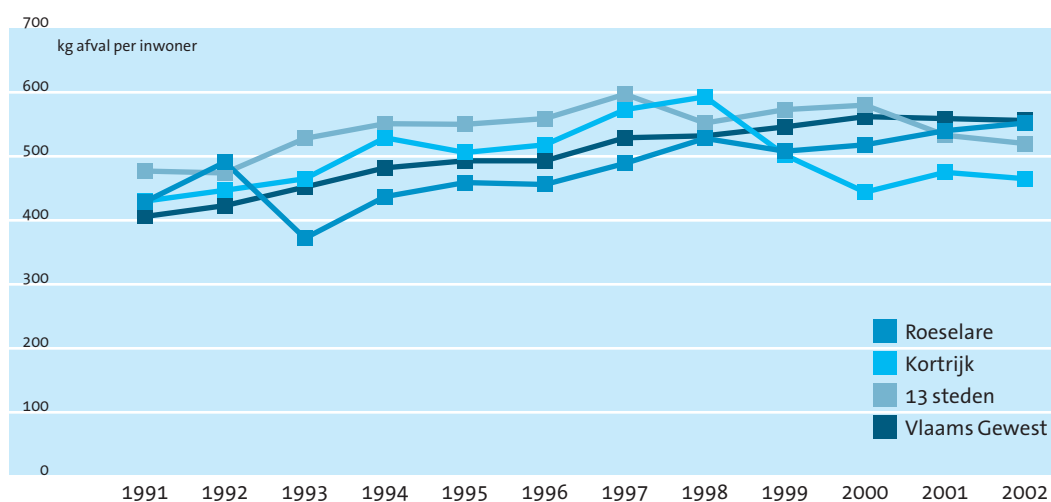
Sedert 1995 houdt de groendienst van de stad Roeselare ook een inventaris bij van het werkelijke groen in de stad. De oppervlakte groen in de stad lag in 2001 meer dan 10 ha lager dan in 1995 en 20 ha lager dan in 1999. Wat betreft het aantal bomen in Roeselare kan een gelijkaardige evolutie vastgesteld worden. In 1999 zijn het meest bomen geteld, namelijk 16.744.

- ▶ In Vlaanderen bestaat het grootste deel (60%) van de groene ruimte uit natuur. Hetzelfde geldt voor de centrumsteden, maar het aandeel is er wel lager, 49%.
- ▶ In Roeselare wordt slechts 8% van de groene ruimte ingenomen door natuur. Groen en park daarentegen nemen 89% voor hun rekening.

5 23 Evolutie van de totale hoeveelheid ingezameld afval (kg/inwoner)

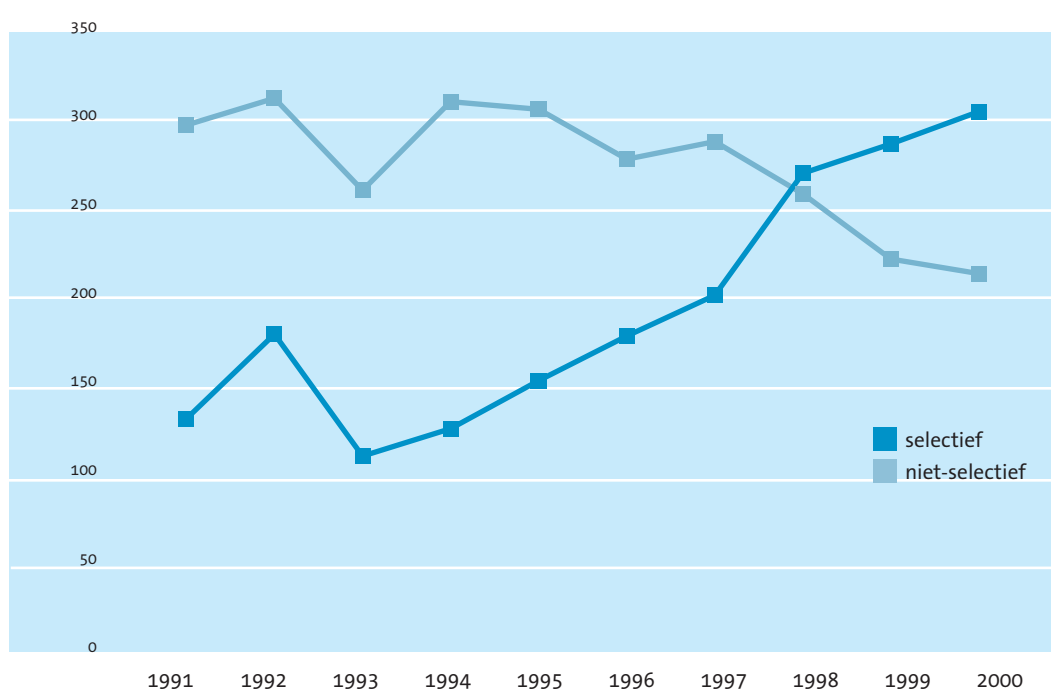
Bron: OVAM

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1991	429	430	477	406
1992	491	447	474	423
1993	372	465	528	452
1994	437	529	551	482
1995	459	506	550	493
1996	456	518	559	493
1997	489	573	597	529
1998	528	593	552	532
1999	508	502	573	546
2000	518	444	580	562
2001	540	475	533	559
2002	552	465	520	556

5 24 Evolutie van de hoeveelheid selectief en niet-selectief ingezameld afval in Roeselare

Bron: OVAM

Afval

Het huishoudelijke afval kan ingedeeld worden in twee groepen, nl. het selectief en het niet-selectief ingezamelde afval. De eerste groep omvat glas, papier & karton, kunststoffen, metalen, GFT (groen-, fruit- en tuinafval), bouw- en sloopaafval, houtafval, kringloopvuil, tot en met klein gevaarlijk afval (KGA). Tot het niet-selectief opgehaalde afval behoort het algemene huisvuil, het grofvuil en het gemeentevuil (straatvuil, veegvuil, marktafval, opruiming van sluikstorten, zwerfvuil e.d.). Deze huishoudelijke afvalstoffen worden via de gemeenten ingezameld.

De tabel geeft de evolutie weer van de totale hoeveelheid (selectief en niet-selectief) ingezameld huishoudelijk afval van 1991 tot 2002 in kg per inwoner voor Roeselare, Kortrijk, de 13 centrumsteden en Vlaanderen.

In 2002 werd er 556 kg afval per inwoner ingezameld in Vlaanderen. We zien tot 2000 een toename van de hoeveelheid ingezameld afval, daarna blijft het gewicht ongeveer constant. In het recentste jaar werd er 37% meer huishoudelijk afval ingezameld dan in 1991. Tot 2000 geldt hetzelfde voor de centrumsteden, daarna daalde het gewicht er sterk, met 10% in twee jaar tijd. Er wordt tegenwoordig minder afval ingezameld per persoon dan in Vlaanderen, in 2002 werd er in de steden 520 kg per inwoner opgehaald.

De hoeveelheid ingezameld huishoudelijk afval per persoon stijgt in Roeselare van 429 kg tot 552 kg. De toename in Roeselare (29%) is echter minder groot dan gemiddeld in Vlaanderen, maar groter dan in de dertien steden. De stijging is bijna continu gebeurd. In tegenstelling tot in Vlaanderen en de centrumsteden is het gewicht de laatste twee jaar nog blijven toenemen. De Roeselarenaren produceren ongeveer evenveel afval als de doorsnee Vlaming. In Kortrijk haalde men in 2002 465 kg per inwoner op, wat minder is dan in Roeselare.

Op de grafiek kan men ook de evolutie zien van de hoeveelheid selectief en niet-selectief afval te Roeselare. De hoeveelheid selectief ingezameld afval stijgt bijna onafgebroken. De toename gebeurde geleidelijk, enkel in 1998 was ze iets sterker. De hoeveelheid niet-selectief ingezameld afval schommelde tot 1997, daarna begon het gewicht ervan af te nemen. De hoeveelheid selectief afval nam wel meer toe dan dat de hoeveelheid niet-selectief verminderde. In 1998 werd er ongeveer evenveel afval selectief als niet-selectief opgehaald. Vanaf 1999 wordt er door de Roeselarenaren meer gesorteerd dan niet gesorteerd.

- ▶ De totale hoeveelheid ingezameld afval is globaal gestegen in Roeselare, de centrumsteden en Vlaanderen.
- ▶ De Roeselarenaren produceren gemiddeld minder afval dan de mensen uit de centrumsteden en Vlaanderen.
- ▶ Sinds 1999 wordt in Roeselare meer afval selectief dan niet-selectief opgehaald.

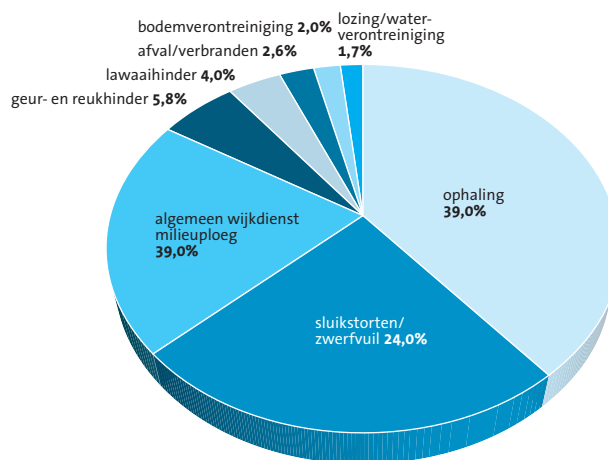
5 25 Evolutie van de milieuklachten ingediend bij de stad

Bron: Jaarverslagen Stad Roeselare

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ophaling	0	0	117	199	189	126	135
sluikstorten / zwerfvuil	4	10	64	119	126	100	83
algemeen wijkdienst milieuploeg	0	0	0	0	0	41	72
geur- en reukhinder	21	16	17	14	19	24	20
lawaaihinder	14	15	10	7	16	16	14
afval / verbranden	9	13	5	5	11	10	9
bodemverontreiniging	0	0	3	0	4	1	7
lozing / waterverontreiniging	9	11	3	1	0	13	6
andere	19	17	7	6	11	0	0
totaal	76	82	226	351	376	331	346

5 26 Aandelen van de milieuklachten in 2002

Bron: Jaarverslagen stad Roeselare

Milieuklachten

In 1996 werd door de stad Roeselare een meldpunt voor milieuklachten opgericht. In de hier-naast opgenomen tabel zijn de klachten omtrent ophaling niet opgesplitst.

In 1996 bedroeg het aantal gemelde klachten 76. Waarschijnlijk was de dienst toen nog niet zo goed bekend. Sinds 1999 blijft het aantal klachten ongeveer constant rond de 350 schommelen.

In 1996 was de belangrijkste klacht nog geur- en reukhinder. De belangrijkste klacht (39,0%) van de Roeselarenaren in 2002 daarentegen heeft te maken met de ophaling. Dit was reeds in 1998 het belangrijkste probleem. Ook sluikestorten wordt dikwijls gemeld. In 2002 werden hiervan 83 meldingen gemaakt, dit zijn er 17 minder dan het jaar voordien. Sluikstorting is goed voor 24,0% van alle milieuklachten in 2002.

Bij de minder voorkomende klachten valt vooral de bodemverontreiniging op. Tot 2002 was het aantal klachten daarover eigenlijk verwaarloosbaar, in 1998 waren er drie en in 2001 een. In 2002 waren er plots wel zeven klachten.

- ▶ De meest voorkomende klacht in Roeselare heeft te maken met de ophaling, gevolgd door sluikestorten.

5 27 Overzicht van het culturele erfgoed (laatste telling 13/06/2003)

Bron: AROHM, afdeling Monumenten en Landschappen

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
Beschermde monumenten	41	131	3.112	7.988
Beschermde landschappen	2	5	109	288
Beschermde stadsgezichten	1	4	157	996
Beschermde dorpsgezichten	0	4	73	764
Roerend patrimonium	0	0	3	7
Totaal	44	144	3.454	10.043

5 28 Evolutie van het bijkomende culturele erfgoed

Bron: AROHM, afdeling Monumenten en Landschappen

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1990	0	0	59	85
1991	0	0	95	193
1992	0	2	14	131
1993	0	0	41	270
1994	0	4	116	424
1995	0	1	148	582
1996	0	15	192	341
1997	0	0	102	364
1998	8	2	83	259
1999	1	5	66	263
2000	1	0	34	212
2001	4	2	62	409
2002	18	1	282	755
2003*	2	68	108	285

*2003 is maar geteld tot 13/06/2003

Cultureel erfgoed

Onder cultureel erfgoed verstaan we beschermde dorps- en stadsgezichten, landschappen, roerend erfgoed en monumenten. De gegevens zijn afkomstig van het departement Leefmilieu en Infrastructuur, afdeling Monumenten en Landschappen en dateren van 13 juni 2003. Voor recentere ontwikkelingen verwijzen we naar de elektronisch te raadplegen databank²².

²² www.monument.vlaanderen.be

In Vlaanderen zijn er midden 2003 10.043 eenheden beschermd cultureel erfgoed. Het grootste gedeelte hiervan (79,5%) zijn beschermde monumenten. De centrumsteden tellen 3.454 beschermde eenheden, dit is 34,4% van het totaal in Vlaanderen. Ook hier bestaat het grootste deel, 90%, uit beschermde monumenten.

Midden 2003 telde Roeselare 44 eenheden cultureel erfgoed. Dit is 1,3% van het totale culturele erfgoed in de centrumsteden. Van deze 44 goederen zijn er 41 beschermd monument. De stad telt op dat moment nog 2 beschermde landschappen en 1 beschermd stadsgezicht. Sedert 1998 zijn er 34 eenheden cultureel erfgoed bijgekomen. Iets meer dan de helft daarvan (18) werd in 2002 toegekend. Kortrijk bezit ondertussen 144 eenheden erfgoed, van deze werden er in de eerste helft van 2003 68 erkend.

- ▶ Roeselare bezit 1,3% van het culturele erfgoed in de centrumsteden.

6 Een leidinggevende stad?

Op het vlak van economic decision power (EDP) doet Roeselare het goed. De EDP wordt gemeten aan de hand van de parameters omzet, toegevoegde waarde en investeringen. In Roeselare wordt in vergelijking met de omzet een hogere toegevoegde waarde behaald dan in de dertien centrumsteden en Vlaanderen. Er wordt ook, in verhouding tot de toegevoegde waarde, meer geïnvesteerd in materiële vaste activa.

Zowel de REO²³ veiling als de Roeselaarse binnenhaven doet het de jongste jaren goed.

Wat het onderwijs betreft, trekken de centrumsteden jongeren uit de omgeving aan om te participeren aan het onderwijs dat zij aanbieden. De school enrolment rate bedroeg er in het schooljaar 2001-2002 165%. In Vlaanderen was dit toen 92%. De participatiegraad in de centrumsteden is nog gestegen t.o.v. 1999-2000. Dit was ook voor Roeselare het geval. Roeselare trok nog meer jongeren uit de omgeving aan dan de centrumsteden. De school enrolment rate bedraagt er meer dan 190%. Het hoogste cijfer vinden we in Roeselare terug bij de 16-jarigen waar de participatie 207% bedraagt.

In Vlaanderen is het aantal universiteitsstudenten gedaald. Van de 54.103 universiteitsstudenten in Vlaanderen kwamen er 583 uit Roeselare. Er studeren meer meisjes dan jongens uit de centrumsteden en Vlaanderen verder aan een universiteit. In Roeselare is het aandeel van de jongens dan weer groter. Het aantal hogeschoolstudenten in Vlaanderen is iets gestegen. Dit was ook voor Roeselare het geval. In 2001-2002 zijn er daar 942. Er studeren meer Roeselaarse meisjes dan jongens aan een hogeschool.

Roeselare heeft een belangrijke regionale verzorgingsfunctie. Per 1.000 inwoners zijn er meer dan driemaal zoveel bedden als in Vlaanderen. Van het aantal geborenen in Roeselare is twee derden geen inwoner van de stad.

²³ Men vermoedt dat REO 60 jaar geleden stond voor Roeselare en omstreken of Roeselare en omgeving, maar tegenwoordig wordt dit niet als een afkorting beschouwd.

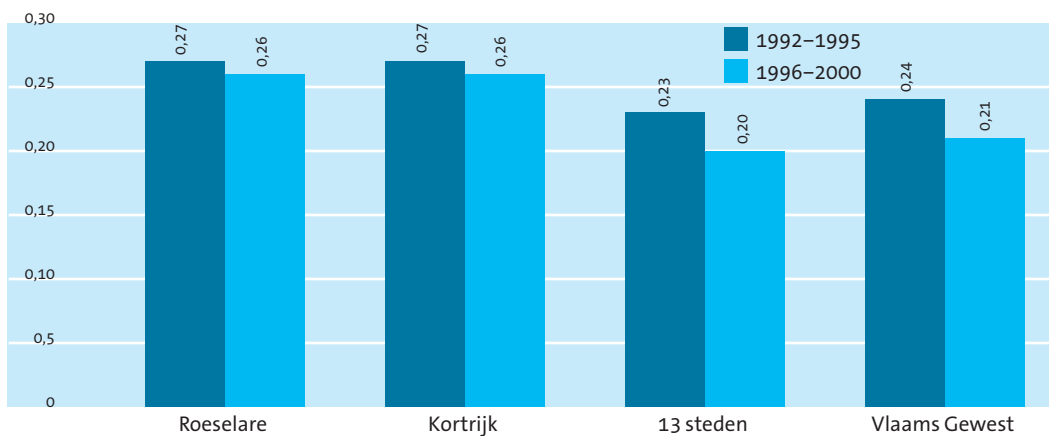
6 1 Evolutie van de verhouding toegevoegde waarde/omzet

Bron: APS

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Roeselare	0,28	0,27	0,27	0,28	0,27	0,27	0,25	0,27	0,23
Kortrijk	0,28	0,26	0,27	0,27	0,26	0,26	0,23	0,27	0,28
13 steden	0,23	0,23	0,22	0,22	0,21	0,21	0,21	0,20	0,19
Vlaams Gewest	0,25	0,24	0,24	0,24	0,23	0,22	0,22	0,22	0,20

6 2 Verhouding toegevoegde waarde/omzet in de periodes 1992-1995 en 1996-2000

Bron: APS

Economie

Om een leidinggevende rol te kunnen spelen als stad is het economische aspect zeer belangrijk. Daarom wordt hier de economic decision power (EDP) besproken. Verder worden ook de REO veiling en de binnenhaven van Roeselare behandeld.

De economic decision power

24 Omzet: het bedrag van de verkoop van goederen en de levering van diensten aan derden (over een bepaalde periode), in het kader van de gewone bedrijfsuitvoering, onder aftrek van in de handel toegestane kortingen op de verkoopprijs en zonder de belasting over de toegevoegde waarde of enige andere rechtstreeks met de omzet verbonden belasting.

Toevoegde waarde: het verschil tussen de waarde van de geproduceerde goederen en diensten en de waarde van de in het productieproces verbruikte goederen en diensten.

Met andere woorden: de toegevoegde waarde geeft aan of de onderneming erin slaagt voldoende waarde toe te voegen aan de aangekochte goederen en diensten en of de klant bereid is daarvoor te betalen.

Investerings: kapitaalvorming en investeren zijn van wezenlijk belang om de bestaande kapitaalvoorraad te behouden en/of te vernieuwen. Daarnaast vertegenwoordigen investeringen nieuw kapitaal waarin de technische vooruitgang ingebouwd is. De mate van investeren geeft een indicatie van het geloof in de toekomst.

De EDP van een gemeente omvat de omzet, toegevoegde waarde en investeringen²⁴ van de bedrijven die jaarrekeningsplichtig zijn. Men moet echter wel voorzichtig zijn met deze gegevens. De gegevens die gebruikt worden, zijn die van bedrijven met een zetel in die stad. Het is dus een indicatie van de beslissingsmacht in de stad, vandaar decision power. Tevens is het zo dat KMO's niet verplicht zijn om hun omzetcijfers bekend te maken; ongeveer de helft doet dit, de andere werken met een verkorte jaarrekening. Samen met de grote bedrijven komt men tot een omzetcijfer dat ongeveer 60% van de bedrijven omvat. Er is ook een zeer klein aantal bedrijven dat zijn investeringen en toegevoegde waarde niet bekend maakt. Daarom worden hier ratio's gegeven waarbij teller en noemer telkens de som zijn van de cijfers van dezelfde bedrijven. De statistiek begint pas in 1992 omdat pas vanaf dat moment de gegevens betrouwbaar zijn. Om jaarlijkse schommelingen enigszins af te vlakken, worden ook ratio's over een langere periode vergeleken. Er zijn twee afgebakende periodes, 1992-1995 en 1996-2000.

Toegevoegde waarde/omzet

Deze verhouding geeft weer hoeveel euro toegevoegde waarde er gecreëerd wordt per 100 euro omzet.

In Vlaanderen daalt de ratio geleidelijk. Waar die in 1992 nog 0,25 bedroeg, was dat in 2000 nog maar 0,20. Bijgevolg is de ratio van begin jaren 90 gemiddeld beter dan die van het einde van het decennium. In de centrumsteden wordt er in verhouding tot de omzet iets minder toegevoegde waarde gecreëerd dan in Vlaanderen, door de jaren wordt dezelfde dalende trend vastgesteld. In 2000 bedroeg de verhouding 0,19.

Roeselare haalt een relatief hoger rendement aan toegevoegde waarde uit zijn omzet dan Vlaanderen en de centrumsteden. De meeste jaren worden gekenmerkt door een ratio van 0,27 of 0,28. De jaren 1998 en 2000 waren twee dieptepunten met respectievelijke ratio's 0,25 en 0,23.

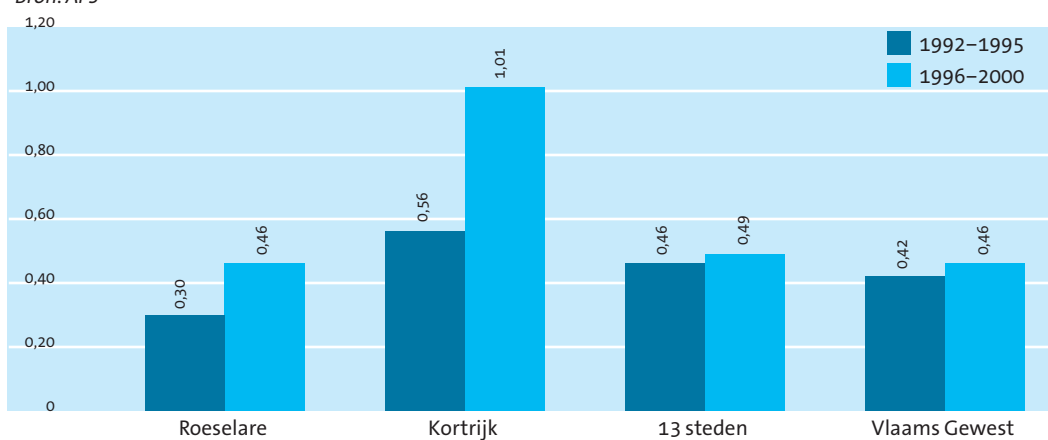
6 3 Evolutie van de verhouding investeringen/toegevoegde waarde

Bron: APS

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Roeselare	0,38	0,21	0,29	0,31	0,48	0,57	0,53	0,34	0,43
Kortrijk	0,53	0,38	0,82	0,50	1,53	0,75	0,47	0,61	1,38
13 steden	0,56	0,43	0,42	0,43	0,45	0,76	0,38	0,36	0,46
Vlaams Gewest	0,47	0,40	0,40	0,42	0,45	0,60	0,39	0,40	0,45

6 4 Verhouding investeringen/toegevoegde waarde in de periodes 1992-1995 en 1996-2000

Bron: APS

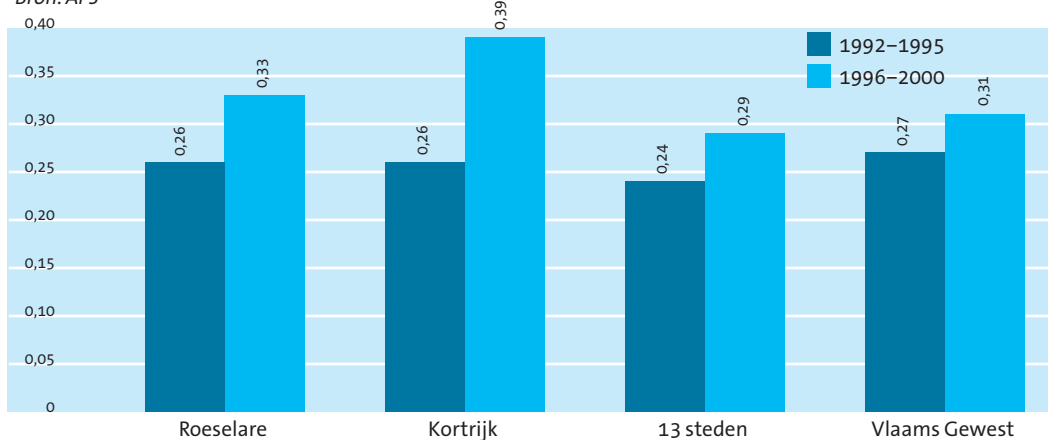
6 5 Evolutie van de verhouding investeringen in materiële vaste activa/toegevoegde waarde

Bron: APS

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Roeselare	0,27	0,23	0,24	0,28	0,31	0,41	0,35	0,28	0,34
Kortrijk	0,25	0,24	0,28	0,26	0,23	0,34	0,35	0,34	0,59
13 steden	0,28	0,24	0,22	0,24	0,24	0,28	0,29	0,28	0,34
Vlaams Gewest	0,29	0,27	0,26	0,26	0,27	0,30	0,31	0,31	0,34

6 6 Verhouding investeringen in materiële vaste activa/toegevoegde waarde in de periodes 1992-1995 en 1996-2000

Bron: APS

Investerings/toegevoegde waarde

25 De investeringen omvatten drie soorten: investeringen in materiële vaste activa, in immateriële vaste activa en in financiële vaste activa.

Deze verhouding geeft weer welk deel van de toegevoegde waarde gebruikt wordt voor investeringen²⁵.

Deze ratio is er een die sterk schommelt (tussen 0,39 en 0,60 in Vlaanderen). Normaal wordt dus minder dan de helft van de gegenereerde toegevoegde waarde gebruikt voor investeringen. In 1997 werd in Vlaanderen zeer veel geïnvesteerd in vergelijking met de toegevoegde waarde, de ratio lag op 0,60. In de tweede helft van de jaren 90 werd relatief meer geïnvesteerd dan in de eerste. Voor de dertien steden geldt een gelijkaardig verhaal. Wel is het zo dat de ratio er bijna constant boven die van Vlaanderen ligt.

De inhaalbeweging van Roeselare is opvallend. In de eerste helft van de jaren 90 lag de ratio laag (0,30). In de tweede helft werd in verhouding evenveel geïnvesteerd als in Vlaanderen en slechts iets minder dan in de centrumsteden. Het breukjaar voor Roeselare was 1996, de ratio steeg er toen tot 0,48, wat veel beter was dan het jaar voordien (0,31). Deze hoge ratio werd drie jaar lang aangehouden. Dit is zeer opvallend omdat in 1998 zowel Vlaanderen als de steden een zware terugval kenden. In 1999 werd in Roeselare wel veel minder geïnvesteerd. Kortrijk wordt gekenmerkt door zeer veel investeringen. In de periode 1996-2000 is zelfs meer geïnvesteerd dan er toegevoegde waarde werd gecreëerd.

Investerings in materiële vaste activa/toegevoegde waarde

Deze ratio is vergelijkbaar met de vorige, maar hier wordt enkel rekening gehouden met investeringen in materiële vaste activa, zijnde o.a. gebouwen, terreinen, machines en rollend materieel.

Voor de investeringen in materiële vaste activa is de situatie iets anders. Vlaanderen scoort hier tijdens het ganse decennium beter dan de centrumsteden. De ratio's van Vlaanderen en de steden variëren minder dan de verhouding van de totale investeringen over de toegevoegde waarde. In de periode 1996-2000 is er meer geïnvesteerd dan in de periode 1992-1995.

Het gros van de investeringen in Roeselare wordt aangewend voor materiële vaste activa. Deze ratio gaat in stijgende lijn van 1993 tot 1997. Het jaar 1997 was wel uitzonderlijk sterk (0,41). Zowel in de eerste als in de tweede periode wordt in Roeselare in verhouding tot de toegevoegde waarde meer geïnvesteerd dan in de centrumsteden, tegenover Vlaanderen geldt dit enkel voor de tweede periode. Kortrijk doet het pas sedert 1999 beter dan Roeselare.

- ▶ In Roeselare wordt een veel hogere toegevoegde waarde gehaald uit de omzet dan gemiddeld in Vlaanderen en de dertien steden.
- ▶ In Roeselare is men vanaf 1996 steeds meer gaan investeren in verhouding tot de toegevoegde waarde die gegenereerd werd. In de tweede helft van de jaren 90 is de ratio investeringen/toegevoegde waarde vergelijkbaar met die van Vlaanderen.
- ▶ In Roeselare gaat een groot deel van de investeringen naar materiële vaste activa. In de tweede helft van de jaren 90 werd in Roeselare, in verhouding tot de toegevoegde waarde, meer geïnvesteerd in materiële vaste activa dan in Vlaanderen en de dertien steden.

6 7 Evolutie van het ledenaantal, de aanvoer en de omzet van de REO veiling

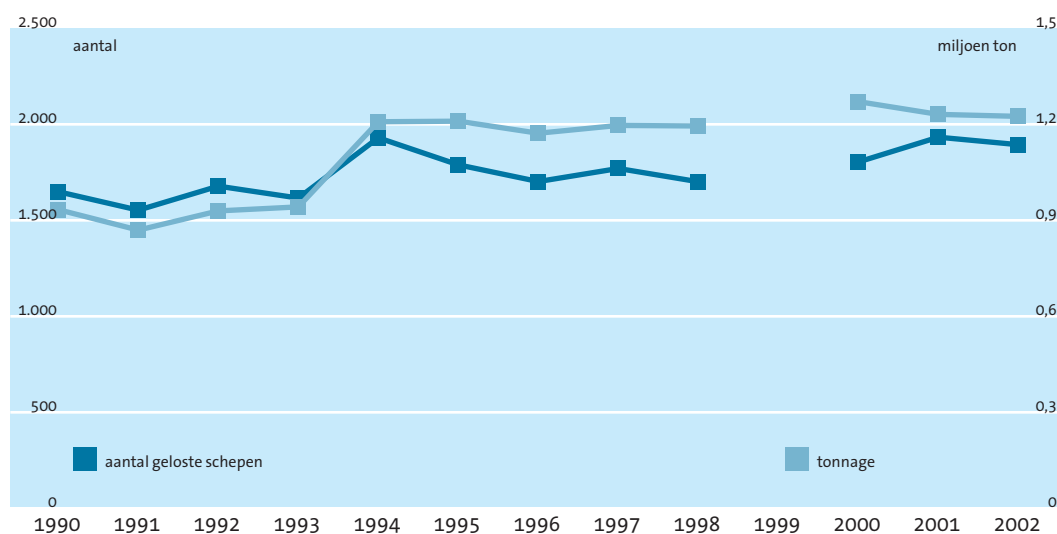
Bron: REO veiling

	ledenaantal	aanvoer (verpakkingseenheden)	omzet (euro)
1990	2.905	25.405.345	91.938.023
1991	2.988	27.111.822	98.437.571
1992	3.040	30.507.149	88.909.533
1993	2.875	30.753.313	103.137.720
1994	2.938	30.853.412	106.989.993
1995	2.965	30.725.691	98.570.702
1996	2.982	28.838.482	112.958.406
1997	3.171	30.954.690	106.920.760
1998	3.177	32.358.360	111.405.890
1999	3.205	32.421.051	117.259.791
2000	3.197	32.183.945	112.723.499
2001	3.180	32.110.221	138.804.709

6 8 Evolutie van het aantal geloste schepen en tonnenmaat in de Roeselaarse haven

Bron: tot 1999: stad Roeselare, vanaf 2000: LIN

	geloste schepen	aantal ton
1990	1.649	933.303
1991	1.553	869.428
1992	1.678	929.458
1993	1.616	942.011
1994	1.930	1.208.048
1995	1.789	1.209.836
1996	1.702	1.172.178
1997	1.770	1.196.579
1998	1.701	1.194.798
1999		
2000	1.804	1.270.918
2001	1.933	1.231.092
2002	1.894	1.224.908

De REO veiling

De REO veiling is een coöperatieve fruit- en groenteveiling die gevestigd is in Roeselare. Ze werd opgericht in 1942 om te kunnen inspelen op de groenten- en fruitteelt die zich in midden West-Vlaanderen ontwikkelde. Er worden ongeveer 60 verschillende soorten groenten en fruit gecommmercialiseerd. Roeselare en Sint-Niklaas zijn de enige²⁶ centrumsteden op wiens grondgebied zich een groente- en fruitveiling bevindt.

²⁶ De 'Mechelse Veilingen' zijn gevestigd te Sint-Katelijne-Waver.

Tegenover 1990 is zowel de omzet, het aantal leden als de aanvoer gestegen, respectievelijk met 51%, 9% en 26%. Het aantal leden en de aanvoer bereikten een piek in 1999. Toen waren er 3.205 leden en bedroeg het aantal verhandelde verpakkingseenheden ongeveer 32,4 miljoen. In 2001 zijn er 3.180 leden en zijn er ±32,1 miljoen verpakkingen aangevoerd. Na 1999 daalden beide cijfers twee jaar na elkaar. De omzet daarentegen bleef stijgen en haalde in 2001 een maximum van ongeveer 139 miljoen euro, tegenover een kleine 113 miljoen euro in 2000.

- ▶ De omzet, het aantal leden en de aanvoer zijn gestegen in vergelijking met 1990.

De haven van Roeselare

De haven van Roeselare is een binnenhaven op het kanaal Roeselare-Leie in het oosten van Roeselare. Ze dringt binnen in de stad tot tegen de kern. Tot halfweg 1999 werden de statistieken door de stad bijgehouden. Tot die tijd had de stad een havenmeester. Vanaf 2000 worden de statistieken bijgehouden door het departement Leefmilieu en Infrastructuur van het Vlaamse Gewest. Bijgevolg ontbreken cijfers voor 1999. Een havenbestuur is er niet.

Het aantal geloste schepen schommelt sterk. Het minimum over de periode 1991-2002 werd bereikt in 1991 toen 1.553 schepen gelost werden. Het jaar 2001 was het topjaar met 1.933 geloste schepen. De drie laatste geregistreerde jaren waren goed.

De tonnage volgt enigszins het aantal geloste schepen. De drie beste jaren zijn de jongste drie. Het is wel zo dat het aantal ton daalt. In 2000 werd er 1.270.918 ton gelost, in 2002 was dit 1.224.908 ton.

Het grootste gedeelte van de geloste goederen bestaat uit zand. Ook veevoerders nemen een groot deel in van het totale aantal geloste goederen. De belangrijkste industrieën zijn er dan ook de cement- en de veevoederindustrie.

- ▶ De Roeselaarse haven doet het tegenwoordig beter dan in de jaren 90.

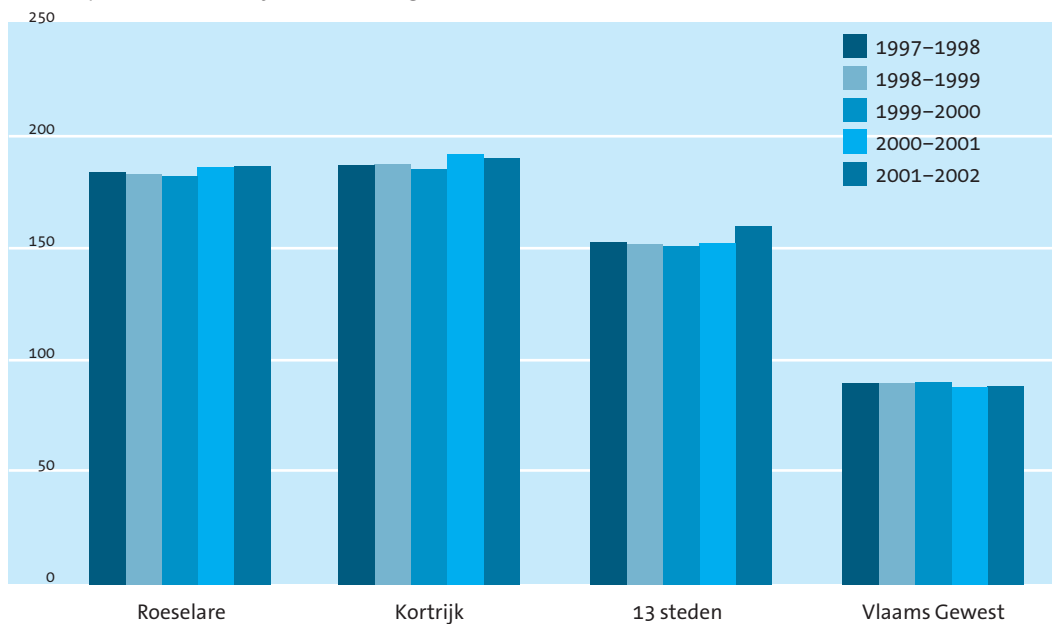
6 9 School enrolment rate in %, opgesplitst volgens leeftijd, schooljaar 2001 – 2002

Bron: Departement onderwijs, APS-bewerking

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
totaal: 12-18-jarigen	193	197	165	92
12-jarigen	152	132	122	78
13-jarigen	206	165	158	95
14-jarigen	202	200	171	96
15-jarigen	200	200	176	96
16-jarigen	207	244	184	94
17-jarigen	194	243	184	91

6 10 Evolutie van de totale school enrolment rate

Bron: Departement onderwijs, APS-bewerking

Onderwijs

Een stad kan een leidinggevende rol spelen als het om het onderwijs gaat. We gaan na in hoeverre Roeselare aan deze centrumfunctie voldoet. Enerzijds beschouwen we het secundair onderwijs, daarna gaan we in op het hoger onderwijs.

Secundair onderwijs

Met de school enrolment rate willen we de participatie van jongeren aan het (middelbaar) onderwijs nagaan. De school enrolment rate is de verhouding van het aantal schoolgaande jongeren (per leeftijd of type onderwijs) tot de bevolking van dezelfde leeftijd²⁷. Als deze ratio groter is dan 100, dan trekt een stad meer jongeren aan dan ze eigenlijk herbergt, waardoor de stad een zekere centrumfunctie vervult t.o.v. zijn omgeving.

²⁷ Voor het schooljaar 2000-2001 neemt men de bevolking op 1/1/2001. Tot de schoolgaande jongeren behoren in deze definitie de leerlingen van 12 tot en met 17 jaar, de noemer is dan ook de bevolking van 12 tot en met 17 jaar.

Voor het totaal van de 12 tot 18-jarigen heeft Vlaanderen een participatie van 92% in 2001-2002. Dit is een lichte stijging tegenover het jaar voordien, maar toch nog steeds lager resultaat dan de daaraan voorafgaande jaren. Dit betekent dat er minder jongeren participeren aan het secundair onderwijs dan er jongeren van die leeftijd zijn in Vlaanderen. Dit heeft zo zijn oorzaken. Ten eerste zijn er kinderen die nog in het primair onderwijs zitten, maar die de 12 jaar reeds hebben bereikt. Ten tweede worden de jongeren in privéscholen niet meegeteld in de school enrolment rate. Ten derde is er een zekere 'outflow' van Vlaamse jongeren naar het Franstalige onderwijs. Deze is groter dan de 'inflow' van Franstalige jongeren in het Nederlandstalige onderwijs.

De totale school enrolment rate in de dertien steden is groter dan 100%, meer bepaald 165%. De steden trekken dus meer jongeren aan dan dat er wonen. De school enrolment rate is sterk gestegen t.o.v. 2000-2001. In het schooljaar 2001-2002 hadden de centrumsteden de grootste school enrolment rate van de 5 vermelde schooljaren. Roeselare heeft een nog grotere school enrolment rate. Hij ligt elk schooljaar rond 190%. De middelbare scholen trekken dus bijna dubbel zoveel jongeren aan als er in Roeselare wonen. Dit onderstreept dat Roeselare voor het onderwijs een duidelijke centrumfunctie heeft ten opzichte van zijn nabije omgeving. Ook Kortrijk trekt veel jongeren aan, de school enrolment rate is er zelfs nog iets hoger dan in Roeselare.

Verdeeld naar leeftijd zien we dat de 12-jarigen in Vlaanderen maar voor 78% participeren. Dit lage percentage heeft voornamelijk te maken met de voornoemde bemerking i.v.m. de 12-jarigen in het primaire onderwijs. Uit de cijfers blijkt dat de 14-jarigen in Vlaanderen de grootste participatiegraad hebben (96%). Daarna daalt de school enrolment rate met de leeftijd. Voor de dertien steden merken we dat de 16- en 17-jarigen de grootste participatiegraden hebben (184%). In Roeselare is de school enrolment rate het hoogst bij de 16-jarigen (207%). Bij de 17-jarigen daalt hij weer tot onder de 200%. Voor alle leeftijden doet Roeselare het beter dan de centrumsteden. De school enrolment rate voor de 12-, 13- en 14-jarigen is in Roeselare hoger dan in Kortrijk.

6 11 Evolutie van de school enrolment rate in %, opgesplitst volgens type onderwijs

Bron: Departement onderwijs, APS-bewerking

		Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
totaal	1997-1998	190	194	158	93
	1998-1999	190	194	158	93
	1999-2000	189	192	156	94
	2000-2001	193	199	158	91
	2001-2002	193	197	165	92
voltijds secundair	1997-1998	176	177	149	89
	1998-1999	174	178	149	89
	1999-2000	173	175	147	90
	2000-2001	177	180	148	87
	2001-2002	177	178	147	87
deeltijds beroeps (14-18 jarigen)	1997-1998	2	5	3	1
	1998-1999	2	4	3	1
	1999-2000	2	4	3	1
	2000-2001	4	9	5	2
	2001-2002	4	10	5	2
buitengewoon secundair	1997-1998	13	12	6	3
	1998-1999	13	13	6	3
	1999-2000	14	13	6	3
	2000-2001	13	13	6	3
	2001-2002	13	13	6	3

6 12 Aantal personen die universitaire studies begonnen naar woonplaats en geslacht

Bron: Departement onderwijs

		Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1999-2000	totaal	568	858	13.868	56.740
	mannen	293	432	6.687	26.508
	vrouwen	275	426	7.181	30.232
2001-2002	totaal	583	816	13.873	54.103
	mannen	298	394	6.541	24.368
	vrouwen	285	422	7.332	29.735

6 13 Aandeel (%) van de studenten uit de centrumsteden die universitaire studies begonnen naar woonplaats en geslacht

Bron: Departement onderwijs

		Roeselare	Kortrijk
1999-2000	totaal	4,1	6,2
	mannen	4,4	6,5
	vrouwen	3,8	5,9
2001-2002	totaal	4,2	5,9
	mannen	4,6	6,0
	vrouwen	3,9	5,8

Verdeeld naar type van onderwijs heeft Vlaanderen in 2001-2002 een participatiegraad van 87% voor het voltijds secundair onderwijs, 3% voor het buitengewoon secundair en 2% voor het deeltijds beroeps. De school enrolment rates voor het deeltijds en het buitengewoon secundair onderwijs zijn laag, omdat er maar een klein aantal jongeren uit de beschouwde leeftijdscategorieën aan deze onderwijstypes deelneemt. De participatiegraad in het voltijds secundair in Vlaanderen is gedaald t.o.v. 1999-2000. Die voor het deeltijds secundair is gestegen en die voor het buitengewoon onderwijs is gelijk gebleven. De school enrolment rate is voor de verschillende types onderwijs groter in de centrumsteden dan in Vlaanderen. In Roeselare is de school enrolment rate enkel voor het deeltijds beroepsonderwijs lager dan in de centrumsteden, voor de andere categorieën scoort de stad beter. Tegenover 1997-1998 zijn de school enrolment rates in Roeselare immers voor alle vormen van secundair onderwijs toegenomen. In het buitengewoon secundair doet Roeselare het beter dan Kortrijk, in het voltijds en deeltijds beroeps doet Kortrijk het dan weer beter.

- ▶ De totale school enrolment rate (12 tot 18-jarigen) is toegenomen in Roeselare, in tegenstelling tot in Vlaanderen.
- ▶ De participatie per leeftijd en per schooltype is groter in de centrumsteden dan in Vlaanderen.
- ▶ In Roeselare zijn de participatiegraden voor voltijds en buitengewoon secundair onderwijs hoger dan in de centrumsteden.
- ▶ De hoogste participatiegraad vinden we bij de 16-jarigen in Roeselare: 207,3%.

Hoger onderwijs

Roeselare heeft één instituut voor hoger onderwijs: het KATHO, campus Roeselare. Er worden twee opleidingen gegeven: graduaat verpleegkunde en graduaat biotechnologie. Daarnaast kan men er ook enkele postgraduaten volgen.

In deze paragraaf bespreken we verder het aantal jongeren in Roeselare dat hogere studies (in Roeselare of elders) aanvangt. We maken hierbij een onderscheid tussen universiteits- en hogeschoolstudenten.

Participatie van de Roeselarenaars aan het Vlaams hoger onderwijs

In het schooljaar 1999-2000 gingen er 56.740 studenten uit Vlaanderen studeren aan een universiteit. Tegenover dat schooljaar is het aantal studenten in 2001-2002 gedaald, namelijk met 4,6% tot 54.103. In het schooljaar 2001-2002 gingen er meer Vlaamse meisjes (55,0%) dan jongens (45,0%) naar een universiteit. Het aandeel van de meisjes is hierbij nog licht gestegen t.o.v. twee schooljaren voordien. Van de 54.103 studenten kwamen er 13.873 uit een van de centrumsteden. Dit aantal is ongeveer gelijk gebleven t.o.v. 1999-2000. Ook in de centrumsteden zijn er meer meisjes dan jongens die verder studeren aan een universiteit.

In Roeselare studeren er 583 personen verder aan een universiteit in 2001-2002, dit zijn er meer dan in het schooljaar 1999-2000. Er is een lichte oververtegenwoordiging van jongens. In totaal komt 4,2% van de studenten in de centrumsteden uit Roeselare, voor de mannen is dit 4,6% en voor de vrouwen 3,9%. De Kortrijkse studenten vertegenwoordigen 5,9% van alle studenten afkomstig uit de 13 steden

6 14 Aantal personen die hogeschoolstudies begonnen naar woonplaats en geslacht

Bron: Departement onderwijs

		Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1999-2000	totaal	929	1.287	20.691	98.536
	mannen	444	623	9.642	45.747
	vrouwen	485	664	11.049	52.789
2001-2002	totaal	942	1.375	21.117	99.339
	mannen	452	648	9.698	45.775
	vrouwen	490	727	11.419	53.564

6 15 Aandeel (%) van de studenten uit de centrumsteden die hogeschoolstudies begonnen naar woonplaats en geslacht

Bron: Departement onderwijs

		Roeselare	Kortrijk
1999-2000	totaal	4,5	6,2
	mannen	4,6	6,5
	vrouwen	4,4	6,0
2001-2002	totaal	4,5	6,5
	mannen	4,7	6,7
	vrouwen	4,3	6,4

In 2001-2002 gingen er 99.339 studenten uit Vlaanderen studeren aan een hogeschool. Dit zijn er 803 meer dan in 1999-2000. Ongeveer 21% van de hogeschoolstudenten komt uit een centrumstad. Daar volbrengen, evenals in Vlaanderen, meer vrouwen hogere studies dan mannen.

Van de 21.117 studenten uit de centrumsteden komen er 942 uit Roeselare, of 4,5%. Het aantal studenten is er gestegen t.o.v. 1999-2000. Er studeren meer Roeselaarse vrouwen dan mannen aan een hogeschool. Toch zijn de Roeselaarse mannen in de mannenpopulatie aan de hogeschool beter vertegenwoordigd dan de vrouwen in de vrouwenpopulatie, ze hebben een aandeel van respectievelijk 4,7% en 4,3%. Van de hogeschoolstudenten uit de centrumsteden is 6,5% afkomstig van Kortrijk.

- ▶ Het aantal universiteitsstudenten uit Vlaanderen en de centrumsteden daalde tussen 1999-2000 en 2001-2002. Voor Roeselare is er een stijging waar te nemen.
- ▶ Het aantal hogeschoolstudenten uit Vlaanderen, de centrumsteden en Roeselare steeg tussen 1999-2000 en 2001-2002.
- ▶ Er studeren meer vrouwen uit Vlaanderen en de centrumsteden verder aan een hogeschool of universiteit.
- ▶ Meer Roeselaarse mannen dan vrouwen vatten een universitaire studie aan, voor de hogescholen is dit omgekeerd.

6 16 Aantal ziekenhuisbedden per 1.000 inwoners

Bron: APS, Stad Roeselare

Roeselare	18,3
Vlaams Gewest	5,2

6 17 Aandeel van de geboorten van inwoners uit andere gemeenten in het totale aantal geboorten in Roeselare

Bron: Jaarverslagen Stad Roeselare

1991	66%
1992	64%
1993	70%
1994	65%
1995	67%
1996	66%
1997	67%
1998	69%
1999	68%
2000	68%
2001	66%
2002	67%

6 18 Indeling van de geboorten van inwoners uit andere gemeenten in Roeselare (2002)

Bron: Jaarverslagen Stad Roeselare

Hooglede	94
Staden	93
Moorslede	65
Kortemark	58
Diksmuide	55
Lichtervelde	54
Ledegem	49
Houthulst	48
Ardooie	47
Menen	47
Wervik	46
Zonnebeke	45
Izegem	44
Andere (55)	238
Totaal	983

Verzorging

Roeselare is een belangrijk verzorgend centrum in de regio. Dit wordt aangetoond aan de hand van ziekenhuiscijfers.

Er zijn twee ziekenhuizen in Roeselare: het Stedelijk Ziekenhuis en het Heilig-Hartziekenhuis. Het eerste telt 270 erkende ziekenhuisbedden en het tweede 892, waarvan 723 op de campus in Roeselare en 169 op de campus in Menen. Met de campus in Menen wordt verder geen rekening gehouden.

In Roeselare zijn er 18,3 ziekenhuisbedden per 1.000 inwoners. Dit is meer dan het drievoud van Vlaanderen.

Ook het aandeel van de niet-Roeselarenaren geboren in Roeselare bewijst de centrumfunctie van de stad. Twee derden van de geboren in Roeselare is geen inwoner van de stad. Dit aandeel is tijdens het volledige decennium nagenoeg constant gebleven. De invloed van Roeselare is het grootst in de gemeenten ten westen van de stad. Hooglede en Staden zorgen voor de meeste niet-Roeselarenaren die er geboren worden. Ook de andere drie gemeenten die de top 5 vervolledigen, liggen aan de westzijde van Roeselare.

- ▶ Het aantal ziekenhuisbedden per 1.000 inwoners bedraagt in Roeselare meer dan het drievoudige van het aantal van Vlaanderen.
- ▶ Twee derden van de geboren in Roeselare is afkomstig van een andere gemeente.

7 Een participatieve stad?

De CD&V is de grootste partij in Roeselare en is dat doorheen de jaren altijd geweest. Het percentage stemmen is wel iets gedaald. Mensen stemmen over het algemeen in afnemende mate blanco voor de Senaat, de Kamer en de gemeenteraadsverkiezingen. Het aantal blanco stemmen is gedaald t.o.v. 1994 voor de gemeenteraadsverkiezingen en t.o.v. 1991 voor Kamer en Senaat, en dit in Vlaanderen, de centrumsteden en Roeselare. In het algemeen wordt er minder blanco gestemd in de centrumsteden dan in Vlaanderen. In Roeselare is dat nog meer dan in Vlaanderen. Het percentage geldige stemmen voor Kamer en Senaat is er eveneens lager dan in Vlaanderen en de centrumsteden. Het percentage geldige stemmen voor de gemeenteraadsverkiezingen is er wel hoger dan in de centrumsteden. Dit percentage steeg tot 88,3% in Roeselare.

De jeugd kan in Roeselare zijn mening kwijt. Dit gebeurt via een jeugdraad waar voornamelijk de georganiseerde jeugd vertegenwoordigd is, al worden ook individuen toegelaten. Jongeren buiten organisatieverband worden voornamelijk bereikt via de mobiele jongerenwerker.

Wat de tewerkstelling in de stedelijke diensten betreft, valt op dat er, ondanks een bijna gelijke verdeling man/vrouw, meer dan dubbel zo veel mannen als vrouwen werken op het hoogste niveau.

Het aandeel van de vrouwen is gestegen in de gemeenteraad en het schepencollege. In 2001 is er een vrouwelijke schepen en is een vijfde van de gemeenteraadsleden vrouw. In de OCMW-raad is in 2001 ongeveer een vierde vrouw. Het aantal vrouwen is er wel gelijk gebleven in vergelijking met 1995.

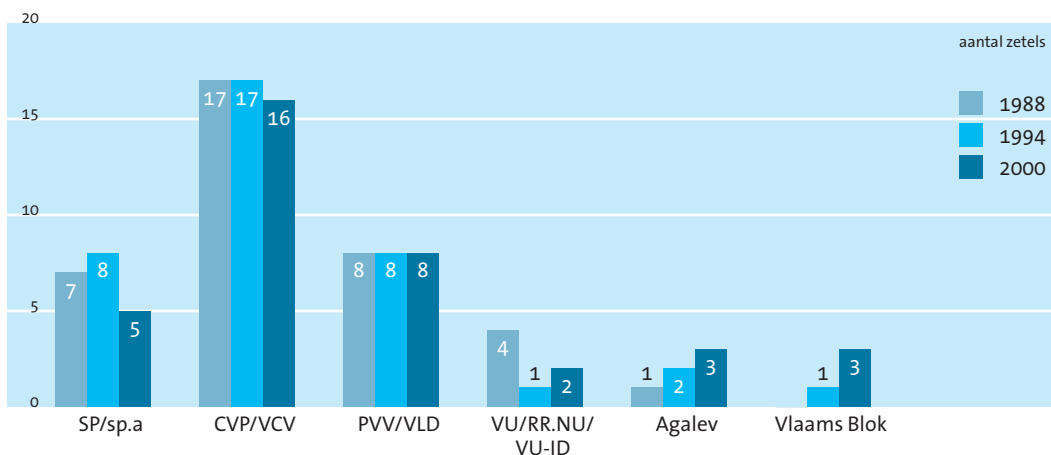
7 1 Uitslagen gemeenteraadsverkiezingen in Roeselare in %

Bron: www.vub.ac.be/belgianelections

	1988	1994	2000
SP / sp.a	19,1	20,1	15,2
CVP / VCV / CD&V	39,5	37,9	37,6
PVV / VLD	20,7	20,9	20,3
VU / RR.NU / VU-ID	11,4	6,2	7,3
Agalev	6,2	6,9	9,2
Vlaams Blok	1,7	5,7	9,6
Andere	1,3	2,4	0,7

7 2 Uitslagen gemeenteraadsverkiezingen in Roeselare in zetelverdeling

Bron: Stad Roeselare

Participatie

Samenstelling gemeenteraad

De tabel toont het percentage van de stemmen dat de verschillende politieke partijen hebben behaald bij de gemeenteraadsverkiezingen in 1988, 1994 en 2000. Enkel de zes grootste partijen worden weergegeven. De kleinere zijn ondergebracht onder 'andere'. In 1988 behaalden ze samen 1,3% van de stemmen. Dit aandeel was in 1994 gestegen tot 2,4% en daalde daarna weer tot 0,7%.

De CD&V is sinds jaren de grootste partij in Roeselare. In 1988 behaalde deze partij (toen CVP) 39,5% van de stemmen, wat goed was voor 17 zetels in de gemeenteraad. De CVP verloor in 1994 1,6%-punt van haar stemmen en in 2000 nog eens 0,3%-punt. De partij heeft dan nog 37,6% van de stemmen en 16 zetels. In 1994 werd wel onder de naam VCV opgekomen. Dit was een soort kartel van de toenmalige CVP en een deel van de VU. De rest van de VU kwam op onder de naam RR.NU²⁸.

De VLD is de tweede grootste partij met in 2000 20,3% van de stemmen en 8 zetels. In 1994 behaalde ze 20,9% van de stemmen, eveneens goed voor 8 zetels. De VLD vormde zowel in 1994 als in 2000 samen met de CD&V de coalitie.

De sp.a was de derde grootste partij in 1988 (toen SP) en is dat gebleven in de volgende verkiezingen. Ze behaalde 15,2% van de stemmen in 2000 en 5 zetels in de gemeenteraad. De partij haalde in 2000 5,1%-punt stemmen minder. In 1994 hadden ze nog licht gewonnen tegenover 1988.

De drie kleinere partijen in Roeselare zijn de VU, Agalev en het Vlaams Blok. In 1988 behaalden ze respectievelijk 11,4%, 6,2% en 1,7% van de stemmen. Het aantal zetels voor de VU nam af van 4 naar 1 in 1994 (toen onder de naam RR.NU). Er was wel een deel van de VU, zoals reeds eerder vermeld, samengegaan in een kartel met de CVP. Zowel Agalev als het Vlaams Blok wonnen stemmen in 1994 en 2000. Agalev kon op die manier in 2000 drie zetels in de gemeenteraad verwerven. Het Vlaams Blok ging van 0 zetels in 1988 naar 3 in 2000.

- De CD&V was de grootste partij in Roeselare en is dat doorheen de jaren gebleven.

²⁸ De naam RR.NU is de afkorting van Roeselare Rumbeké nu. Deze partij ijverde voor een afscheiding van de deelgemeente Rumbeké. De naam werd op 30 oktober gewijzigd in ORB (Onafhankelijke Roeselaarse Beweging).

7 3 Aandeel van de blanco stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen

Bron: Jo Buelens

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1994	6,4	4,7	4,7	4,3
2000	5,0	4,1	3,5	3,9

7 4 Aandeel van de blanco stemmen bij de kamerverkiezingen

Bron: Jo Buelens

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1991	7,9	6,7	5,3	5,5
1995	8,9	6,8	5,4	6,5
1999	7,2	5,4	4,5	5,2

7 5 Aandeel van de blanco stemmen bij de senaatsverkiezingen

Bron: Jo Buelens

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1991	8,9	7,2	5,8	6,8
1995	9,7	7,5	5,7	7,4
1999	7,8	6,4	4,6	5,3

7 6 Aandeel van de geldige stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen

Bron: Jo Buelens

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1994	87,4	88,2	86,3	89,1
2000	88,3	88,3	87,2	89,7

7 7 Aandeel van de geldige stemmen bij de kamerverkiezingen

Bron: Jo Buelens

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1991	86,7	88,0	87,9	87,9
1995	84,3	86,2	85,8	86,0
1999	86,2	87,9	86,3	86,9

7 8 Aandeel van de geldige stemmen bij de senaatsverkiezingen

Bron: Jo Buelens

	Roeselare	Kortrijk	13 steden	Vlaams Gewest
1991	85,7	87,5	87,3	87,4
1995	83,5	85,6	85,4	85,1
1999	85,5	87,1	86,2	86,8

Aantal blanco en ongeldige stemmen

29 Onder onregelmatigheden vallen aantekeningen op het biljet of veranderingen van vorm of afmetingen van het biljet.

Een stembiljet waar geen stem is op uitgebracht, is een blanco stem. Naast blanco stemmen zijn er nog andere ongeldige stemmen. Dit zijn onder andere de biljetten waarop een stem verkeerd werd uitgebracht of waarop er onregelmatigheden²⁹ werden aangebracht.

In Vlaanderen is het aantal blanco stemmen voor de gemeenteraad gedaald van 4,3% in 1994 naar 3,9% in 2000. Ook voor Kamer en Senaat is het percentage blanco stemmen gedaald in 1999 t.o.v. 1991. In 1995 waren er echter meer blanco's. Per stemming zijn er meer blanco's voor de Senaat dan voor de Kamer. In 1999 zijn dit er respectievelijk 5,3% en 5,2%. Voor de dertien steden zien we ongeveer hetzelfde verloop. In 1995 is het percentage blanco stemmen voor Kamer en Senaat echter gelijkaardig aan dat van 1991, wat in Vlaanderen niet het geval is. Het percentage blanco stemmen ligt, op de gemeenteraadsverkiezingen in 1994 na, algemeen lager in Vlaanderen.

Ook in Roeselare zijn er in afnemende mate blanco's geteld voor de Senaat, de Kamer en de gemeenteraadsverkiezingen. In 2000 waren er in Roeselare 5,0% blanco stemmen, wat een daling is t.o.v. de 6,4% blanco in 1994. Het aantal blanco stemmen voor de Kamer is gedaald van 7,9% in 1991 naar 7,2% in 1999 en voor de Senaat van 8,9% naar 7,8%. Er zijn meer blanco's geteld in 1995 voor zowel de Kamer als de Senaat. Deze percentages liggen hoger dan die in de dertien centrumsteden en Kortrijk.

Vlaanderen heeft voor de gemeenteraadsverkiezingen het grootste percentage geldige stemmen. In 2000 was dat 89,7%, een lichte stijging t.o.v. 1994. Vlaanderen en de centrumsteden tellen per stemming voor Kamer en Senaat een gelijkaardig percentage geldige stemmen. In 1995 is het percentage geldige stemmen er het laagst.

In Roeselare stijgt het percentage geldige stemmen voor de gemeenteraadsverkiezingen van 87,4% naar 88,3%. Voor de Kamer en de Senaat daalt het percentage licht. Voor Kamer en Senaat was de geldigheid het laagst in 1995. In 1999 bedroeg het percentage geldige stemmen 86,2 voor de Kamer en 85,5 voor de Senaat. Qua geldige stemmen voor Kamer en Senaat scoort Roeselare minder goed dan de centrumsteden en Kortrijk. Voor de gemeenteraadsverkiezingen stemde een even groot percentage geldig als in Kortrijk. Dit percentage lag hoger dan in de dertien steden.

- ▶ In Roeselare is het percentage blanco stemmen hoger dan in de centrumsteden en Vlaanderen.
- ▶ Het percentage geldige stemmen voor Kamer en Senaat is in Roeselare lager dan in de centrumsteden en Vlaanderen.
- ▶ Voor de gemeenteraadsverkiezingen wordt er het minst blanco gestemd. Het percentage blanco's is er nog afgenomen.

7 9 Adviezen van de jeugdraad naar aard

Bron: Jeugdwerkbeleidsplan 2002 – 2004

	1999	2000
Jeugdwerkbeleidsplan, jaarplan en werkingsverslag	2	3
Subsidiereglement	3	
Jeugdwerkinfrastructuur	2	
Particuliere jeugdwerkinitiatieven	2	
Begroting	2	
Materiële ondersteuning	1	
Jongereninformatie		1
Ruimtelijke ordening		1
Jongeren en uitgaan	1	1
Veiligheid en preventie		1
Milieu	2	
Informatie en vorming	1	1
Jeugdonderzoek	1	1
Sociale actie		1
Publicatie	1	1
Totaal	18	11

Rechtstreekse inspraak voor de bevolking

De bevolking wordt steeds mondiger. Hierop dient een stad in te spelen door haar bevolking zo veel mogelijk inspraak te geven. Onrechtstreeks kunnen de inwoners hun mening kwijt via verkiezingen. Om rechtstreekse inspraak te bevorderen, kunnen bewonersvergaderingen gehouden worden. Ook de participatie van jongeren moet georganiseerd worden, omdat zij niet mogen stemmen, maar wel een mening hebben.

Bewonersvergaderingen

In de stad Roeselare worden jaarlijks een vijftal bewonersvergaderingen georganiseerd. Hierbij gaat het telkens om inlichtingen aan buurtbewoners met betrekking tot ruimtelijke aangelegenheden zoals wegenwerken. Zo werd in 2001 onder andere een bewonersvergadering ingericht over de uitwerking van het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan.

Midden jaren 90 waren bewonersvergaderingen veel minder voorkomend. In 1994 werd er geen enkele gehouden, in 1995 slechts één.

- ▶ Het aantal bewonersvergaderingen in Roeselare neemt toe.

Participatie van de jongeren

Jongeren onder de achttien jaar hebben geen stemrecht en kunnen hun mening dus niet via die weg kwijt. Een stad kan echter initiatieven nemen om hen toch inspraak te geven om zo goed mogelijk op hun wensen te kunnen ingaan. In Roeselare zijn er twee rechtstreekse kanalen waarlangs de jongeren hun ideeën duidelijk kunnen maken aan het stadsbestuur. Er is enerzijds de Stedelijke Raad voor Jeugdbeleid en anderzijds de mobiele jongerenwerker. Verder wordt ook overleg gepleegd tussen het stadsbestuur en de jeugdwerkvormen.

De Stedelijke Raad voor het Jeugdbeleid, kortweg de jeugdraad, is in Roeselare een open raad, dit wil zeggen dat zowel afgevaardigden van jeugdverenigingen als individuen er kunnen in zetelen. De jeugdraad heeft een bureau, dat de kern vormt van de jeugdraad, en een algemene vergadering. Het bureau telt 8 leden, terwijl de algemene vergadering gehouden wordt met 78 jongeren en het college van burgemeester en schepenen. Deze cijfers zijn geldig voor 2001. De bureauleden zijn 4 individuen en 4 afgevaardigden van een jeugdbeweging. In de algemene vergadering ligt deze verhouding totaal anders. Slechts 15 van de 78 jongeren zetelen onafhankelijk van een jeugdbeweging. Wanneer gekeken wordt naar de genderverhoudingen binnen deze raad dan wordt vastgesteld dat het bureau evenwichtig verdeeld is, 4 mannen en 4 vrouwen. In de algemene vergadering zetelen 35 vrouwen tegenover 43 mannen. Hier zijn de mannen dus in de meerderheid.

De materies die behandeld worden, zijn zeer divers. Het gaat om meer dan enkel inspraak in het jeugdbeleid, er zijn ook adviezen uitgesproken op het vlak van milieu en ruimtelijke ordening. Het aantal adviezen van de jeugdraad lag in 1999 hoger dan in 2000.

7 10 Vraag aan kinderen uit het lager onderwijs of ze hun mening kwijt kunnen (2000)

Bron: Jeugdwerkbeleidsplan 2002 – 2004

	ja	nee	niet geantwoord
thuis	36	0	0
in de klas	25	11	0
in school	17	18	1
in de buurt	20	14	2
in mijn stad	20	13	3

De mobiele jongerenwerker is iemand die zich begeeft onder de jongeren die zich niet aansluiten bij het georganiseerde jeugdwerk. De mobiele jongerenwerker is dan ook het communicatiekanaal van deze moeilijk te bereiken jongeren.

Uit een bevraging, op vraag van de stad, van twee klassen uit het lager onderwijs blijkt verder dat de kinderen meestal hun mening kwijt kunnen. Thuis mogen zelfs alle ondervraagde kinderen hun mening zeggen. Ze vinden ook dat ze in de stad en de buurt hun mening voldoende kunnen geven. Een nipte minderheid zegt zijn mening kwijt te kunnen op school.

- ▶ De stad Roeselare raadpleegt jongeren via de jeugdraad en via de mobiele jongerenwerker. Waar de eerste eerder gericht is op de georganiseerde jongeren, is deze laatste meer gericht op jongeren die niet deelnemen aan het georganiseerde jeugdwerk.
- ▶ Kinderen vinden over het algemeen dat ze hun mening kunnen geven.

7 11 Aantal mannen en vrouwen in de Roeselaarse stedelijke diensten, naar niveau (op 30 september 2003)

Bron: Stad Roeselare

	Vrouw	Man	Totaal
A	7	18	25
B	20	18	38
C	89	70	159
D	62	117	179
E	61	55	116
W	1	1	2
Totaal	240	279	519

7 12 Aantal mannen en vrouwen in de Roeselaarse stedelijke diensten, naar statuut (op 30 september 2003)

Bron: Stad Roeselare

	Vrouw	Man	Totaal
Gesco*	86	71	157
Contractueel	44	19	63
Statutair	110	189	299
Totaal	240	279	519

*Gesubsidieerde contractueel, geldt enkel voor sommige plaatselijke besturen of overheden. Om in aanmerking te komen voor een gesco zijn er bepaalde voorwaarden. De werkgever krijgt een subsidie bij het aanwerven van iemand die voldoet aan de voorwaarden.

7 13 Politieke vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in Roeselare

Bron: Jaarverslagen Stad Roeselare

		Vrouw	Man
CBS	1995	0	9
	2001	1	8
Gemeenteraad	1995	7	30
	2001	8	29
OCMW	1995	3	10
	2001	3	10

Gender in de gemeente

Door de toenemende emancipatie van de vrouwen worden man-vrouwverhoudingen steeds vaker bestudeerd. Hoe sterk zijn de vrouwen vertegenwoordigd in de gemeentelijke diensten en op welke niveaus? Kunnen de vrouwen ook op bestuurlijk vlak in Roeselare een woordje meepraten? Op deze vragen wordt in volgende paragrafen ingegaan.

Vrouwen in stedelijke diensten

In de tabel wordt de toestand van het stadspersoneel op 1 september 2003 weergegeven. Het personeel werd opgesplitst naar niveau en geslacht en naar statuut en geslacht. De niveau-indeling gebeurt met een letter van A tot E, waarbij A het hoogste niveau is, de wettelijke graden betreffen de stadsontvanger en stadssecretaris. Er zijn drie soorten statuten: statutair, contractueel en gesco.

Op 30 september 2003 werkten er 519 personeelsleden op stedelijke diensten in de stad Roeselare. Het grootste deel van de personeelsleden werkt op niveau D (179). Daarna volgen de mensen op niveau C (159). Niveau A komt het minst voor (25), als we tenminste geen rekening houden met de wettelijke graden, waarvan er slechts 2 zijn.

Er werken iets minder vrouwen (46%) dan mannen bij de stad (54%). Wanneer we kijken hoe het gesteld is met de vertegenwoordiging van de vrouwen op de verschillende niveaus dan zien we dat de vrouwen meer dan de mannen aanwezig zijn op de niveaus B, C en E, dus voornamelijk op de lagere niveaus. Vooral op het hoogste niveau zijn de vrouwen ondermaats vertegenwoordigd. Van de 25 personeelsleden in rang A is ongeveer een derde vrouw.

Meer dan de helft van het stadspersoneel is statutair. Het kleinste deel is contractueel. Opvallend is dat mannen enkel onder de statutairen overwegen (63%). Bij de andere statuten zijn de vrouwen in de meerderheid. Van de contractuelen is zelfs 70% vrouw.

- ▶ Het grootste deel van de personeelsleden werkt op niveau D.
- ▶ Op het hoogste niveau is slechts een derde vrouw.
- ▶ Het grootste deel van de statutairen in Roeselare is man, bij de contractuelen en gesco's is de meerderheid vrouw.

Verkozen vrouwen

In deze paragraaf gaan we na in welke mate vrouwen participeren in het college van burgemeester en schepenen (CBS), de gemeenteraad en het OCMW.

Het schepencollege telt 9 leden (de stadssecretaris en de adjunct secretaris niet meegerekend). Op 1/1/1995 zat er geen enkele vrouw in, in 1998 werd er wel een schepen vervangen door een vrouw. In de twee daaraan voorafgaande legislaturen zat er telkens één vrouw in het CBS. Op 1/1/2001 is er opnieuw één vrouwelijke schepen benoemd.

De gemeenteraad telt 37 leden. Op 1/1/1995 waren hiervan 7 leden vrouw. Op 1/1/2001 zat er één vrouw meer in. Hiermee maken de vrouwen ongeveer een vijfde uit van de gemeenteraad. Dit is een beter resultaat dan in het schepencollege.

De OCMW-raad bestaat uit 13 leden. Drie daarvan zijn vrouw, zowel in 1995 als 2001. Hiermee is een vierde van de raadsleden vrouw. Dit is meer dan in de gemeenteraad en het schepencollege.

- ▶ De vrouwen zijn het best vertegenwoordigd in de OCMW-raad, met een vierde van de raadsleden.

Verklarende woordenlijst

Een bruisende stad?

Geboortesaldo

Het aantal geboortes per 1000 inwoners over een periode van één kalenderjaar.

Sterftesaldo

Het aantal overlijdens per 1000 inwoners over een periode van één kalenderjaar.

Natuurlijke aangroei

Het geboortesaldo, verminderd met het sterftesaldo.

Migratiesaldo

Het aantal inwijkingen verminderd met het aantal uitwijkingen per 1000 inwoners over een periode van één kalenderjaar.

Groene druk

De verhouding tussen het aantal 0 tot 19-jarigen en het aantal 20 tot 59-jarigen.

Grijze druk

De verhouding tussen het aantal 60-plussers en het aantal 20 tot 59-jarigen.

Afhankelijkheidsratio

De verhouding tussen het aantal 0 tot 19-jarigen plus het aantal 60-plussers, en de actieve bevolking (20 tot 59-jarigen).

Een veilige en gezonde stad?

Verkeersdode

Elke persoon die binnen de 30 dagen na een verkeersongeval waarin hij betrokken geraakte, overlijdt.

Zwaargewonde

Elke persoon die in een verkeersongeval gewond geraakt en waarbij een opname van meer dan 24 uur in een ziekenhuis noodzakelijk is.

Lichtgewonde

Elke persoon die in een verkeersongeval gewond geraakt zonder dood of opname van meer dan 24 uur in een ziekenhuis tot gevolg.

Ernstigheidsgraad

Deze graad meet het aantal doden en zwaargewonden per 100 verkeersslachtoffers.

Zachte weggebruikers

De fietsers, de voetgangers, de bestuurders van bromfietsen van het A- en B-type en de bestuurders van motorfietsen van zowel minder als meer dan 400 cc.

Criminaliteitsgraad

Deze graad beschrijft het gemiddelde aantal criminele feiten per 1.000 inwoners per maand.

Mortaliteitsratio

Een waarde van 100 geeft aan dat er tijdens de beschouwde periode in de aangegeven stad evenveel waargenomen sterfgevallen waren bij een bepaalde ziekte als men verwacht op basis van de gegevens van het Vlaamse Gewest. Er werd gestandaardiseerd voor leeftijdsstructuur.

Een leefbare stad?

Mediaaninkomen

Het inkomen van de middelste waarneming na rangschikking volgens toenemend inkomen.

Interkwartiel verschil

Geeft het verschil tussen het hoogste en het laagste inkomen van de aangiften die 50 % rond de mediaan beslaan. Deze maat geeft een idee van de spreiding van de inkomens rond de mediaan.

Interkwartiele coëfficiënt

De verhouding tussen het interkwartiel verschil en de mediaan.

Bestaansminimum (of leefloon)

Een sociale uitkering die een minimuminkomen waarborgt aan personen met weinig of geen bestaansmiddelen. Het bedrag is afhankelijk van de categorie waartoe de leefloontrekker behoort (samenwonend persoon, alleenstaand persoon, alleenstaand persoon met kinderen of samenwonende echtgenoten).

Een leidinggevende stad?

School enrolment rate

Deze ratio meet de verhouding van de schoolgaande jeugd in de scholen van de stad tot het aantal schoolplichtige jongeren in die stad. Wanneer deze ratio groter is dan 100 betekent dit dat veel jongeren van buiten de stad in de centrumstad onderwijs komen volgen.

Omzet

Het resultaat van de verkoop van goederen en/of diensten aan derden in het kader van de normale activiteiten van het bedrijf.

Toegevoegde waarde

Theoretisch gezien is de toegevoegde waarde het verschil tussen de waarde van de productie (omzet) en die van de intermediaire verbruiken, ofwel de waarde van de geproduceerde goederen en diensten verminderd met de waarde van de in het productieproces gebruikte goederen en diensten. De toegevoegde waarde laat toe de bijdrage van ondernemingen aan de nationale welvaart te meten.

Bibliografie

Inleiding

Historische situering, Stad Roeselare
Jaarverslag 2000, Stad Roeselare
Economische toestand en vooruitzichten voor de stad Roeselare, mei 1996, WES
Bevolkingscijfers 1640-1799: *Berekening op basis van geboortecijfer*, Stad Roeselare
Bevolkingscijfers 1800-1960: Vrielinck, S., *De territoriale indeling van België 1795-1963*, Leuven, Universitaire Pers Leuven, 2000
Bevolkingscijfers 1976-2003: *Jaarverslagen Stad Roeselare*
www.roeselare.be

Bereikbare stad

Mobiliteitsplan stad Roeselare, vierde deel: beleidsplan parkeren, maart 2000, Groep Planning, Brugge
De Lijn West-Vlaanderen
Jaarverslagen Roeselare
LIN Vlaanderen, Afdeling Verkeerskunde
NMBS
Stad Roeselare
Dochy, S., Labis, S., Studie *Testaankoop*, Het gemeentelijk gemis, oktober 2000 nr. 436
www.vlaanderen.be
www.roeselare.be

Bruisende stad

Bevolkingsgegevens NIS
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Planning en Statistiek: stativaria 24: In- en uitwijkingen in Vlaamse steden en gemeenten, juni 2000
RSZ tewerkstellingscijfers
Viona, WAV, De arbeidsmarkt in de provincie Oost-Vlaanderen, jaarboek 2000
Graydon
Toerisme Vlaanderen
Jaarverslagen Roeselare
Sportdienst, Stad Roeselare
Jaarverslag bibliotheken Stad Roeselare, 2000 en 2001
Jeugdwerkbeleidsplan 2002-2004, Stad Roeselare
Jaarverslag 2001, vzw Stedelijke Musea
Bevraging Lager onderwijs, Stad Roeselare, 2000
WVC, Administratie Cultuur
Colpaert, J. et al, EHSAL
www.fastigon.be

Veilige en gezonde stad

Verkeersgegevens, NIS
Zwakke weggebruikers 2000: SADL (Spatial Application Division Leuven)
Zwakke weggebruikers 1991-1999: Mobiliteitscel
Criminaliteitsstatistieken 1998, 1999: APSD (Algemene Politieundienst)
Jaarverslagen Stad Roeselare
Jeugdwerkbeleidsplan 2002-2004, Stad Roeselare
WVC
Elektronische sterfte-atlas van Vlaanderen (1990-1999): www.wvc.vlaanderen.be
Politiële criminaliteitsstatistieken 2000, 2001: www.pol-doc.be

Leefbare stad

Jaarverslagen Stad Roeselare

Cijfers Stadim (verkoopprijzen woningen, bouwgrond)

Cijfers NIS (inkomensgegevens, bestaansminimum, werkloze jongeren)

Cijfers OVAM (Openbare Afvalstoffenmaatschappij)

AROHM (Afdeling monumenten en Landschappen)

AROHM (Departement Leefmilieu en Infrastructuur LIN)
(cijfers groene en recreatieve ruimte)

Jeugdwerkbeleidsplan 2002-2004, Stad Roeselare

www.monument.vlaanderen.be

www.roeselare.be

Leidinggevende stad

LIN Vlaanderen, Administratie Waterwegen en Zeewezen

Departement Onderwijs

Bureau Van Dyck

www.reo.be

Participatieve stad

Buelens, J., Vrije Universiteit Brussel

Jaarverslagen Roeselare

Stad Roeselare

Jeugdwerkbeleidsplan 2002-2004, Stad Roeselare

Bevraging lager onderwijs, Stad Roeselare, 2000

www.vub.ac.be

www.roeselare.be

Project Stedenbeleid

Administratie Binnenlandse Aangelegenheden
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

Administratie Planning en Statistiek
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

